

AASTARAAMAT
2008

2008. AASTA TÄHTSÜNDMUSED

VEEBRUAR

Eesti Akrediteerimiskeskus tunnustas kõrgelt Ettevõtte laboratooriumite tegevust. Iga-aastase ISO 17 025 kvaliteedistandardi järelvaatluse lõppraportis ei leitud ühtegi mittevastavust.

MÄRTS

Ettevõtte saatis üle 750-le üldhariduskoolile, lasteaiale ning loodusõpet andvale asutusele interaktiivse veemängu „Rändur Tilk“, et suurendada Eestimaa laste keskkonnaval teadlikkust.

MAI

Ettevõtte töötajad võtsid aktiivselt osa „Teeme Ära 2008“ talgutest ning puhastasid Soodla ja Raudoja veehoidlate ümbruse sinna kogunenud prügist.

AUGUST

Ettevõtte sõlmis koostöölepingu Maardu linna ning ASiga Maardu Vesi.

OKTOOBER

Üleeuroopalise Ettevõtluspäeva raames tunnustati AS Tallinna Vesi 2008. aasta kõige vastutustundlikumaks ettevõtteks Tallinna linnas.

NOVEMBER

Rahvusvaheline investorsuhete ajakiri IR Magazine nimetas Eesti börsil noteeritud ettevõtete seas ASi Tallinna Vesi investorsuhted parimaks. Otsus põhines enam kui 500 analüütiku ning fondijuhi hinnangutel.

DETSEMBER

Ettevõtte lõpetas edukalt esimese aasta kolme aasta pikkusest võrkude laiendamise programmist, mille raames rajati üle 51 km torustikke ning loodi 1300 kinnistule võimalus ühisveevärgiga liitumiseks.

HEA LUGEJA

Käesolev raamat annab ülevaate ASi Tallinna Vesi 2008. aasta tulemustest. Lisaks leiad siit ka põnevaid loodusfotosid, mille autoriteks on meie Ettevõtte töötajad.

Selleks, et ka meie lapsed ja lapselapsed saaksid tulevikus samasuguseid hetki ja emotsioone jäädvustada, on tähtis kaitsta meie sinist koduplaneeti.

Iga pisemgi samm selles suunas on oluline. Hoiad käes raamatut, mis on toodetud taaskasutatavast materjalist. Astutud samm on pealtnäha väike, aga suure mõttega.

VISIOON

Tahame olla eeskujuks igale teenindusettevõttele ja tööandjale. Meie kliendid, töötajad ja omanikud tunnevad, et neist hoolitakse.

Me saame loodussäästliku mõtteviisi kujundajaks ja pakume täisväärtuslikku elu.

MISSIOON

Loome puhta veega parema elu!

VÄÄRTUSED

PÜHENDUMINE

Teeme oma tööd südamega ja anname endast parima, et saavutada seatud sihid

KLIENDIKESKSUS

Meie tegevus aitab klientidel ja töökaaslastel lahendusteni jõuda

MEESKONNATÖÖ

Moodustame ühtse meeskonna, mille edu sõltub minust ja minu töökaaslastest

LOOVUS

Meil on julgust ja energiat otsida uusi võimalusi ning saavutada paremaid tulemusi

SISUKORD

2008. AASTA TÄHTSÜNDMUSED	2
MAJANDUSLIKUD TÄHTSÜNDMUSED	5
LÜHIÜLEVAADE ETTEVÕTTEST	6
ÜLDISED FAKTID	6
PUHASTUSPROTSESS	7
JUHTIMISSÜSTEEM	8
VASTUTUSTUNDLIKU ETTEVÕTLUSE POLIITIKA	9
ETTEVÕTTE EESMÄRGID	10
JUHATUSE ESIMEHE PÕÖRDUMINE	11
KLIENDID	14
KLIENDIRAHULOLU	14
JOOGIVEE KVALITEET	17
KESKKOND	28
KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM	28
TEGEVUSE VASTAVUS KESKKONNANÕUETELE	29
VEERESSURSI KASUTUS	32
REOVEE KOGUMINE	37
REOVEEPUHASTUS	40
KEMIKAALIDE KÄITLEMINE	45
JÄÄTMEKÄITLUS	50
ENERGIAKASUTUS	54
HEITMED ÕHKU	58
TÖÖTAJAD	62
ORGANISATSIOON JA TÖÖTAJAD	62
TÖÖOHUTUS JA TÖÖTERVISHOID	64
TÖÖTAJATE KAASAMINE	66
TÖÖTAJATE PÜHENDUMUS	67
KOGUKOND	70
VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS	70
PIDEVA TEENUSE TAGAMINE	71
VÕRKUDE JA TEGEVUSPIIRKONNA LAIENDAMINE	76
KESKKONNATEADLIKKUSE TÕSTMINE	80
VÕIMALUSED TERVISLIKU ELUVIISI HARRASTAMISEKS	82
TEABEVAHETUS SIDUSRÜHMADEGA	83
KESKKONNAARUANDE KINNITAMISE HEAKSKIIT. KONTAKTANDMED	85
MAJANDUSARUANNE	88

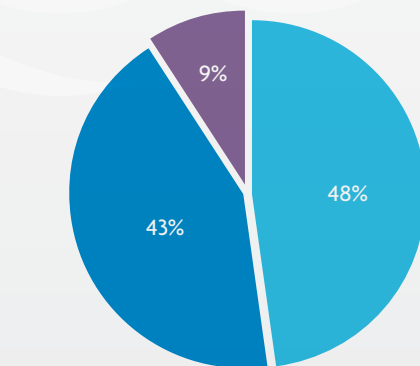
MAJANDUSLIKUD TÄHTSÜNDMUSED

MLN EEK	2004	2005	2006	2007	2008
Müügitulu	478,8	549,9	589,2	648,3	719,9
Brutokasum	281,6	347,9	368,6	431,7	447,2
Ärikasum	254,9	282,6	337,9	377,4	405,4
Kasum enne tulumaksustamist	199,2	209,7	294,9	333,1	362,2
Puhaskasum	173,0	174,4	248,0	277,8	296,0

PROTSENDID					
Brutokasumi marginaal %	58,8	63,3	62,6	66,6	62,1
Ärikasumi marginaal %	46,5	47,7	48,7	58,2	56,3
Maksustamiseelse kasumi marginaal %	36,3	35,4	42,5	51,4	50,3
ROA %	7,8	7,3	10,0	10,9	11,6
ROE %	17,3	16,4	21,5	22,5	23,1

Müügitulude jaotus

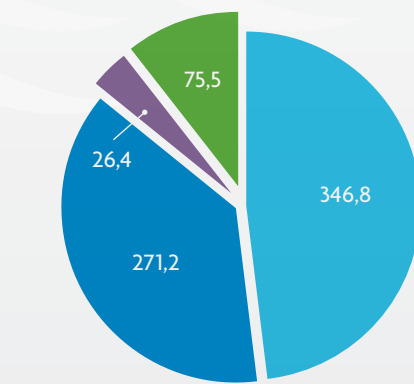
2008

- Reovee ärajuhtimine
- Veeteenus
- Muud tööd ja teenused

Müügitulu

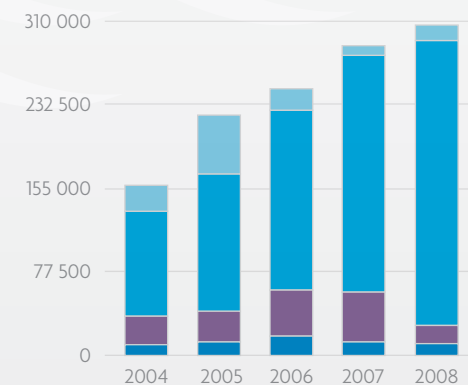
2008, mln EEK

- Ärikliendid
- Erakliendid
- Müük teeninduspiirkonna välistele aladele
- Muu

Investeeringud erinevatesse valdkondadesse

2004 - 2008, tuhat EEK

- Veeteenus
- Reovee ärajuhtimine
- Võrgud ja võrgulaiendused
- Muud tööd ja teenused

LÜHIÜLEVAADE ETTEVÕTTEST

ÜLDISED FAKTID

- Eesti suurim vee-ettevõte, mis pakub joogivee- ja kanalisatsiooniteenust ligikaudu 1/3 Eesti elanikest
- Ettevõtte pakub vee- ja kanalisatsiooniteenuseid üle 20 000 kliendile ja 400 000 lõpptarbijale Tallinnas ja selle lähipiirkondades
- Tallinna teeninduspiirkonnas on ASil Tallinna Vesi vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamise ainuõigus aastani 2020
- Teenuste osutamiseks on Tallinna linna ja ettevõtte vahel sõlmitud Teenusleping 97 teenustaseme kohta
- Ettevõttel on kaks puhastusjaama – Ülemiste veepuhastusjaam (VPJ) ja Paljassaare reoveepuhastusjaam (RPJ)

MEELIS ENOK
Juhtimiskeskuse peaspetsialist

- Esimene Ülemiste VPJ alustas tööd 1927. aastal, 1979. aastal valmis lisaks uus veepuhastusjaam
- Puhastusjaam toodab keskmiselt 65 000 m³ vett ööpäevas
- Ligi 90% joogiveest toodetakse pinnaveest Ülemistel, 10% tarbijatest kasutavad piirkondlikku põhjavett
- Keskmine veetarbimine 2008. aastal oli 98 liitrit elaniku kohta (2007. a 101 liitrit)
- Paljassaare reoveepuhastusjaam alustas tööd 1980. aastal
- Puhastusjaama võimsus on 120 000 m³ ööpäevas
- Ettevõttes tegutsevad vee-, mikrobioloogia- ja heitveelabor, mis teostasid 2008. aastal kokku enam kui 155 000 analüüsi
- Ühisveevärgisüsteemi kuulub ligi 900 km veetorustikke, 14 veepumplat ja 57 põhjavee puurkaevpumplat 87 puurkaevuga üle kogu teeninduspiirkonna
- Ühiskanalisatsioonisüsteemi kuulub ca 800 km reovee-kanalisatsioonivõrku, üle 315 km sademeveevõrku ja 80 kanalisatsioonipumplat üle kogu teeninduspiirkonna
- 2008. aastal töötas Ettevõttes keskmiselt 327 töötajat
- ASi Tallinna Vesi aktsiad on noteeritud Tallinna Börsi põhinimekirjas

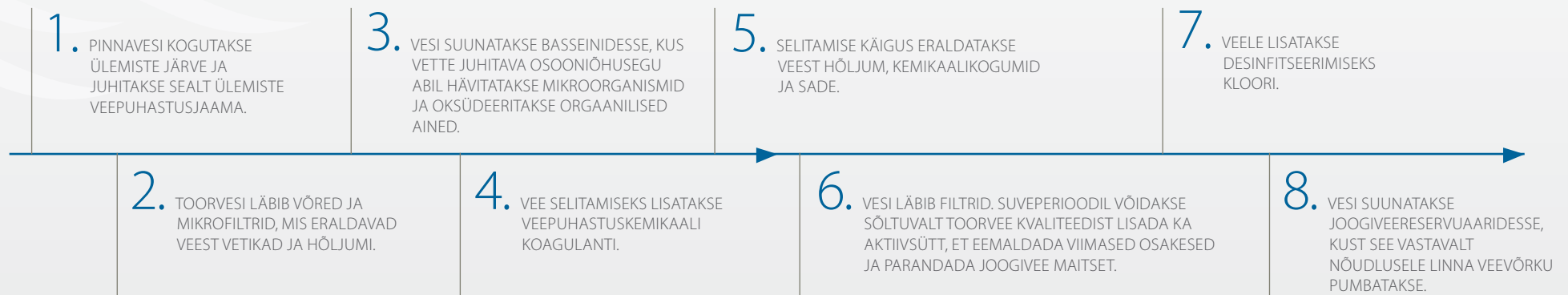
MEELIS PLAADO
Reoveepuhastusjaama süsteemide spetsialist

TEGEVUSKOHAD

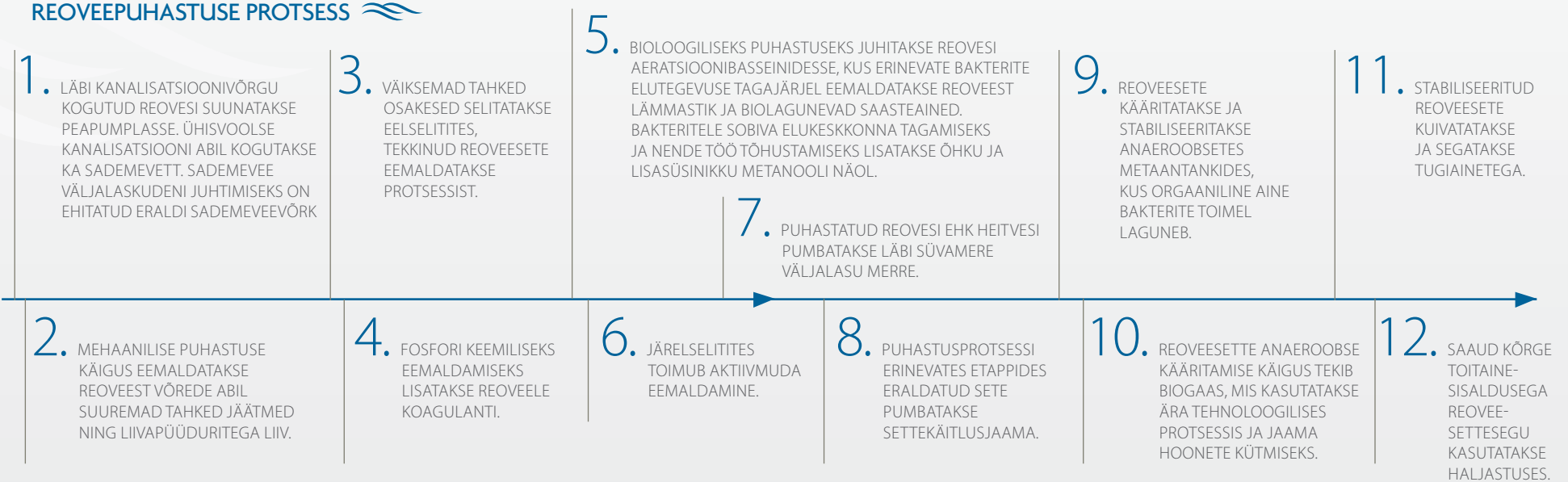
- Peakontor, müügi- ja teeninduskeskus ning tugiteenused asuvad Tallinnas aadressil Ädala 10
- Ülemiste veepuhastusjaam, vee- ja mikrobioloogialabor asuvad Tallinnas aadressil Järvevana tee 3
- Paljassaare reoveepuhastusjaam, kompostimisväljakud ja heitveelabor asuvad Tallinnas aadressil Paljassaare põik 14
- Reoveesette kompostimis- ja eksperimentaalväljak asub Liikva külas Harjumaal
- Pinnaveehaare pindalaga ca 1800 ruutkilomeetrit asub Harju- ja Järvamaal

PUHAUSTUSPROTSESS

VEEPUHAUSTUSE PROTSESS

REOVEEPUHAUSTUSE PROTSESS

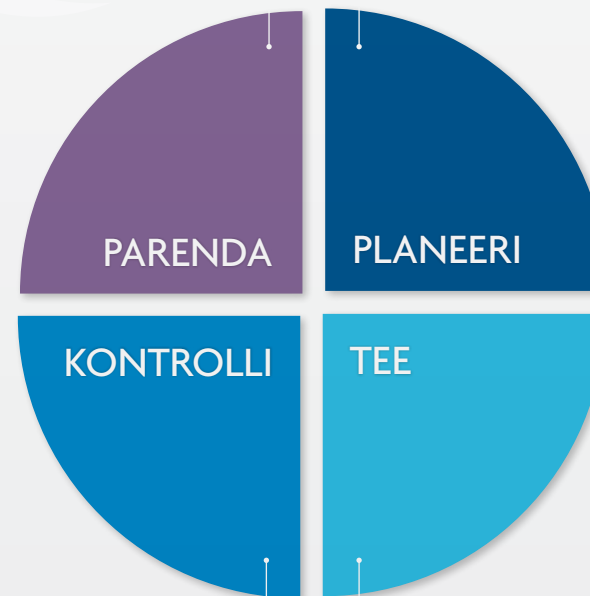
JUHTIMISSÜSTEEM

- 2001 - ISO 17025 LABORITE KVALITEEDIJUHTIMISSÜSTEEM*
- 2002 - ISO 9001 KVALITEEDIJUHTIMISSÜSTEEM*
- 2003 - ISO 14001 KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM*
- 2004 - EMAS (EL MÄÄRUS 761/2001) KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEMI PILOOTPROJEKT
- 2005 - EMAS KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM
- 2007 - OHSAS 18001 TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE JUHTIMISSÜSTEEM

* Nõutud vastavalt Tallinna linna ja ettevõtte vahel sõlmitud Teenuslepingule.

- Probleemide lahendamine
- Kavade ja tegevuste parendamine
- Probleemide ennetamine
- Oluliste huvipoolte nõuete kindlaksmääramine
- Oluliste riskide kindlakstegemine
- Eesmärkide ja ülesannete seadmine

- Tegevuste ja tulemuste seire ja mõõtmine
- Siseauditite läbiviimine
- Eesmärkide elluviimine
- Igapäevase töö korraldamine
- Seadusandlike ja muude nõuete järgimine
- Töötajate pädevuse tagamine
- Kommunikatsiooni tagamine
- Dokumendihaldus

Ettevõtte juhtimissüsteemi on integreeritud erinevate juhtimissüsteemi standardite nõuded, lähtudes pideva parendamise põhimõttest.

VASTUTUSTUNDLIKU ETTEVÕTLUSE POLIITIKA

Ettevõtte juhtkonna poolt kinnitatud poliitikad väljendavad Ettevõtte vastutustundliku tegevuse põhimõtteid.

MEIE PANUS KLIENTIDE JA ÜHISKONNA HEAKS

- Meie klientidel on pidevalt puhas joogivesi ning võimalus reo- ja sademevete keskkonnanahoidlikuks kanaliseerimiseks ja puhastamiseks.
- Meie klientidel on meiega hõlbus suhelda, oleme lahenduste leidmisel kiired ja professionaalsed.
- Tegutseme vastutustundlikult ja oleme teadlikud oma tegevuse mõjust elanike tervisele ning elukvaliteedile.
- Teeme enamat, kui õigusaktid meid kohustavad ning järgime üldtunnustatud häid tavasid.
- Kasutame loodusressursse säästlikult.
- Avatud dialoogi, koostöö ja hariduse väärtustamise kaudu kujundame ühiskonnas keskkonnateadlikku mõtteviisi.
- Kaasame proaktiivselt erinevaid sidusrühmi, leides jätkusuutlikke lahendusi ja täiustades pidevalt oma teenuseid ning töökorraldust.
- Jagame sidusrühmadele infot meie tegevuse kohta ausalt, avatult ja regulaarselt.
- Soovime olla hea naaber kogukonnas, toetades veevaldkonnaga seotud keskkonnanahoidlike ja tervislikku eluviisi edendavaid tegevusi.

MEIE PANUS TÖÖTAJATE HEAKS

- Pakume konkurentsivõimelist tasupaketti pühendumusega tehtud töö ja heade tulemuste eest.
- Võtame tööle ja väärtustame inimesi, kes soovivad ja suudavad oma töös tulemusi saavutada.
- Pakume arengu- ja karjäärivõimalusi Ettevõtte sees.
- Innustame töötajaid pidevalt õppima ja arenema.
- Tagame tervisliku ja turvalise töökeskkonna.
- Väärtustame ja toetame Ettevõttes tervislikke eluviise.
- Toetame töötajaid töö- ja eraelu tasakaalustamisel.
- Jagame infot ausalt, avatult ja regulaarselt.
- Väärtustame töötajaid kui mitmekülgseid isiksusi ja arvestame töö korraldamisel inimeste erinevate vajadustega.
- Innustame töötajaid osalema aktiivselt ühiskonnas ja andma omapoolset panust ühiskondlike projektide elluviimisel.
- Teeme enamat kui õigusaktid meid kohustavad ning järgime üldtunnustatud häid tavasid.
- Otsime omalt poolt aktiivselt lahendusi töötajate pühendumuse suurendamiseks

Ostude ja hangete põhimõtted, et tagada Ettevõtte teenuste häireteta osutamiseks vajalike kaupade ja teenuste hankimine:

- Efekiivne hankesüsteem tagab ladususe teenuste osutamisel
- Hindame vajadusi ning mahte enne iga ostu
- Ostame kõiki teenuseid ning tooteid ausalt ning läbipaistvalt
- Tagame parima kvaliteedi ning hinna suhte kõikide ostude puhul
- Võimalusel võtame pakkumised mitmetelt pakkujalt ning väldime hankeid ainuallikatest
- Kvalifitseerime hankijaid, arvestades hanke väärtust ning iseloomu
- Jälgime hea ärijuhtimise, õigusaktide ning sisereeglite tavasid

ETTEVÕTTE EESMÄRGID

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

Mul on hea meel esmakordselt teie poole pöörduda AS Tallinna Vesi tegevjuhina. Täna siinkohal ka oma eelkäijat Roch Chéroux'd, kes tegi sellel ametikohal suurepärase tööd.

Strateegiliste eesmärkide täitmist toetava pikaajalise tegevuskava väljatöötamist alustasime 2007. aastal. Seda suurem rõõm on täna tõdeda, et 2008. aastal suutsime teha suure sammu edasi kõikides valdkondades üle ettevõtte. Sellest kõnelevad ka meie 2008. aasta finantstulemused. Väljakutseterohkes majanduskeskkonnas, mida esimesel poolaastal ilmestas tugev inflatsioonisurve ja aasta teisel poolel finantskriisi mõju, õnnestus meil kasvatada maksustamisjärgset kasumit 6% võrra 296 miljonile kroonile ning parandada kõiki sisemisi tegevusnäitajaid.

Meie esimene strateegiline eesmärk on tootmistulemuste kõrge kvaliteedi saavutamine. See peegeldub kõiges, mida teeme. Ettevõtetena oleme alati pühendumus Tallinna linnaga sõlmitud Teenuslepingu tingimuste täitmisele või nõutust paremate tulemuste saavutamisele. Ka 2008. aastal vastas meie tegevus kõikidele teenuste kvaliteeditasemetele.

Tootmistevõime näitajad paranesid pea kõigis valdkondades. Olulisimaks näiteks on tarbija kraanist võetud joogivee kvaliteedi paranemine 98%-ni. See näitaja ületab Euroopa Komisjoni joogivee direktiiviga sätestatud 95% vastavusnõuet ning on üsna lähedal Lääne-Euroopa kõrgeimatele kvaliteeditasemetele. Samuti viisime lekete taseme 17% juurde, mis on madalam Teenuslepingus nõutud määraast ja näitab meie pühendumust kasutada veeressurssi säästlikult. 2008. aasta üheks säravamaks saavutuseks oli üle 12 tunni kestvate planeerimata veekatkestuste vältimine. Ka seda näeb ette üks Tallinna linnaga sõlmitud lepingu teenustasemetest. Pikki veekatkestusi õnnestus meil ära hoida tänu täiendavale investeeringule, meie töötajate oskustele ja kogemustele ning kindlasti ka heale õnnele.

Tunne rahulolu teadmisest, et meie teenuseid ja keskkonnamaalast tegevust hinnatakse ühiskonnas laiemalt. Oleme uhked 2008. aasta oktoobris meile määratud aasta kõige vastutustundlikuma ettevõtte tiitli eest, mis tunnustab meie

jõupingutusi kõigis tegevusvaldkondades. Selline auhind anti välja esmakordselt. Püüdlime selle poole, et oma tegevust 2009. aastal veelgi parendada.

Loetletud saavutused ja täiendava 300 miljoni krooni investeerimine võrkudesse, puhastusjaama ja valgalasse 2008. aastal võimaldavad meil edusamme jätkata ning pakkuda teenuste kõrget kvaliteeti ka edaspidi.

Hea on tõdeda, et kliendid on meie ettevõtte toodete ja teenuste kvaliteediga endiselt rahul. Kuid sellegipoolest valmistasid 2008. aasta lõpus läbi viidud rahulolu-uuringu tulemused, mis viitasid mõnevõrra langenud klientide koondrahulolule, pettumuse ja andsid palju mõtteainet. Varasemast pisut madalam tulemus tähendas ka seda, et meil ei õnnestunud püsida ülemaailmse kommunaalteenuste pingerea esimese 10% hulgas. Kui soovime esimese 10% hulka naasta, tuleb meil kindlasti parandada suhtlust oma klientidega. Selle saavutamiseks kavatseme 2009. aastal teha muudatusi "Meie Lubadustes klientidele". Kujundame neid kliendikeskemaks ja muudame teenusstandardite mõõtmise ja aruandluse metoodikat.

Samuti mõistame, et esmaklassilist teenust ei ole võimalik pakkuda töötajatesse investeerimata. Peame kindlustama, et meie teenindaval personalil on vajalikud oskused ja teadmised kõrgetasemelise klienditeeninduse pakkumiseks. Parimate võimalike teenusstandardite tagamiseks oleme valmis tegema vajalikke investeeringuid töötajatesse, protsessidesse ja tehnoloogiasse.

Head meelt võime tunda aga selle üle, et koostöös Tallinna linnaga lõime 2008. aastal 1300 kodule võimaluse liituda veevarustus- ja kanalisatsioonivõrguga. Sellest võidavad nii meie kliendid, kelle jaoks vähenevad heitveest vabanemise kulud, kui linna looduskeskkond. 2009. aastal saavad võimaluse liituda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga järgmised 1400 kodu ning 2010. aasta lõpuks on pea kõigil Tallinna majapidamistel võimalus meie teenuseid tarbida.

2008. aastal kulges edukalt ka tegevusala laiendamine Tallinna naabervaldadesse. Naabervaldadele pakutavate vee- ja kanalisatsiooniteenuste hulgemüügi mahud kasvasid olemasolevate lepingute põhjal rohkem kui 40%. Tähtsa sündmusena allkirjastasime 2008. aasta augustis Maardu linnaga 30-aastase lepingu veevarustus- ja kanalisatsioonivõrkude opereerimiseks ja hooldamiseks. Nii saavad Maardu elanikud võimaluse tarbida EL-i nõuetele vastavaid vee- ja kanalisatsiooniteenuseid. Leping on esimene omavalitsuste seas ning näitab, et ka teistel kohalikel omavalitsustel on soov saada AS-i Tallinna Vesi partnerriks ja parandada seeläbi piirkonna elanike elukvaliteeti.

Tahame olla suurepärase kõiges, mida ette võtame. Selle poole püüeldes peame veelgi enam kultiveerima meie ettevõtte väärtusi – pühendumust, kliendikesksust, meeskonnatööd ja loovust. Neil väärtustel on võtmetähtsus meie vastutuses osutada oma klientidele kõrge kvaliteediga teenust, keskendudes seejuures veelgi enam parimate tootmis- ja finantstulemuste saavutamisele.

2009. aastal pöörame senisest suuremat tähelepanu juhirolli- ja oskustele ettevõtte erinevatel tasanditel, sest ettevõtte tulemuste parendamisel on liidriroll just ettevõtte juhtkonnal. Oleme laiendanud tippjuhtkonna koosseisu, et kaasata laiemat idee- ja kogemuspagasit ning investeerime liidri- ja juhtimisoskuste arendamisse üle ettevõtte. Seeläbi saavad juhid täiendada oma oskusi ja teadmisi, et innustada meie inimesi veelgi tulemuslikumale tööle.

Meil läks 2008. aastal hästi, kuid parimate võimalike tulemuste saavutamiseni on veel arenguruumi. Olen veendunud, et 2009. aastal suudame professionaalsete töötajate ja meeskondade abiga oma tulemusi veelgi parandada.

Ian Plenderleith
Juhatuse esimees

KVALITEET KÕIGEPEALT!

TALLINLASTE TERVISEKS ON PÕHJUST KLAASE KOKKU LÜÜA KÕIGIL MEIE TÖÖTAJATEL.
SEDA ENAM, KUI KRISTALLPOKAALIDES ON KIRKALT PUHAS JOOGIVESI. TEENUSLEPINGU
JÄRGI PEAB JOOGIVEE KVALITEEDI VASTAVUS OLEMA VÄHEMALT 95% PROOVIDEST.
2008. AASTAL OLI VEE KVALITEET TALLINNAS LÄBI AEGADE PARIM, ULATUDES 98,02%-NI.
SELLINE NÄITAJA EELDAB TUBLIT PANUSTAMIST JA ENNEKÕIKE
VISA NING TEADLIKKU TÖÖD.

TEIE TERVISEKS, TALLINLASED!

VALDUR ENGLAS, Tehniline spetsialist

PILLE ÖÖVEL, Keemik

MEELIS MÄGI, Autojuht-proovivõtja

KLIENDIRAHULOLU

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

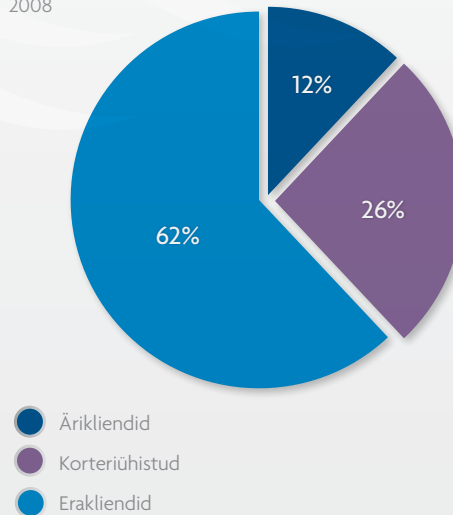
- Parandada klientidele pakutava vee kvaliteeti ✓
- Suurendada klientide rahulolu ✗
- Vaadata üle ja täiustada "Meie lubadusi" ning klienditeenindusstandardeid ✗

2009 RÕHUASETUSED

- Parandada päringutele vastamise kiirust ja nõuetekohasust, tõsta kliendirahulolu uuringus hinnangut probleemikäsitlese üle 3 punkti
- Parandada kliendisuhtluse protsesse
- Tõsta kliendiinfosüsteemi kiirust

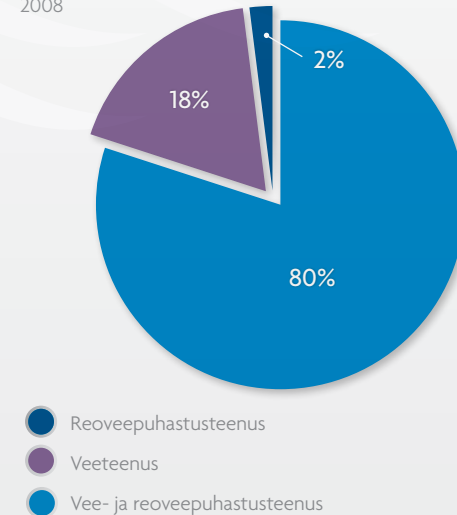
Klientide jaotus

2008

Klientidele osutatud teenused

2008

Ettevõtte pakub vee- ja kanalisatsiooniteenuseid enam kui 20 000 kliendile ja 400 000 lõpptarbijale Tallinnas ja selle lähipiirkondades ning Ettevõtte eesmärgiks on pakkuda parimat klienditeenindust Baltimaade kommunaalettevõtete seas.

KLIENDIRAHULOLU

KLIENDIRAHULOLU UURING

2008. aasta lõpus viis sõltumatu uuringufirma TNS Emor läbi kliendirahulolu uuringu, mille käigus küsitleti enam kui 900 klienti ja lõpptarbijat. Hinnati Ettevõtte pakutavaid teenuseid nende kvaliteedi ja olulisuse seisukohalt. Kliendirahulolu mõõtmine toimub uuringufirma poolt välja töötatud kliendisuhte tugevust iseloomustava TRI*M indeksi alusel, mis võimaldab võrdlust ka teiste ettevõtetega.

Kliendirahulolu uuringu TRI*M indeksi lõpptulemuseks 100-pallisel skaalal oli 70 palli klientide ja 74 palli lõpptarbijate osas. Klientide rahulolu on võrreldes 2007. aastaga langenud peaaegu kõigis kliendisegmentides.

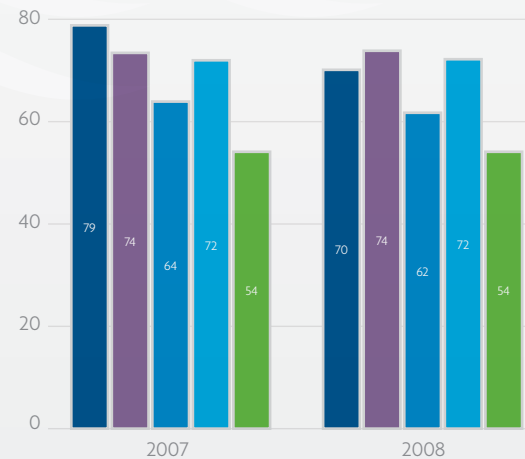
Võrreldes teiste kommunaalettevõtetega on Ettevõtte kliendisuhted jätkuvalt head ning Ettevõtte tulemus on esimese kolmandiku ettevõtete hulgas nii klientide kui ka lõpptarbijate rahulolu osas.

LIIA KUMM
Kommunikatsioonispetsialist

Klientide ja lõpptarbijate rahulolu

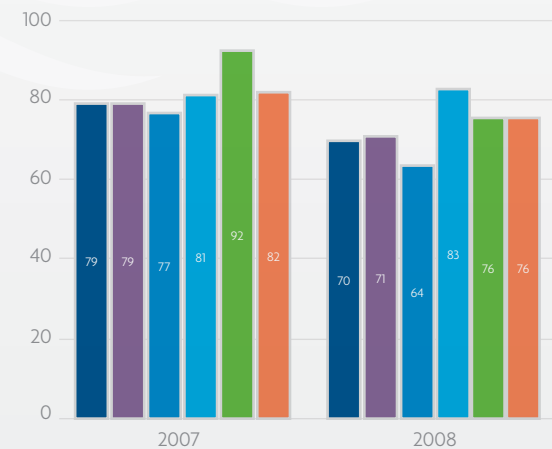
2007-2008, TRI*M indeks

- Kliendid
- Lõpptarbijad
- Euroopa avaliku sektori keskmine
- Euroopa tootmissektori keskmine
- Maaailma kommunaalteenuste keskmine

Klientide rahulolu kliendisegmentide kaupa

2007-2008

- Kõik kliendid
- Eramud
- Kortermajad
- Tööstusettevõtted
- Vaba aja ettevõtted
- Muud kliendid

KLIENDIRAHULOLU

Kliendisuhte tugevust ja klientide rahulolu mõjutavad kõige enam teenuse kvaliteet – eelkõige joogivee kvaliteet, infrastruktuuri seisukord, teenuse hind ja Ettevõtte maine, samuti probleemide käsitlemine ja suhtlus teenindava personaliga.

Võrreldes 2007. aastaga on klientide rahulolu teenuse erinevate aspektidega enamasti veidi langenud.

Sarnaselt 2007. aastale on probleemikäsitus endiselt kriitiliseks küsimuseks, mis muudab kliendisuhet oluliselt nõrgemaks. Klientid hindasid kriitiliselt nii väljapakutud lahenduse sobivust, probleemikäsitluse kiirust ja professionaalsust, kui kliendi kursis hoidmist probleemi lahendamise käiguga.

Klientide jaoks on Ettevõtte peamised tugevused eelkõige stabiilse veevarustuse tagamine, veebi iseteenindus ning kontoriteenindus. Lõpptarbijate seisukohalt on Ettevõtte kõige olulisemaks tugevuseks pideva veevarustuse tagamine ning ootamatute häirete kiire ja operatiivne likvideerimine.

Klientide ja lõpptarbijate arvates vajaks jätkuvat parendamist teenuste hinnakuvand, paindlikkus ja huvi kliendirahulolu vastu, probleemikäsitus ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamine.

Esmaseks arenguprioriteediks on Ettevõtte jaoks probleemi-käsitus, millega rahulolu on jätkuvalt kõige madalam. Eelkõige jääb vajaka probleemide lahendamise kiirusest ja kliendisuhtluse paindlikkusest. Läbiviidud kliendirahulolu uuringust tagasiside põhjal töötati välja 2009. aastal rakendatav parenduskava.

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

“MEIE LUBADUSED”

Alates 2006. aastast kehtivad ASi Tallinna Vesi klientidele 22 lubadust ehk “Meie Lubadused”, mis puudutavad Ettevõtte teenuseid ja igapäevast suhtlemist. Lubadused jagunevad sisuliselt kaheks – elukvaliteeti tagavad ja säilitavad lubadused ning õigeaegse vastamise ja selge suhtlemise lubadused. Juhul, kui Ettevõtte lubadusi ei täida, hüvitatakse kliendile tekitatud ebamugavused.

2008. aastal maksime klientidele kompensatsiooni viiel korral, millest kolmel juhul oli tegemist kliendile tagasiside andmise hiline misega ning kaks juhtumit puudutas remonttööde pikkust. 2008. aastal alustati lubaduste süsteemi uuendamist eesmärgiga muuta need klientidele arusaadavamaks ja lihtsamaks.

KLIENTIDE RAHULOLU TEENUSTE ERINEVATE ASPEKTIDEGA 2007-2008, 5-PALLISEL HINDAMISSKAALAL

ASPEKTID	2007	2008	
Vee kvaliteet	3,8	3,9	↑
Veevarustus	3,9	3,8	↓
Vee- ja kanalisatsiooniseadmed	3,8	3,8	→
Maine	3,7	3,6	↓
Hind	3,3	3,2	↓
Veebileht ja iseteenindus	4,1	3,9	↓
Arveldamine	4,2	4,1	↓
Teenindusbüroo	4,2	4,1	↓
Töömehed	4,0	4,0	→
Tehnilised töötajad	4,0	3,9	↓
Infotelefon	4,0	3,7	↓
Näitude teatamine	4,0	3,8	↓
Avariitelefon	4,2	4,1	↓
Näidutelefon	3,8	3,7	↓
Probleemide lahendamine	2,5	2,2	↓

JOOGIVEE KVALITEET

Kliendirahulolu uuring näitab, et joogivee kvaliteet on üks enim kliendirahulolu mõjutavatest teguritest.

Joogivee kvaliteet peab vastama sotsiaalministri 31. juuli 2001 määrusele nr 82 "Joogivee kvaliteedi- ja kontrollnõuded ning analüüsimeetodid" (edaspidi määrus nr 82), mis lähtub Eesti Vabariigi veeseadusest ning Euroopa Liidu Joogivee direktiivist 98/83/EÜ.

Ettevõtte on üksikasjalik joogiveekontrolli kava aastateks 2005-2010, mis on heaks kiidetud Harjumaa ja Tallinna Tervisekaitsetalituse poolt ning mis sisaldab kvaliteedikontrolli nõudeid nii pinnavee, veepuhastusjaama, põhjaveesüsteemi kui ka linna veevõrgu jaoks. Nimetatud kavas on kindlaks määratud proovide võtmise sagedus ja kontrollitavad parameetrid.

Lisaks on joogivee kvaliteedile esitatud nõudeid vee-erikasutuslubades HR01037, HR1112, HR0960 ja HR0961 (vt ka 33).

Joogivee kvaliteedi analüüse teostab Ettevõtte rahvusvaheliselt tunnustatud ISO 17 025 standardi alusel akrediteeritud veelabor. 2008. aastal teostas vee- ja mikrobioloogialabor kokku üle 76 000 analüüsi.

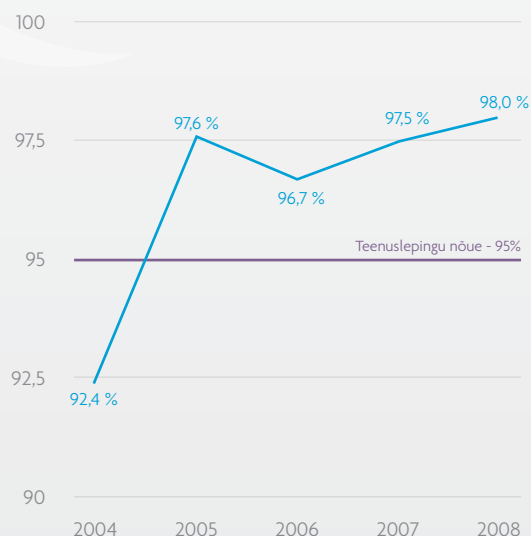
JOOGIVEE KVALITEET

JOOGIVEE KVALITEET VEEVÕRGUS JA KLIENDI RUUMIDES

2008. aastal oli vee kvaliteet võrgus ja kliendi ruumides viimaste aastate kõrgeim. Alates 1. jaanuarist 2008. aastast lõppes mõnede tervisele mitteohtlike indikaatorparameetrite (raud, mangaan) arvestuse osas üleminekuperiood ning rakendusid täies mahus sotsiaalministri määrusega nr 82 kehtestatud senisest rangemad joogivee kvaliteedinõuded.

Joogivee kvaliteedi vastavus 2004-2008

määruse nr 82 nõuetega

Teenuslepingu järgi peab joogivee kvaliteedi vastavus olema vähemalt 95% proovidest, mis Ettevõttes saavutati juba kolm aastat enne tähtaega ehk 2004. aasta lõpuks.

PUHASTATUD VEE KVALITEET ÜLEMISTE VEEPUHASTUSJAAMAS

Puhastatud vee kvaliteet Ülemiste veepuhastusjaamas oli 2008. aastal vastavuses määruse nr 82 nõuetega, mida illustreerib ka tabel leheküljel 22. Joogivee kvaliteedi kindlustab peamiselt pinnavee kvaliteet ja puhastusprotsessi tõhusus.

PINNAVEE KVALITEET

Puhastussüsteemi võetava toorvee kvaliteet vastas aastal 2008 Euroopa Nõukogu direktiivi 75/440/EÜ klass A2 nõuetele. Nõuetele vastavuse tagamiseks kontrollitakse toorvee kvaliteedinäitajaid üks kord päevas puhastussüsteemi sissevoolul.

Üks kord nädalas kontrollitakse toorvee reostusnäitajaid, nagu üldfosfor ja üldlämmastik. Lisaks tehakse üks kord kuus toorvee süvaanalüüs vastavalt joogiveekontrolli kavale. Pinnavee kvaliteet sõltub ilmastikutingimustest – näiteks sademetest, lumesulamisveest, aga ka valgala geoloogilistest tingimustest – rabadest, soodest, karsti- ja metsaaladest jms. Eriti mõjutab toorvee kvaliteeti loodusliku orgaanilise aine – humiinhapet – sisaldus. Humiinhapet on suur mõju vee värvusele, permanganaatselle ja keemilisele hapnikutarbele.

Mida väiksem on permanganaatne hapnikutarve, seda väiksem on pinnavee puhastamiseks kuluvate kemikaalide kogus. Mida läbipaistvam on vesi, seda väiksem on vee värvus.

Võrreldes 2007. aastaga olid 2008. aastal värvuse näitajad toorvees stabiilsemad, kuid PHT tõusis veidi aasta lõpus.

TOORVEE VÄRVUS 2004-2008, kraadides

	2004	2005	2006	2007	2008
Värvus	61	58	45	43	45

PERMANGANAATNE HAPNIKUTARVE TOORVEES 2004 – 2008, mg/l

	2004	2005	2006	2007	2008
PHT	10,3	10,6	9,3	9,3	9,8

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

JOOGIVEE KVALITEET

BIOMANIPULATSIOON

Biomanipulatsiooni põhimõte on ülalt alla toimiva toiduahela (röövkalad – lepiskalad – zooplankton – fütoplankton), saavutamine veekogus. Ülemiste järves selline klassikaline toiduahela kontroll ei toiminud – järve iseloomustas kõrge fütoplanktoni biomass, zooplanktoni madal arvukus, kalastikus domineerisid lepiskalad ja röövkalad moodustasid vaid 5% järve kalavarudest.

Biomanipulatsiooni projektiga Ülemiste järves ehk kalastiku arvukuse, liigilise koosseisu ja proportsioonide muutmise on Ettevõtte tegelenud alates 2002. aastast. Selleks on teostatud lepiskalade (latikas, kiisk, särk) massilist väljapüüki ja samuti introdotseeritud järve röövkalu (koha, haug). Projekti eesmärgiks on vähendada märgatavalt fütoplanktoni biomassi, mille tulemusel suureneb vee läbipaistvus ja väheneb hägusus ehk paraneb toorvee kvaliteet.

Biomanipulatsioon on pikaajaline projekt, mille mõju ei avaldu koheselt. 2008. aastal jätkati biomanipulatsiooni lepiskalade väljapüügiga ja haugi asustamisega järve. 2009. aastal on põhiohk toiduahelas toimunud muutuste hindamisel vastavate kontrollpüükide ja uuringutega.

RUUTA LIIVE
Maksude ja statistika juht

ÜLEMISTE SANITAARKAITSEALA

Ülemiste järv on Tallinna joogiveeallikas ja seetõttu ei ole järv Veeseadusest tulenevalt avalikult kasutatav veekogu.

Arvestades joogiveeallikaks oleva järve veekvaliteedile esitavate nõuetega ja nende tagamise kindlustamisega ka tulevikus, on väga oluline Ülemiste järve veehaarde sanitaarkaitseala moodustamine. Sanitaarkaitsealasse haaratakse järv, selle veehaarderajatised, kaldakindlustusrajatised ja järve lähiümbruse maa-ala, mis tuleb säilitada looduslikuna. Veeseadusest tulenevalt võivad sanitaarkaitsealal viibida ainult need inimesed, kes täidavad keskkonnajärelevalve ja tervisekaitse, veehaarderajatisete teenindamise ja metsa hooldamise, heintaimede niitmise ning veeseirega seotud tööülesandeid.

2008. aastal toimusid sanitaarkaitseala projekti nõupidamised Tallinna Keskkonnaametiga, Tallinna Linnaplaneerimise Ametiga, Tallinna Kommunaalametiga ja Harjumaa Keskkonnateenistusega. Põhiprobleemiks oli kavandatavate kergliiklusteede ja perspektiivsete maanteed asukohad kavandatava Ülemiste sanitaarkaitseala piiri vahetus läheduses. Projektis tehti võimalikud parandused ja täiendused, arvestades veeseadusest tuleneva sanitaarkaitseala ulatusega vähemalt 90 meetrit ning see on esitatud ametkondadele uuesti läbivaatamiseks.

VEEPUHASTUSPROTSESSI TÕHUSUS

Puhastusprotsessi kujundamise aluseks on nõuded, mis on kehtestatud toorvee kvaliteedist lähtuvalt. Ülemiste järve pinna-vee kvaliteedist tulenevalt on seadusandlusega ette nähtud kasutada joogivee kvaliteedi tagamiseks pinnavee füüsikalist ja keemilist töötlemist - eekloreerimist, koagulatsiooni, selitamist, filtreerimist ning desinfitseerimist. Ülemiste veepuhastusjaama puhastusprotsess on kohustuslikest nõuetest isegi tõhusam, kuna eekloorimise ja eelfiltreerimise asemel kasutatakse vee töötlemist osooniga, mis garanteerib tõhusamalt joogivee kõrge kvaliteedi.

Viimastel aastatel on joogivee lõhna ning maitse parandamiseks ja orgaanilise aine sisalduse vähendamiseks suveperioodil kasutatud aktiivsütt. Olulist muutust orgaanilise aine sisalduses ei ole täheldatud, kuid tehnoloogilise protsessi toimimise osas täheldati positiivet nihet – selitite pesuga ei kaasnud nii tugevat lõhna kui tavaliselt.

2008. aastal tehti mitmeid parendusi ja investeeringuid vee- puhastusprotsessi täiustamiseks. Näiteks uuendati filtrimaterjali filtrites, mille tulemusena vähenes tunduvalt filtreeritud vee hägusus ja paranesid ka muud kvaliteedinäitajad, korras hoidi puhta vee reservuaare ning remonditi difuusoreid osoonibasseinides osoneerimise efektiivsuse tõstmiseks.

JOOGIVEE KVALITEET

PÕHJAVEE KVALITEET

Kambrium-vendi või ordoviitsium-kambriumi veekihist toodetud joogiveega varustatakse ca 10% Tallinna elanikest Nõmme, Pirita, Merivälja, Laagri ja Tiskre piirkondades. Põhjaveid kasutatakse ka Saue linnas ja Harku vallas.

Vastavalt vee-erikasutuslubade nõuetele ja joogiveekontrolli kavale jälgitakse kõiki kvaliteediparameetreid, mis on põhjavee olukorra hindamisel otsustava tähtsusega.

Kõikidest kasutusel olevatest puurkaevudest võetakse vee-proovid eesmärgiga viia läbi põhjalik keemiline analüüs. Lisaks vee-erikasutusloas nõutud täielikule keemilisele analüüsile uurib Ettevõtte ka 12 mikrokomponendi sisaldust ja teeb analüüse nii kambrium-vendi kui ordoviitsium-kambriumi veekihi veest. Täiendavalt kontrollitakse põhjavees osaliselt ka veeseadusega veekeskkonnale ohtlikuks loetud ainete, näiteks elavhõbeda, antimoni, arseeni, kaadmiumi, boori, baariumi jt sisaldust.

Veepoliitika raamdirektiivi alusel loetakse põhjavee kvalitatiivset ehk keemilist seisundit heaks, kui saasteainete kontsentratsioon ei näita soolase vee või muu vee sissevoolu ega ületa vastavaid kvaliteedistandardeid.

2008. aastal oli joogivee kvaliteet põhjaveepumplates vastavuses ELi joogivee kvaliteedi direktiivi (Nõukogu direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta) nõuete ning leheküljel 24 tabelis toodud parameetritega, mis tulenevad määrusest nr 82. Põhjavee reostuse või potentsiaalse reostuse juhtumeid, millest oleks pidanud teavitama Linna ja Tallinna Tervisekaitsetalitust, ei esinenud.

JAAN NIINBERG
Pinnavee juht

Teiste seire eesmärgil toodud parameetrite ehk suuniste hulgas sätestab ELi joogivee direktiiv radioloogiliste parameetrite „efektiivdoosi“ indikaativsel tasemel 0,1 mSv aastas. ELi joogivee direktiivi ülevõtmisel Eesti õigusesse otsustas Sotsiaalministeerium kehtestada selle suunise kohustusena. Eesti ei ole selle indikaativse doosi osas taotlenud erandit, samas kui mõned muud riigid (nt Soome) on kehtestanud piirväärtuse tasemel 0,5 mSv/a.

Radionukliidide (peamiselt kahe raadiumi isotoobi) sisaldus Põhja-Eesti rannikuala kambrium-vendi veekihi põhjavees on looduslik. Eesti põhjavee looduslikku radioaktiivsust on põhjalikult uurinud nii Eesti Geoloogiakeskus OÜ kui ka Eesti Kiirguskeskus. Läbiviidud uuringute tulemused näitavad, et enamus põhjaveeproove kambrium-vendi veekihist ei ole

vastavuses Eesti seadusandlikes aktides sätestatud määraga. Ettevõtte põhjaveepumplatest võetud proovid näitavad, et Nõmme ja Pirita-Merivälja piirkonna põhjaveepumplates ületab „efektiivdoos“ indikaativset doosi (kuni 0,41 mSv/a). Tarbijaid on Ettevõtte põhjavee puurkaevude radionukliidide sisalduse tasemest teavitatud Ettevõtte veebilehe kaudu. Samuti on selleleemaline üldine teave kättesaadav Tallinna Tervisekaitsetalituse veebilehel.

2008. aasta lõpus viis Tervisekaitsetalitus läbi hankemenetluse, et määrata Euroopa Liidust partnerit projekti „Eesti põhjavee radionukliidide kontsentratsioonide ja seotud terviseriskide hindamine“ läbiviimiseks. Kava kohaselt 2009. aasta juuli lõpus valmivas uuringus osaleb ka Ettevõtte.

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

JOOGIVEE KVALITEET

PÕHJAVEE TÖÖTLEMINE

Joogivee tootmiseks kasutatav põhjavesi kuulub kvaliteediklassidesse I-III. I kvaliteediklassi vesi töötlust ei vaja – sellisteks puurkaevudeks on kõik Nõmmel asuvad ordoviitsium-kambriumi veekompleksi puurkaevud. Peamise joogiveeallikana kasutatav kambrium-vendi veekompleksi põhjavesi kuulub enamasti II ja III kvaliteediklassi ning vajab vastavat puhastamist. II ja III vee kvaliteediklassi põhjustavad tavaliselt liigne raua-, mangaani- ja ammoniumisisaldus ning värvuse mittevastavus toorvee nõuetele.

Joogivee nõuetele vastavuse tagamiseks kasutab Ettevõtte põhjavee puhastamise meetoditena põhjavee filtreerimist ja aeratsiooni. Põhjavee puurkaev-pumplatesse on liigse raua ja mangaani eraldamiseks paigaldatud survefiltrid. Survefiltrites toimub toor-põhjavee aeratsioon ja filtreerimine, kemikaale ei kasutata. Võetud veeanalüüsid näitavad, et vee töötlemisel väheneb vee hägusus, raua- ja mangaanisisaldus, paraneb värvus ja stabiilsusindeks ning tõuseb vee hapnikusisaldus.

Joogivee kvaliteedi parandamiseks kasutatakse ka kahe põhjaveekihi segamist.

Ettevõtte poolt kogutud andmeid kasutatakse riiklikus põhjaveeseires Tallinna regiooni põhjavee kvaliteedi seisundi hindamisel.

VEEVÕRKUDE HOOLDUS JA LÄBIPESU

Klientide ja tarbijate kodudes kasutatava joogivee kvaliteedi hoidmiseks ja parendamiseks teostatakse ennetavaid töid võrkude läbipesu ja veevõrgu rekonstrueerimise näol.

Veevõrgu torustike õhk-vesi pesu ja loputus aitavad eemaldada veetorude seintele kogunenud setet ning parandavad vee kvaliteeti tarbija ruumides. Läbipesuks kasutatud vee hulk (ca 220 090 m³ 2008. aastal) ei ole joogivee kvaliteedi paranemisest saadava kasuga võrreldes märkimisväärne.

Ettevõtte täitis oma 2008. aasta eesmärgi teostada 225 km ulatuses läbipesu.

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

LÄBIPESTUD VEEVÕRK, km

2004	2005	2006	2007	2008
195	236	238	227	229

VEEVÕRGU REKONSTRUEERIMINE JA LAIENDAMINE

Investeeringud vanade veetorude väljavahetamise ja võrgu laiendustesse on aidanud kaasa nii veekvaliteedi paranemisele kui ka veeressursside tõhusamale kasutamisele. 2008. aastal teostati ehitustegevust peamiselt Nõmme ja Kesklinna linnaosas ning suur osa rekonstrueerimistöödest toimus seoses uute kanalisatsioonitorustike rajamisega neisse piirkondadesse.

VEEVÕRGU REKONSTRUEERIMISED JA VÕRGULAIENDUSED, km

	2004	2005	2006	2007	2008
Rekonstrueerimised	9,0	15,8	6,4	6,9	16,7
Võrgulaiendused	2,3	0,3	0,8	2,6	3,0

JOOGIVEE KVALITEET

JOOGIVEE KVALITEET ÜLEMISTE VEEPUHASTUSJAAMAS 2004 – 2008

NÄITAJA	ÜHIK	KESKMISED TULEMUSED					EV SM MÄÄRUS NR 82 JA EL DIREKTIIV 98/83/EC
		2004	2005	2006	2007	2008	
Löhn	palli	1	1	1	1	1	Tarbijale vastuvõetav
Maitse	palli	1	1	1	1	1	Tarbijale vastuvõetav
Hägusus	NHÜ	0,15	0,17	0,11	0,10	0,13	1
Värvus	Pt mg/l	3	3	2	2	3	Tarbijale vastuvõetav
Kuivjääk	mg/l	291	286	287	276	274	
pH		7,27	7,30	7,37	7,36	7,36	6,5 - 9,5
Elektrijuhtivus	µS/cm	447	441	443	438	441	2500
Alkaliteet	mg-ekv/l	2,9	2,9	3,05	2,72	2,70	
Üldkaredus	mg-ekv/l	4,3	4,2	4,3	4,15	4,16	
Mööduv karedus	mg-ekv/l	2,9	2,9	3,1	2,72	2,70	
Jäävkaredus	mg-ekv/l	1,4	1,3	1,2	1,44	1,45	
Permanganaatne hapnikutarve (COD Mn)	mg O ₂ /l	3,3	3,5	3,1	3,2	3,2	5,0
Üldine orgaaniline süsinik	mg/l	6,7	6,9	6,3	6,2	5,9	Ebatavaliste muutusteta
Vaba CO ₂	mg/l	16,9	17,8	18	14	14	
Karbonaat CO ₃ ²⁻	mg/l	0	0	0	0	0	
Bikarbonaat HCO ₃ ⁻	mg/l	176,9	178,0	188	165	166	
Kloriid Cl ⁻	mg/l	26,8	26,1	24	25,5	26,8	250
Sulfaat SO ₄ ²⁻	mg/l	41,5	38,2	37	46,2	40,1	250
Ortofosfaat PO ₄ ³⁻	mg/l	0	0	0	0	<0,01	
Fluoriid F ⁻	mg/l	0,14	0,15	0,1	0,10	0,09	1,5
Nitrat NO ₃ ⁻	mg/l	3,6	2,5	2,4	3,4	3,3	50
Ammoonium NH ₄ ⁺	mg/l	0,002	0,003	0,003	0,003	0,003	0,50
Kaltsium Ca	mg/l	72	69,9	71,9	67,3	70,3	
Magneesium Mg	mg/l	8,0	7,6	8,7	8,5	8,1	

JOOGIVEE KVALITEET

JOOGIVEE KVALITEET ÜLEMISTE VEEPUHASTUSJAAMAS 2004 – 2008

NÄITAJA	ÜHIK	KESKMISED TULEMUSED					EV SM MÄÄRUS NR 82 JA EL DIREKTIIV 98/83/EC
		2004	2005	2006	2007	2008	
Üldraud Fe	µg/l	0	0	0	<10	<10	200
Mangaan Mn	µg/l	4,8	7,5	5,1	3,0	2,5	50
Alumiinium Al	µg/l	108	132	88	82	93	200
Naatrium Na	mg/l	6,7	6,3	6,7	6,7	7,1	200
Kaalium K	mg/l	2,5	2,6	2,7	2,6	2,7	
Kroom Cr	µg/l	0,61	0,56	0,53	0,50	0,66	50
Vask Cu	µg/l	0,6	0,6	0,38	0,67	0,96	2000
Elavhõbe Hg	µg/l	0,02	0,045	0,02	0,02	<0,05	1
Plii Pb	µg/l	0,03	0,02	0,01	0,03	0,05	10
Seleen Se	µg/l	0,00	0,09	0,28	<0,4	<0,4	10
Tsink Zn	µg/l	0,5	0,3	0,26	0,41	0,59	
Akrüülamiid	µg/l	0,036	0,028	0,015	0,014	0,02	0,10
Kloroform	µg/l	23,2	21,6	20	20	20	
Trihalogeenmetaanid	µg/l	25,6	26,0	25	25	26	150
Enterokokid	PMÜ/100ml	0	0	0	0	0	0
Kolooniate arv 22 °C juures	PMÜ/ml	0	2	2	3	0,5	100
Kolilaadsed bakterid	PMÜ/100ml	0	0	0	0	0	0
<i>Escherichia coli</i>	PMÜ/100ml	0	0	0	0	0	0
<i>Clostridium perfringens</i>	PMÜ/100ml	0	0	0	0	0	0

JOOGIVEE KVALITEET

PÕHJAVEE KVALITEET PUURKAEVPUMPLATES 2004 - 2008

NÄITAJA	ÜHIK	KESKMISED TULEMUSED					EV SM MÄÄRUS NR 82 JA EL DIREKTIIV 98/83/EC
		2004	2005	2006	2007	2008	
Löhn	palli	1	1	1,1	1,1	1,02	Tarbijale vastuvõetav
Maitse	palli	1	1	1	1	1	Tarbijale vastuvõetav
Temperatuur	°C	9,1	9,1	9,03	8,9	8,3	
Värvus	mg Pt/l	7,6	7,2	4,98	4,56	3,69	Tarbijale vastuvõetav
Hägusus	NH ₄	1,88	1,38	0,95	0,46	0,37	Tarbijale vastuvõetav
Lahustunud O ₂	mg/l	4,6	4,6	5,24	5,3	6,6	
pH	pH ühik	8,09	8,03	8,02	8	8	6,5 - 9,5
Elektrijuhtivus	µS/cm	590	583	578	568	596	2500
Permanganaatne hapnikutarve (COD Mn)*	O ₂ mg/l	1,12	1,02	0,7	0,7	0,75	5,0
Üldine orgaaniline süsinik	mg/l	1,3	1,3	1,2	1,0	0,8	Ebatavaliste muutusteta
Alkaliteet	mg-ekv/l	2,58	2,57	2,55	2,51	2,52	
Üldkaredus	mg-ekv/l	3,38	3,33	3,37	3,27	3,51	
Mööduv karedus	mg-ekv/l	2,54	2,53	2,51	2,49	2,50	
Jääv karedus	mg-ekv/l	0,84	0,8	0,87	0,78	1,01	
Vaba CO ₂	mg/l	2,7	3	3	3	3	
Üldraud Fe	mg/l	0,18	0,13	0,08	0,05	0,02	0,2
Fluoriid F ⁻	mg/l	0,66	0,69	0,58	0,58	0,61	1,5
Mangaan Mn	mg/l	0,043	0,039	0,034	0,024	0,009	0,05
Ammoonium NH ₄ ⁺	mg/l	0,288	0,273	0,202	0,143	0,114	0,5
Nitrit NO ₂ ⁻	mg/l	0,009	0,012	0,014	0,012	0,009	0,5
Nitrat NO ₃ ⁻	mg/l	0,5	0,54	0,55	0,731	0,743	50
Stabiilsusindeks		0,24	0,18	0,19	0,15	0,14	
Sulfid S ₂ ⁻	mg/l	0,006	0,006	0,005	0,004	0,005	
Kuivjääk	mg/l	280	286	300	307	324	

JOOGIVEE KVALITEET

PÕHJAVEE KVALITEET PUURKAEVPUMPLATES 2004 - 2008

NÄITAJA	ÜHIK	KESKMISED TULEMUSED					EV SM MÄÄRUS NR 82 JA EL DIREKTIIV 98/83/EC
		2004	2005	2006	2007	2008	
Kaltsium Ca	mg/l	48	48	48	47	50	
Magneesium Mg	mg/l	13	13	13	12	13	
Naatrium Na	mg/l	32	32	45	42	43	200
Kaalium K	mg/l	6,5	6,3	6,8	6,7	6,7	
Sulfaat SO_4^{2-}	mg/l	21	23	29	14	19	250
Bikarbonaat HCO_3^-	mg/l	155,1	155,9	155,5	152,9	153,6	
Kloriid Cl^-	mg/l	100	95,8	90,4	90,1	101	250
Boor B	mg/l	0,23	0,18	0,15	0,17	0,17	1
Alumiinium Al	µg/l	2,53	2,25	1,14	0,91	1,27	200
Arseen As	µg/l	0,25	0,11	0,09	0,09	0,10	10
Kaadmium Cd	µg/l	<0,09	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	5
Kroom Cr	µg/l	0,76	0,47	0,51	0,45	0,58	50
Vask Cu	mg/l	0,0033	0,0041	0,003	0,0045	0,0064	2
Elavhõbe Hg	µg/l	<0,01	<0,01	<0,02	<0,02	<0,05	1
Nikkel Ni	µg/l	2,35	2,86	1,59	1,81	2,40	20
Plii Pb	µg/l	0,49	0,37	0,12	0,13	0,41	10
Antimon Sb	µg/l	0,03	0,03	0,01	0,009	0,01	5
Seleen Se	µg/l	1,31	1,17	0,54	0,44	0,4	10
Enterokokid	PMÜ/100ml	0	0	0	0	0	0
Kolooniate arv 22 °C juures	PMÜ /ml	5	10	6	13	5	100
Kolilaadsed bakterid	PMÜ/100ml	0	0	0	0	0	0
<i>Escherichia coli</i>	PMÜ/100ml	0	0	0	0	0	0

* Vastavalt SM määrulele 82 pole permanganaatset hapnikutarvet joogiveest kohustust määrata, kui on määratud üldine orgaaniline süsinik.

** Kuivjäägi, kaaliumi, sulfaadi, naatriumi, boori, alumiiniumi, arseeni, kaadmiumi, kroomi, vase, elavhõbeda, nikli, plii, antimoni, seleeni ja magneesiumi näitajaid ei ole SM määrulega 82 nõutud. Siintoodud näitajad on määratud joogivee allikatest, näitajad filtreid läbides ei muutu.

EHITASIME RÕÕMUGA!

EHITASIME EELMISEL AASTAL 34 KM KANALISATSIOONITORUSTIKKE JA 14 KM SADEMEVEETORUSTIKKE - RÕÕMUGA. LISAKS EHITASIME 3 KM JA REKONSTRUEERISIME ENAM KUI 16 KM VEETORUSID SELLEKS, ET TÕSTA VEE KVALITEETI NING SURVET - JÄLLEGI RÕÕMUGA. KOOSTÖÖS TALLINNA LINNAGA ANDSIME SEELÄBI 1300 KODULE VÕIMALUSE LIITUDA VEEVARUSTUS- JA KANALISATSIOONIVÕRGUGA.

NII SUURT TÕÖD EI SAAGI MUUDMOODI TEHA KUI RÕÕMUGA.

ANDRES ARUVEE, Projektijuht

ALEKSANDR TIMOFEJEV, Töödejuhataja

ELMAR VELTERMANN, Autojuht

KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM

2009 RÕHUASETUSED

- Arendada keskkonnanjuhtimissüsteemi eesmärgiga vähendada Ettevõtte süsinikujalajälge

Ettevõtte keskkonnanalane tegevus vastab rahvusvahelise keskkonnanjuhtimise standardi ISO 14001 ja Euroopa Liidu keskkonnanjuhtimise ja -auditeerimise süsteemi EMAS (Eco Management and Audit Scheme) määruse nõuetele.

SVEN MILLER

Pinnavee tehniline spetsialist

Keskkonnanjuhtimissüsteem on osa ettevõtte juhtimissüsteemist (vt ka lk 62), mille eesmärgiks on vältida või vähemalt minimeerida keskkonnasaastatust läbi keskkonnanjuhtimissüsteemi elementide integreerimise Ettevõtte igapäevasesse tegevusse.

Keskkonnanjuhtimissüsteemi aluseks on nii oluliste negatiivsete kui positiivsete keskkonnaaspektide ja keskkonnamõjude väljaselgitamine, millest lähtudes määrab Ettevõtte keskkonnan-eesmärgid ja -ülesanded tulemuslikkuse parandamiseks. Olulisteks keskkonnaaspektideks loetakse neid ettevõtte tegevuste tahke, mis kokkupuutes ümbritseva keskkonnaga põhjustavad kõige tõsisemaid tagajärgi looduskeskkonnale, elukvaliteedile ja Ettevõtte äritegevusele.

Keskkonnasüsteemi juhtimine on paika pandud ettevõtte struktuuriskeemist lähtuvalt, mis on kirjeldatud leheküljel 62. Selle alusel lasub põhivastutus keskkonnanjuhtimissüsteemi toimivuse tagamise ja parendamise eest juhtkonnal ja struktuuriüksuste juhtidel. Üksuste juhid kaasavad keskkonnan-eesmärkide ja -ülesannete seadmisel ning täitmises oma töötajaid.

Ülevaate Ettevõtte olulistest keskkonnaaspektidest, nende tegelikust või võimalikust keskkonnamõjust, kaasnevatest keskkonnan-eesmärkidest ja -ülesannetest ning eesmärkide täitmisest leiate käesoleva aastaraamatu peatükkidest.

ETTEVÕTTE SÜSINIKUJALAJÄLG

2008. aastal alustati Ettevõtte süsinikujalajälje mõõtmise meetoodika otsimisega. Kuivõrd Eestis ettevõtte jaoks sobiv meetoodika puudub, võeti kasutusele ematetevõtte poolt tunnustatud meetoodika, mis on välja töötatud Ühendkuningriigi vee-ettevõtete jaoks ja mida United Utilities grupp kasutab grupi jalajälje mõõtmiseks. Kuigi Ühendkuningriigi mudel ei ole üksüheselt sobiv Eesti jaoks, on seda arvutusteks võimalik kasutada.

Esimese aasta arvutuste põhjal võib järeldada, et reovee-puhastusprotsess tekitab pea poole rohkem kasvuhoonegaase kui veepuhastusprotsess ning suurima osa Ettevõtte süsinikujalajäljest põhjustab energia kasutus ja reoveesettekäitlus. 2008. aastal olid vastavad näitajad 263 kg CO₂ ekvivalenti puhastatud vee Ml ja 757 kg CO₂ ekvivalenti puhastatud heitvee Ml kohta.

2009. aastal soovib Ettevõtte süsinikujalajälge vähendada, keskendudes energia efektiivsemale kasutamisele ja töötajate teadlikkusele.

TEGEVUSE VASTAVUS KESKKONNANÕUETELE

KESKKONNA ÕIGUSAKTID

Keskonnajuhtimissüsteemi miinimumnõudeks on vastavus keskkonnavalastele õigusaktidele. Ka kõik keskkonnajuhtimissüsteemi parendused peavad vastama kohalduvates õigusaktides sätestatud nõuetele ja piirangutele.

Ettevõtte keskkonnavalast tegevust reguleerivad suures ulatuses Euroopa Liidu, riiklikest ja kohaliku omavalitsuse õigusaktidest tulenevad nõuded.

Neist kõige olulisemat mõju Ettevõttele avaldavad veeseadus, ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniseadus, jäätmeseadus, kemikaaliseadus, välisõhu kaitse seadus ning nende põhjal vastu võetud rakendusaktid. Miinimumnõude täitmiseks jälgib Ettevõtte alates 2005. aastast süsteemselt asjakohast keskkonnavalast seadusandlust ja selle muutusi. Igakuiselt tehakse kindlaks, millist Ettevõtte tegevusvaldkonda muudatused mõjutavad, ning teavitatakse neist vastavate valdkondade juhte, kes tagavad muudatuste elluviimise.

Ettevõtte on koos Eesti Vee-ettevõtete Liiduga osalenud veemajanduse ja keskkonnavalaste õigusaktide väljatöötamise töörühmades ning avaldanud seaduseelnõu projektide suhtes arvamusi osalusveebis.

Ettevõtte töötajad osalesid 2008. aastal Tallinna ja Saue linna 2009 – 2020 ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavade koostamisel. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse järgi on kohalikel omavalitsustel kohustus koostada arengukava 12 aastaks. Kava vaadatakse üle iga nelja aasta järel.

OLULISED KESKKONNAASPEKTID

- Mittevastavused keskkonna õigusaktidest tulenevatele ja muudele lepingulistele nõuetele
- Arvestamata keskkonnaaspektid
- Tarnijapoolsed mittevastavused

MÕJU

- Keskkonnareostuse oht, elukvaliteedi langus, oht elanikkonna tervisele
- Oht keskkonnaseisundit tulevikus halvendada
- Looduskeskkonna reostus, elukvaliteedi langus

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Täita kõik seadustest ja teenuslepingust tulenevad nõuded
- Tagada alltöövõtjate teavitamine Ettevõtte olulistest keskkonnaaspektidest

2009 RÕHUASETUSED

- Täita kõik seadustest ja teenuslepingust tulenevad nõuded
- Keskkonna- ja tööohutusalased koolitused tarnijatele ja hankijatele

TEGEVUSE VASTAVUS KESKKONNANÕUETELE

KESKKONNALOAD

Peamine Ettevõtte litsentseeriv asutus on Harjumaa Keskonnateenistus, kes on Ettevõttele väljastanud järgmised keskkonnaload:

- neli vee erikasutusluba (vt ka lk 33);
- kaks jäätmeluba (vt ka lk 53);
- kaks välisõhu saasteluba ja üks välisõhu erisaasteluba (vt ka lk 58).

2008. aastal tegutses Ettevõtte vastavalt kehtivate keskkonnalubade tingimustele. Keskkonnalubadega seotud aruandlus esitati Harjumaa Keskonnateenistusele õigeaegselt ja keskkonnalubadega seonduvad küsimused lahendati koostöös teenistusega.

TEENUSLEPINGU NÕUDED

Lisaks seadusandlusele on Ettevõtte töö reguleeritud Ettevõtte ja Tallinna linna vahel sõlmitud Teenuslepinguga 97 teenustaseme tagamiseks. Teenuslepingu täitmist kontrollib kohaliku omavalituse poolt määratud Tallinna Vee-ettevõtjate Järelevalve Sihtasutus, kellele Ettevõtte esitab igal aastal põhjaliku ülevaate Teenuslepingu nõuete täitmise kohta.

2008. aastal täideti kõik 97 teenuste taset.

NÕUDED LEPINGUPARTNERITELE

Arvestades ettevõttele seatud nõudmisi, eeldatakse keskkonna- ja töökeskkonnannõuete täitmist ka tarnijatelt.

Selle tagamiseks on Ettevõtte hankeprotseduurides kehtestatud keskkonna- ja töökeskkonnakriteeriumid tarnijate kvalifitseerimiseks. Pakkujate keskkonna- ja töökeskkonnaalast vastavust hinnatakse hankemenetluse käigus pakujate poolt täidetud küsimustike alusel. Ehitustööde pakujad peavad lisaks kinnitama, et nad kohaldavad objektidel tööohutuse ja keskkonnakaitse meetmeid.

Tarnijate tööohutust ja keskkonnaalast tegevust objektidel jälgivad Ettevõtte järelevalve töötajad. Pärast lepingu lõppu hindavad järelevalve töötajad suuremate lepingute (200 000 krooni ja enam) puhul hankijate tegevust nõuetest kinnipidamisel. 2008. aasta keskmine hinnang tarnijate keskkonna- ja tööohutusalasete tegevusele oli hea.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

TEGEVUSE VASTAVUS KESKKONNANÕUETELE

JUHTIMISSÜSTEEMI KONTROLL JA AUDITID

2008. aastal kontrollisid Ettevõtte tegevuse, sh keskkonnaga seotud tegevuste nõuetele vastavust erinevad ametiasutused. Hinnangud ja ettekirjutused esitasid Tehnilise Järelevalve Amet, Põhja-Eesti Päästkeskuse tuleohutusbüroo, Tallinna Linna Kommunaalamet, Tarbijakaitseamet ja Tervisekaitseinspeksiooni Tallinna tervisekaitsetalitus. Ettevõtte on ettekirjutuste osas esitanud lahendused, mis on ametiasutuste poolt ka aktsepteeritud.

Lisaks järelevalveasutustele kontrollitakse vastavust keskkonnanalaste õigusaktide ja Teenuslepingust tulenevate nõuetega, samuti Ettevõttesiseste muude nõuetega ka juhtimissüsteemi sise- ja välisauditite käigus.

2008. aastal läbi viidud siseauditite käigus esitasid siseaudiitorid kokku 82 mittevastavust ja ettepanekut, mis on juhtidele heaks allikaks juhtimissüsteemi parendamisel.

OLEG TŠAIKIN
Lekete ja veekvaliteedi spetsialist

Akrediteeritud sertifitseerija Det Norske Veritas viis Ettevõttes 2008. aastal läbi uussertifitseemise välisauditi, hindamaks juhtimissüsteemi vastavust ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 standardite nõuetele ning EL (EMAS) määruse 761/2001 nõuetele.

Välisauditi tulemusena kinnitas Det Norske Veritas juhtimissüsteemi vastavust standardite nõuetele ning uuendas kõik juhtimissüsteemi sertifikaadid. Avastati 11 mittevastavust, mis olid seotud alltöövõtjate kontrolliga, välisõhu saaste ja keskkonnanaruande andmete arusaadavusega. Kõik nimetatud mittevastavused said lahendatud.

Ettevõtte raamatupidamise aruannet auditeerib AS PricewaterhouseCoopers, mille arvamuse kohaselt kajastab raamatupidamise aruanne õigesti ja õiglaselt Ettevõtte aruandeaasta majandustulemust, rahavoogusid ning Ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008.

AS PricewaterhouseCoopers andis hinnangu ja soovitusel ka Ettevõtte äritegevusele, infosüsteemidele, sisekontrollisüsteemidele ja arvestuspõhimõtetele. Teemad, millele vaheauditi käigus Ettevõtte tähelepanu juhiti, olid lõppauditi ajaks lahendatud ja lõppauditi käigus ei tuvastatud olulisi lahendamata küsimusi.

VEERESSURSI KASUTUS

VEE ERIKASUTUS

Vee-ettevõtja tegevus veeressursside kasutamisel on reguleeritud veeseaduse ja selle rakendusaktidega. Vee-ettevõtja peab tegutsemiseks omama vee-erikasutusluba ja maksma kasutatava veeressursi eest tasu.

Vee-erikasutusloaga on määratud erinevad tegevused - veevõtmise lubatud kogused, veekvaliteedi kontrolli nõuded, võetud vee arvestusele esitatavad nõuded, lubatud saasteainete piirnormid heitvees, saasteainete seire nõuded, vee erikasutuse mõju vähendavad meetmed.

2008. aastal täideti kõik vee-erikasutuslubade tingimused.

Vee erikasutuse tasu makstakse Ülemiste veepuhastusjaama sissevõetud veekoguse ja põhjaveekihtidest väljapumbatud vee eest. Vee-erikasutuse tasu moodustas 2008. aastal 3,2% tegevuskuludest.

OLULISED KESKKONNAASPEKTID

- Jõgedest haaratud ja kanalitesse juhitud veeressurss
- Kasutatud pinnaveeressurss
- Kasutatud põhjaveeressurss
- Veelekked trassidel
- Mõõdetud tarbitud joogivesi

MÕJU

- Jõgede loodusliku tasakaalu häirimine
- Vee kui loodusressursi kasutamine suurtes kogustes
- Pikaajaliselt taastuva loodusressursi vähenemine
- Veeressursi ebaefektiivne kasutamine
- Ülevaade veeressursi tarbimisest

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Kasutada veeressurssi säästlikult ✓
- Tagada vastavus veelubade ja teenuslepingu nõuetega ✓
- Tagada veerežiimide pidev seire ja optimaalne reguleerimine ✓
- Vähendada lekete taset 18%-ni või alla selle ja jätkata optimaalse lekete taseme analüüsimist ✓
- Parandada lekked efektiivselt, keskmiselt 2 päevaga või kiiremini ✓
- Laiendada online sensorite kasutamist lekete avastamiseks ja tsoneerimiseks ✓
- Tagada, et klientidel oleks Ettevõtte veemootja või kliendi enda taadeldud veemootja ✓
- Tagada veemootjate vahetus vastavalt seadusele ✓

2009 RÕHUASETUSED

- Kasutada veeressurssi säästlikult
- Säilitada lekete tase allpool 18%
- Parandada lekked efektiivselt, keskmiselt kiiremini kui 2 päevaga

VEERESSURSI KASUTUS

AS TALLINNA VESI KEHTIVAD VEE-ERIKASUTUSLOAD

LOA NR	KEHTIVUS	VEE-ERIKASUTUSE ISELOOMUSTUS
Vee-erikasutusluba HR1112 (L.VV.HA-194367)*	31.10.2013	HARJUMAA. SAUE LINN Põhjaveevõtt puurkaevudest üle 5 m³/ööpäevas. Reovee kogumine ja juhtimine AS Tallinna Vesi kuuluvale Paljassaare reoveepuhastile
Vee-erikasutusluba HR01037 (L.VV.HA-171414)**	01.04.2013	TALLINNA ÜHISVEEVÄRGI JA -KANALISATSIOONI PÕHITEGEVUSPIIRKOND, TALLINNA PINNAVEEHAARDESÜSTEEMI RAJATISTE PIIRKOND HARJU JA JÄRVA MAAKONNAS Pinnaveeressursi reguleerimine Ülemiste-Pirita-Jägala pinnaveesüsteemi vee-kogudes, pinnaveevõtt Ülemiste järvest, põhjaveevõtt ordoviitsium-kambriumi ja kambrium-vendi põhjaveekihtidest Tallinna ühisveevärgi puurkaevude kaudu, bioloogiliselt puhastatud heitvee juhtimiseks süvamerelasi kaudu Tallinna lahte ja mehhaaniliselt puhastatud sadevee juhtimiseks merre, Mustjõe oja ja Pääsküla rabasse
Vee-erikasutusluba HR0960 (L.VV.HA-138048)	31.12.2011	HARJUMAA. HARKU VALD, TISKRE Põhjaveevõtt puurkaevust üle 5 m³/ööpäevas Kogu reovee suunamine Paljassaare reoveepuhastusjaama
Vee-erikasutusluba HR0961 (L.VV.HA-138050)	31.10.2011	HARJUMAA, HARKU VALD, HARKU ASULA Põhjaveevõtt puurkaevust üle 5 m³/ööpäevas Kogu reovee suunamine Paljassaare reoveepuhastusjaama

* endine veeluba HR0679 uuendatud alates 01.11.2008

** endine veeluba HR 0549 uuendatud alates 01.04.2008

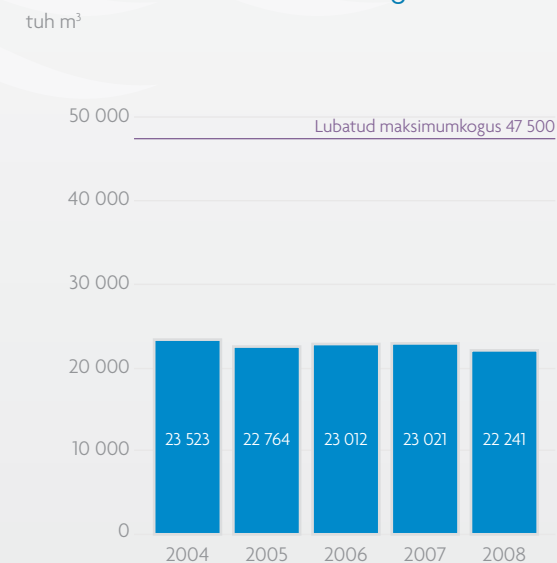

RUUTA LIIVE
Maksude ja statistika juht

VEERESSURSI KASUTUS

Pinnaveekasutus Ülemiste järvest ja vastavus vee-erikasutusloaga HR01037

PINNAVEERESSURSSIDE KASUTUS

Ettevõtte saab pinnavett ulatuslikust veehaardesüsteemist, hõlmates peamiselt Harju alamvesikonda koos Soodla, Jägala ja Pirita jõe valgaldedega kogupindalaga ca 1800 km². Veehaardesüsteemi moodustavad jõgedele ehitatud hüdro-sõlmed ning veehoidlad ja neid ühendavad kanalid.

Kõige olulisem veehoidla on Ülemiste järv netomahuga 15,8 miljonit m³. Kuivadeks perioodideks on lisaveevarusid kogutud Paunküla veehoidlasse Pirita jõe ülemjooksul (9,9 miljonit m³) ja Soodla veehoidlasse Soodla jõel (7,4 miljonit m³).

Tallinna pinnaveehaardesüsteemi veevaru suurus oleneb eelkõige sademete hulgast ja selle jaotusest aasta peale. Keskmise sademeterikkusega aastal kasutatakse ära ca 50% süsteemi võimalikust veevarust.

2008. hüdroloogiline aasta tervikuna oli pikaajalisest keskmisest veerikkam, vaid teises kvartalis moodustas jõgede äravool 70% pikaajalisest keskmisest. Ülemiste järve veevarude täiendamiseks Paunküla ja Soodla veehoidlaid kasutada vaja ei olnud. Lisavett võeti põhiliselt mais ja juunis Pirita jõe valgalt.

Pidev ülevaade vooluhulkadest võimaldab veeressursside kasutust säästlikumal viisil. Veevarude optimaalseks ja täpseks reguleerimiseks on kõigisse hüdro-sõlmedesse ehitatud vee-möödusõlmed, mis lubavad mõõta nii kanalitesse juhitud vooluhulki kui ka jõgedesse jäävaid nn sanitaarvooluhulki. Mõõtmisi viiakse läbi regulaarselt, vastavalt vee-erikasutusloa nõuetele.

VEERESSURSI KASUTUS

PÕHJAVEERESSURSSIDE KASUTUS

Põhjavett võetakse enamalt jaolt kambrium-vendi veekihist ja vähemal määral ordoviitsium-kambriumi veekihist.

Tallinna põhjaveevarude olukorra pidevaks kontrollimiseks viib Ettevõtte regulaarselt läbi põhjaveetasemete kontrollmõõtmisi. Kõigisse Ettevõttele kuuluvatesse töötavatesse puurkaevudesse on paigaldatud automaatsed hüdrostaatilised surveandurid, mis võimaldavad põhjaveetaseme mõõtmist. Veetasemete mõõtmise tulemused puurkaevudes näitavad kasutatavate veekihtide survepinna tõusu, seega põhjaveevaru taastumist.

Põhjaveeressursi kasutuse tingimused on sätestatud Ettevõttele väljastatud vee-erikasutuslubades HR01037, HR1112, HR0960 ja HR0961. Kuigi vee-erikasutusload piiravad põhjavee kasutust, on põhjavee nõudlust võimalik piisava varuga katta ning säilitada ka küllaldane tagavara juhuks, kui Ülemiste veepuhastusjaamas peaks veevarustusega tekkima probleeme.

2008. aastal täitis Ettevõtte kõik vee-erikasutuslubade nõuded.

PÕHJAVEE KASUTUS JA VASTAVUS VEE-ERIKASUTUSLUBADELE HR01037, HR1112, HR0960 JA HR0961, m³

	2004	2005	2006	2007	2008
TALLINNA TEGELIK KASUTUS	2 736 157	2 532 519	2 447 792	2 457 784	2 450 533
Sh kambrium-vendi veekihist	2 395 645	2 246 809	2 130 310	2 134 427	2 168 265
LUBATUD MAKSIMUMKOGUS	6 880 250	6 880 250	6 880 250	6 880 250	6 859 080
SAUE TEGELIK KASUTUS	213 124	207 102	249 298	247 553	214 028
Sh kambrium-vendi veekihist	196 790	183 261	221 389	233 682	166 770
LUBATUD MAKSIMUMKOGUS	460 250	460 250	460 250	460 250	474 500
TISKRE TEGELIK KASUTUS		5 720	33 266	40 813	39 661
LUBATUD MAKSIMUMKOGUS		65 700	65 700	65 700	65 700
HARKU ASULA TEGELIK KASUTUS			20 810	32 308	6 372
LUBATUD MAKSIMUMKOGUS			21 850	51 100	51 100

VEERESSURSI KASUTUS

LEKKED

Veel üks oluline veekasutuse aspekt on vähendada veekadusid veevõrgus. 2008. aasta lõpuks saavutas Ettevõtte lekete taseme 17,25%, mis on Ettevõtte Teenuslepingust tulenevast kohustusest parem.

Saavutatud lekete taset aitab hoida ja veelgi alandada võimalikult kiire lekete leidmine ja likvideerimine. Igapäevast tööd toetab ajakohastatud veevarustusvõrgu infosüsteem, võrkude tsoneerimine, kauglugemissüsteem ning spetsiaalvarustus lekete leidmiseks. Tulemuse saavutamiseks hangiti uusi lekete avastamise ja kauglugemisseadmeid, täiustati kaugvalve süsteemi ning varustati lekete grupid uute transpordivahenditega.

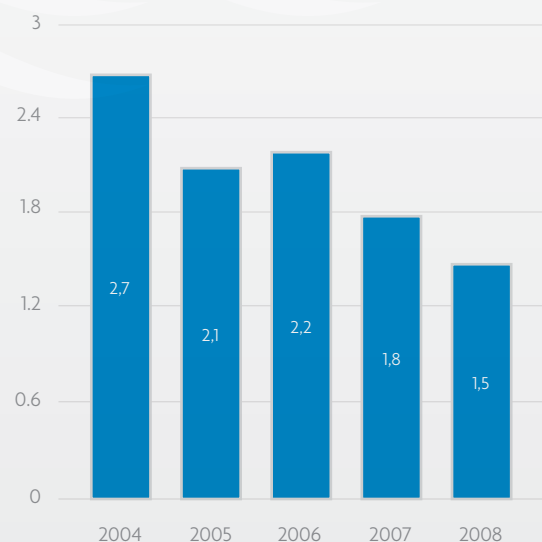
Lekete tase

2004 – 2008, protsentsides

Keskmine lekete likvideerimise kiirus

2004 – 2008, päevades

Ettevõtte jätkab ka 2009. aastal tööd saavutatud lekete taseme säilitamise ja vähendamise suunal, saavutamaks optimaalset lekete taset. Optimaalseks lekete tasemeks loetakse taset, mille korral maksaks lekete edasine vähendamine vee tootmisest rohkem. Optimaalse lekete taseme arvutamisel võetakse teguritena arvesse lekete otsimise ja parandamise kulu ning vee tootmise kulu.

Tallinna osas tehtud optimaalse lekete taseme arvutus näitab, et meie olukorras on sobiv näitaja vahemikus 15-18%. Ettevõtte spetsialistid on lekete alal kogemusi uurimas käinud ka meie lähinaabri Helsingin Vesi OY juures, kus lekete tase on ca 17%.

VEEMÕÕTMINE

Kõik Ettevõtte kliendid on varustatud veemõõtjatega. Klientide liitumispunktidest on paigaldatud kokku üle 20 000 veemõõtja, mis aitavad kaasa täpsema arvestuse saavutamisele veeressursi kasutamise osas.

2005. aastast on kasutusele võetud töökindlamad ja täpsemalt töötavad ühejoalised C-klassi veearvestid, tänu millele on vähenenud ka klientide poolt tellitav ekspertiiside hulk veemõõtjate täpsusastme kinnitamiseks. Kui 2007. aastal teostati 540 ekspertiisi, siis aastal 2008 teostati 391 ekspertiisi.

Ettevõttel on kohustus veemõõtjaid vahetada iga kahe aasta tagant, veearvestite vahetus toimub vastava plaani alusel. 2008. aasta eesmärk oli vahetada välja 9 500 veearvestit, mis ka täideti.

REOVEE KOGUMINE

OLULISED KESKKONNAASPEKTID

- Ulatuslikud ülejutused
- Normidele ja keskkonnalubadele mittevastavad sademevee väljalasud
- Klientide poolt tekitatud ülereostus
- Ülereostustasu

MÕJU

- Pinnase ja merevee saastamine, oht elanikkonna tervisele, elukvaliteedi langus, elanikkonna vara kahjustamine
- Looduskeskkonna (meri, raba) seisundi halvenemine
- Keskkonnaseisundi halvenemine, oht elanikkonna tervisele
- Klientide mõjutamine keskkonnaseisundi säilitamise ja parandamise suunas

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Tagada vastavus kõigis väljalaskudes
- Vähendada ummistusi 1400-ni ja täita Teenuslepingu nõuded
- Hooldada kanalisatsioonivõrku 120 km ulatuses
- Rekonstrueerida või vahetada välja vähemalt 5 km olemasolevaid kanalisatsioonitrasse
- Täita reo- ja sademeveevõrkude laiendamise kava
- Rakendada tegevuskava sademevee väljalaskude ette paigaldatud liiva- ja õlipüüdjate hooldamiseks
- Tuvastada ülereostajad ja esitada arved kõigile tuvastatud ülereostajatele

2009 RÕHUASETUSED

- Tagada vastavus kõigis väljalaskudes
- Vähendada ummistusi 1300-ni või alla selle
- Hooldada kanalisatsioonivõrku 170 km ulatuses
- Rekonstrueerida või vahetada välja vähemalt 5 km olemasolevaid kanalisatsioonitrasse

MEELIS ENOK
Juhtimiskeskuse peaspetsialist

Peamised meetmed reovee kogumise ja ärajuhtimise tagamiseks on seotud kanalisatsioonitorustike ennetava läbipesuga ning kanalisatsiooni ja sademeveevõrkude rekonstrueerimise ja laiendamisega, samuti kontrollitakse regulaarselt reovee kontsentratsiooni taset puhastusprotsessi rikete vältimiseks.

REOVEE KOGUMINE

KANALISATSIOONIVÕRGU HOOLDUS JA LÄBIPESU

Kanalisatsioonivõrgu läbipesu eesmärk on ennetav hooldus üleujutuste vältimiseks ja ummistuste vähendamiseks. Siinjuures tuleb siiski arvestada, et survepesu ei pruugi otseselt ummistuste arvu vähendada, kuivõrd see sõltub erinevatest teguritest.

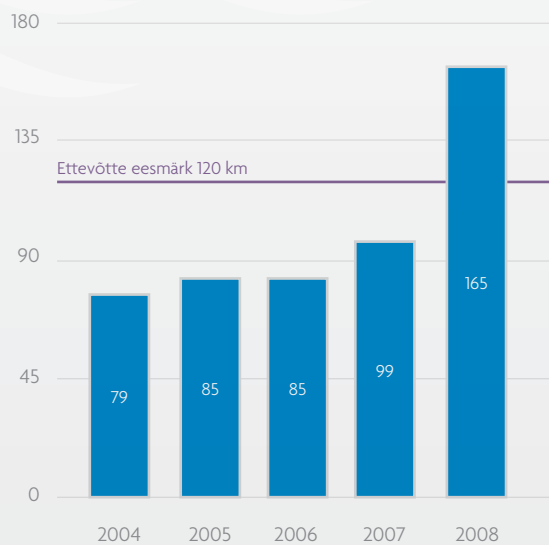
Ummistusi tekitab peamiselt kanalisatsioonitorudesse kogunev sete. Viimaste aastate väiksem tarbimine on kaasa toonud vooluhulkade ja voolukiiruste vähenemise, mis samuti suurendab ummistuste ohtu. Lisaks peaks ummistuste üldarvu hinnates arvestama ka kanalisatsioonivõrgu laienemisega.

Torustiku läbipesuks on Ettevõttes kasutusel kolm kombineeritud survepesuautot. Neist kõige uuem on Eestis uudne taaskasutussükliga kombineeritud survepesuauto, mis võeti kasutusele 2007. aastal. Torustike läbipesuks tekitatakse kõigepealt kõrge surve abil voolukiirus, mis uhub kogu sette kogumiskaevu. Seejärel kogutakse sete survepesuautosse ja transporditakse reoveepuhastusjaama. Taaskasutussükliga survepesuauto võimaldab läbipesuks vajalikku vett kasutada korduvalt.

Läbipestavate torustike mahtu on igal aastal suurendatud ning 2008. aastal teostati survepesu võrreldes eelmiste aastatega tunduvalt enam - 165 km ulatuses. Võrreldes 2007. aastaga ummistuste arv vähenes.

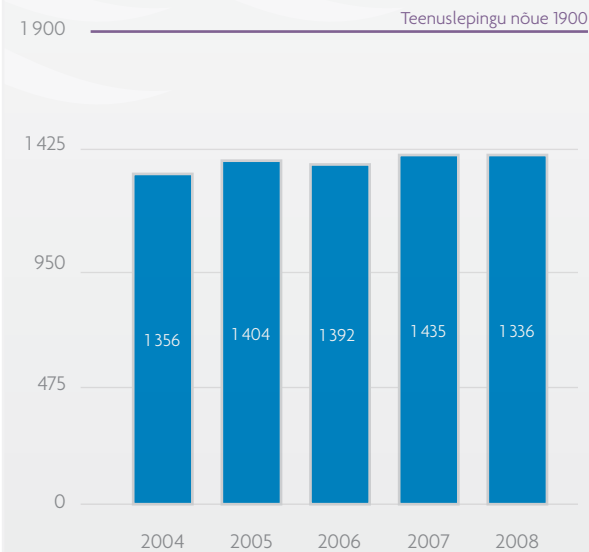
Läbipestud kanalisatsioonitorustik

2004 - 2008, km

Ummistuste arv

2004 - 2008

REOVEE KOGUMINE

KANALISATSIOONIVÕRGU REKONSTRUEERIMINE JA LAIENDAMINE

2008. aasta jooksul renoveeriti Ettevõttes olemasolevat kanalisatsioonivõrku ning ehitati uusi kanalisatsiooni- ja sademeveesüsteeme.

2008. aastal teostati kanalisatsioonivõrgu laiendustöid peamiselt Nõmme, Kristiine, Haabersti ja Pirita piirkondades. Põhiline sademeveevõrgu ehitustegevus toimus Nõmmel, Kristiines ja Haaberstis.

KANALISATSIOONI- JA SADEMEVEEVÕRGU REKONSTRUEERIMINE JA VÕRGULAIENDUSED 2004-2008, km

	2004	2005	2006	2007	2008
Rekonstrueerimised	5,2	5,3	5,6	5,2	5,9
Kanalisatsiooni- võrgu laiendused	7,5	18,5	6,8	13	34
Sademeveevõrgu laiendused	1,9	10,8	6,3	11,5	14

KLIENTIDE PÕHJUSTATUD ÜLEREOSTUSE KONTROLLIMINE

Tagamaks reoveepuhastusjaama siseneva reovee talutavat kontsentratsiooni, teostab Ettevõtte heitveeinspeksioon regulaarset seiret ja kontrollib vastavust seadusest tulenevatele nõuetele (tööstus)ettevõtjate objektide juures, kust juhitakse ühiskanalisatsiooni reovett. Suurema osa tööstuslikust reoveest kanalisatsioonisüsteemis moodustab toiduainetööstuse reovesi.

Heitveeinspeksioonil on õigus võtta klientide poolt tekitatud ülereostuse kindlakstegemiseks reoveeproove.

Analüüside tulemuste põhjal määratakse saastegrupp, millest lähtudes on Ettevõttel õigus klientidelt küsida ülereostuse tasu. 2008. aastal avastati 118 ülereostust tekitanud klienti, kellele saadeti kokku 1 224 ülereostusarvet.

Suuremate tööstusharude reovee keskmiste kvaliteedinäitajate kohta esitatakse regulaarselt informatsiooni ka Harjumaa Keskkonnateenistusele.

SADEMEVEE VÄLJALASUD

2008. aastal teostas Ettevõtte vastavalt veeloaga kehtestatud tingimustele seiret 16 sademevee väljalasu üle, suurimad nendest on Lasnamäe, Harku ja Mustoja väljalasud.

Sademevee väljalaskudest võetakse regulaarselt proove reostusainete kindlakstegemiseks vastavalt vee-erikasutusloaga HR01037 kehtestatud korrale. Kokkuleppel kohaliku omavalitsusega on sademevee täiendavaks puhastamiseks neljale väljalasule paigaldatud lokaalsed puhastusseadmed - liiva- ja õlipüüdurid. Püüdureid hooldatakse ja puhastatakse regulaarselt kord kuus.

2008. aastal veeloaga kehtestatud tingimused täideti.

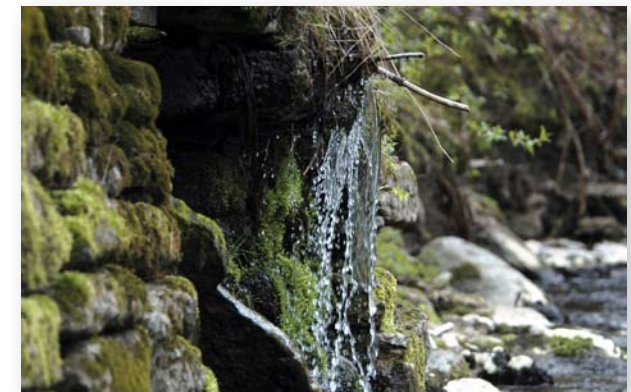
Kokku juhiti 2008. aastal nende väljalaskude kaudu 5 414 tuhat m³ sademevett, millega koos kandusid keskkonda ka saasteained. Saasteainete koguse suurenemise põhjustas eelkõige see, et koos suurema koguse sademeveega "pesti" kanalisatsiooni ka rohkem reostusained. Vastavalt Keskkonnatasude seadusele saastetasu ei kohaldata.

SADEMEVEE HULK 2004-2008, tuh m³

	2004	2005	2006	2007	2008
Sademevee hulk	6 345	4 206	3 033	5 180	5 414

REOSTUSAINED PEAMISTEST VÄLJALASKUDEST 2004-2008, tonnides

	2004	2005	2006	2007	2008
Hõljuvained	91	60	43	89	109
Naftasaadused	7,2	4,8	3,4	3,6	4,5

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

REOVEEPUHASTUS

EVELIN MCQUAY
Müügikeskuse juht

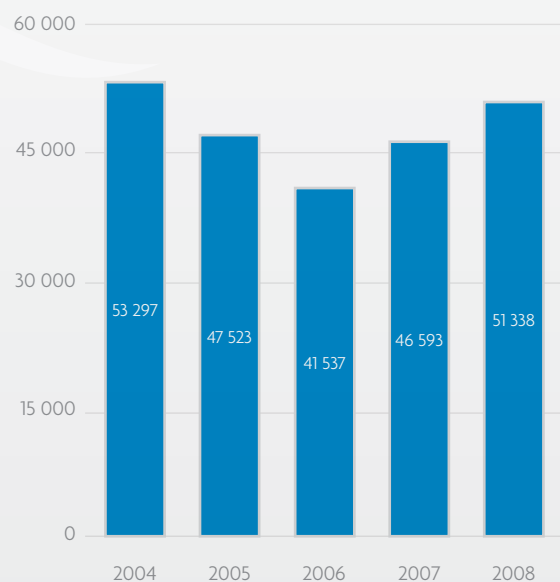
REOVEEPUHASTUS

REOVEE PUHASTUSTULEMUSED

2008. aastal puhastati Paljassaare reoveepuhastusjaamas 51 338 tuhat m³ reovett. Reoveekogus kasvas võrreldes 2007. aastaga põhiliselt vihmase sügistalve sademete arvelt, samuti uute kanaliseerimispiirkondade liitumise tulemusena.

Puhastatud reovee hulk

2004-2008, tuh m³ aastas

Merre juhitava vee kvaliteet on määratletud õigusaktidega ja vee-erikasutusloaga HR01037. Heitvee kvaliteedi hindamiseks jälgitakse reoainete sisaldust puhastusjaama sisenevas reovees ja puhastusest väljuvas heitvees, samuti ka puhastusprotsessi tõhusust. Järgnevalt on kirjeldatud olulisemad näitajad:

- Bioloogiline hapnikutarve (BHT₇) näitab hapniku hulka, mis on vajalik orgaanilise aine määratletud bioloogiliseks lagunemiseks 7 päeva jooksul;
- Üldfosfor (P_{üld}) ja üldlämmastik (N_{üld}) on vees planktoni kasvu tõstvates toitesoolades leiduvad elemendid. Kui toitesoolade kontsentratsioon on liiga kõrge, võib juurdekasv olla nii tugev, et hapnik tarvitatakse ära ja tekib hapnikupuudus;
- Hõljuvained (HA) näitavad vees leiduva tahke aine hulka, mis jääb määratud suurusega sõelaavadega filtrisse;
- Keemiline hapnikutarve (KHT) on orgaanilise aine lagunemise näitaja, mõõdetud hapnikutarbimisena kogu vees leiduva orgaanilise aine keemilise oksüdeerumise protsessis;
- Naftasaadused – näitab kergete (nt nafta) ja raskete (nt masuudij) naftaproduktide kogust.

Viimastel aastatel on reostusainete kontsentratsioon sisetulevas reovees tõusnud. 2008. aastal kasvasid reostuskogused kõigi reostusnäitajate arvelt, välja arvatud naftasaaduste arvelt. Suuremad reostuskogused on ilmselt põhjustatud 2007. aasta suuremast sademete hulgast, kui koos sademeveega “pesti” tänavatelt kanalisatsiooni ka reostusained.

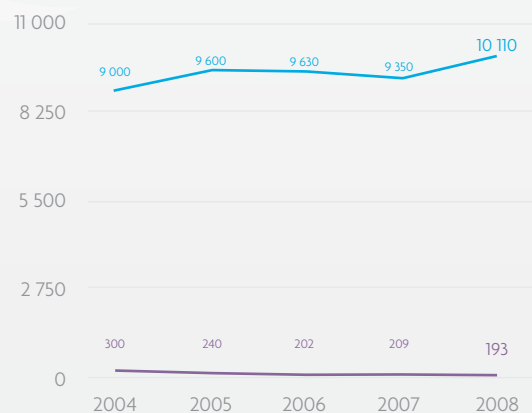
KÄTLIN ALAMETS
Investeeringute peaspetsialist

REOVEEPUHASTUS

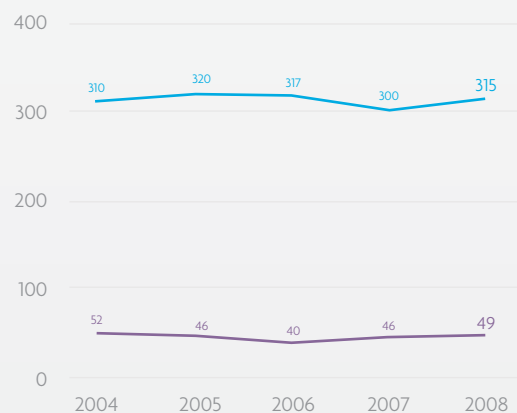
Puhastusjaama sissetulnud ja merre juhitud saasteainete kogused

2004-2008, tonnides

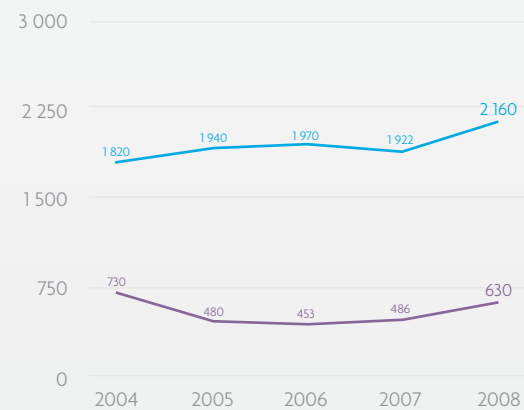
BHT₇

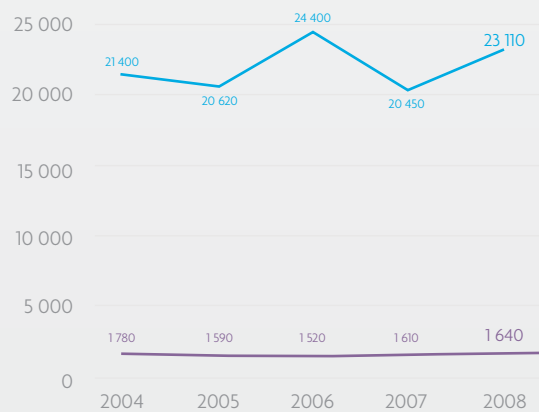
P_{üld}

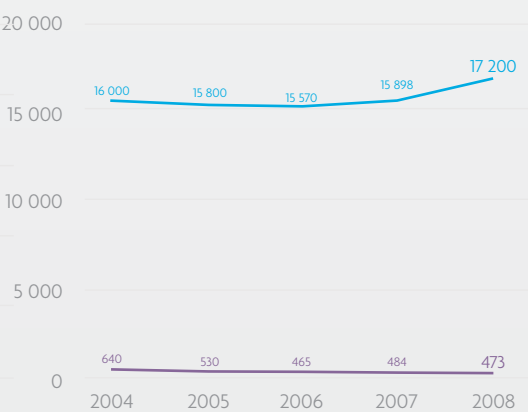
N_{üld}

KHT

HA

● Sisse
● Merre

REOVEEPUHASTUS

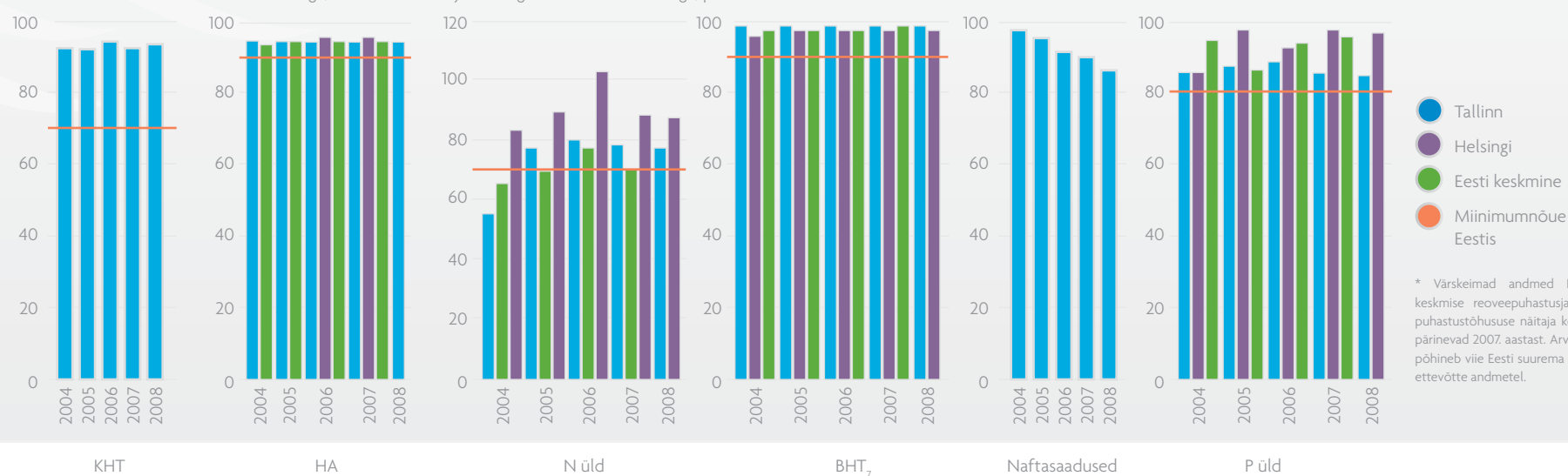
Keskised reostusnäitajad väljuvas heitvees 2004-2008

võrrelduna seadusest tulenevate nõuetega ja Helsingin Vesi OY tulemustega, mg/l

Reoveepuhastusjaama puhastustõhusus 2004-2008

võrrelduna seadusest tulenevate nõuetega, Eesti keskmiste* ja Helsingin Vesi OY tulemustega, protsentides

REOVEEPUHASTUS

2008. aasta puhastustulemused olid üldiselt sarnased eelmiste aastate tulemustele. Puhastatud heitvee kvaliteet vastas aasta jooksul nõuetele kõikide parameetrite osas ning kõik vee erikasutusloaga seatud nõuded täideti. Vaatamata hea opereerimise tulemusena saavutatud kõrgele puhastustõhususele, ei saavutatud lisaeesmärgiks püstitatud puhastatud heitvees lubatud lämmastiksisalduse määra II ja IV kvartalis. Sellegipoolest saavutati seaduse poolt nõutav üldlämmastiku aastane keskmine näitaja.

2008. aastal parendati tööd pidevalt kõigis puhastusprotsessi etappides eesmärgiga saavutada maksimaalsed puhastustulemused, hoolimata tõusvast reostuskoormusest ja heitvee muutuvatest omadustest, nagu lämmastikuärastuse jaoks olulisest süsiniku ja lämmastiku suhtest.

Arvestades Ettevõtte kasvustrateegiat, Tallinna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava läbivaatamist ning ka HELCOMi otsust alandada fosfori piirmäära 50%, on Ettevõtte alustanud kvaliteediriskide leevendamist, käivitades puhastusprotsessi intensiivistatud toiteelemendiärastuse lisaetapi eelprojekteerimise. Projekteerimine viiakse lõpule 2009. aastal.

Puhastustulemused on võrreldavad ka suuremate Eesti vee-ettevõtete ja meie lähinaabri Helsingin Vesi OY omadega. Andmete võrdlemisel tuleb aga arvestada nii asulate reostuse kujunemise tingimusi, puhastustehnoloogiat ja Helsingi puhul ka seadusandlike nõuete erisusi.

2008. aasta puhastustulemused on vastavuses ka HELCOMi nõuetega, mis on sarnased seadusandluse nõuetele. Helsingi komisjon (The Helsinki Commission) ehk HELCOM organiseerib Läänemere äärsete riikide valitsustevahelist koostööd, et kaitsta Läänemere merekeskkonda kõigi reostusallikate vastu.

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

REOVEELASUD MERRE

Erinevalt 2007. aastast, mil erakorraliste ilmastikutingimuste puudumise tõttu puhastamata reovett merre ei juhitud, juhti 2008. aastal augustis ühel korral kaks päeva väldanud tugeva vihmajärgi tõttu merre üle 12 000 m³ sademeveega tugevasti lahjendatud reovett. Tugeva saju tõttu oli oht linnaosade üleujutamiseks reoveega.

Kui jaanuari, juuni, juuli ja augusti üksikudel päevadel esinenud paduvihmade tõttu tekkisid bioloogilise puhastuse võimsust ületavad löökoormused, juhti merre ka üle 61 000 m³ tugevalt lahjendatud osalise puhastuse läbinud reovett.

REOVEEPUHASTUSJAAMA ÜLEVOOLUD 2004-2008, m³

	2004	2005	2006	2007	2008
Merre juhitud puhastamata reovesi	43 000	131 000	0	0	12 489
Merre juhitud osaliselt puhastatud reovesi	1 564 000	42 000	66 000	395 810	61 375

KESKKONNATASU

Ettevõtte on kohustus maksta veekogudesse juhitud saasteainete eest saastetasu. Saastetasu arvutustesse lülitatakse puhastatud heit- ja sademevees sisalduvad ja maksustatavad saasteained, mis on määratud vee-erikasutusloas konkreetsele väljalasule.

Saastetasu arvutamisel võetakse arvesse nii konkreetse väljalasu suubla koefitsienti kui ka vastavust saasteaine piirväärtusele heitvees. Piirväärtuse ületamisel määratakse ületatud saasteainete koguste osas kümnekordne saastetasu, piirväärtustest madalamate või võrdsete tulemuste puhul on võimalik seadusandlusele vastavalt taotleda saastetasu alandamist poole võrra. Saastetasu alandamine on võimalik ainult juhul, kui kõigi väljalaskude saasteainete tulemused vastavad veeloa tingimustele.

Saastetasu moodustas 2008. aastal 5,0% tegevuskuludest, võrreldes 2,4% 2007. aastal. Saastetasu osakaalu suurenemine eelmise aastaga võrreldes oli seotud eelkõige lämmastikumäära ületamisega, kui kahes kvartalis kaotati võimalus taotleda saastetasu alandamist poole võrra. Samuti tõusid 2008. aastal seadusest tulenevalt saasteainete maksumäärad 20%.

KEMIKAALIDE KÄITLEMINE

OLULISED KESKKONNAASPEKTID

- Nõuetele vastav joogivesi
- Normidele vastav merre lastud heitvesi
- Kloorileke

MÕJU

- Elukvaliteedi säilitamine ja parandamine
- Merevee seisundi säilitamine
- Suur oht elanikkonna tervisele, elustiku kahjustamine

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Viia miinimumini keskkonda juhivate heidete hulk ✓
- Kontrollida ja optimeerida kemikaalide kasutamist, viies kemikaalide kasutamise miinimumini ✓
- Vähendada kemikaalide kasutamisest tulenevate õnnetuste või avariide tekkimise ohtu ✓

2009 RÕHUASETUSED

- Viia kemikaalide kasutamine miinimumini
- Mitte ühtegi kemikaalide kasutamisest tulenevat õnnetust või avariid

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

Ettevõtte tegevuses on ühtekokku kasutuses rohkem kui 450 ohtlikku ja vähemootlikku kemikaali. Ohtlikuks muutuvad kemikaalid eelkõige inimestele ja keskkonnale ohtu põhjustavate omaduste tõttu, teisalt sõltub ohtlikkus kasutatavast kemikaalikoogusest.

Suurtes kogustes ohtlikke kemikaale kasutatakse Ettevõttes eelkõige puhastusjaamades. Seal kasutatavad kemikaalide kogused sõltuvad enim jaamadesse jõudva vee hulgast ja selle omadustest, mida pinnavee puhul mõjutavad ilmastikutingimused ja reovee puhul reostuse tase.

KEMIKAALIDE KÄITLEMINE

Veepuhastuse kemikaalide kasutus

2004-2008, tonnides

Veepuhastuse kemikaalide kasutus toodangu ühiku kohta

keskmiselt toodangu ühiku kohta 2004-2008, g/m³

VEEPUHASTUSE KEMIKAALID

KLOOR

Veepuhastusprotsessis suurtes kogustes kasutatava kloori tõttu on Ettevõtte kemikaaliseaduse alusel liigitatud B-kategooria suurõnnetuse ohuga Ettevõtteks.

Veepuhastusprotsessis desinfitseeritakse vett, et see oleks ohutu inimeste tervisele. Desinfektandina kasutatakse kõige laiemalt kloori, mis on efektiivne ja omab pikemaajalist järelmõju veetorustikus. Kemikaalina on kloor õhust raskem mürgine gaas ärritava ja söövitava toimega, mis mõjutab limaskestasid nii sees- kui ka välispidiselt. Seetõttu võivad klooriavarii korral ohustatud piirkonda jäävad inimesed saada tõsiseid tervisekahjustusi, mis võivad põhjustada surmaga.

Klooriga juhtuvate õnnetuste tõenäosus on viidud miinimumini, rakendades kõiki vajalikke ohutusnõudeid. 2003. aasta lõpus sai valmis uus klooriladu, mis on üks tänapäevasemaid Euroopas. Kuna Eestis ei olnud kloorilao ehitusele nõudeid kehtestatud, on kloorilao tehnoloogia vastavuses Saksamaa projekteerimis- ja Soome ehitusnormidega.

Et olla valmis kiiresti likvideerima küll ebatõenäolist, kuid siiski võimalikku klooriavariid, on koostatud kriisiplaan. Lisaks viiakse koostöös Päästkeskusega igal aastal läbi klooriavarii likvideerimise õppused (vt ka lk 74).

KEMIKAALIDE KÄITLEMINE

OSOON

Kloori kasutus on viimase kümnendi jooksul tunduvalt vähenenud. Vähenemise peamine põhjus on vee eelkloreerimise asendamine osoneerimisega. Osoon lagundab tõhusalt orgaanikat ja desinfitseerib vett. Osooni toodetakse Ettevõttes kohapeal ainult vajaminevates kogustes. Tänu kinnisele protsessile ja varude puudumisele, on oht keskkonnale minimaalne.

Välisõhku eralduva osooni piiramiseks on Ettevõtte väljastatud ka välisõhu saasteluba (vt ka lk 58). Saasteloa tingimuste täitmiseks on protsessi integreeritud jääkosooni terminaalne lagundaja. Protsessist väljuv jääkosoon lagundatakse temperatuuri tõustes uuesti hapnikuks ja seetõttu välisõhku osooni ei välju. 2008. aastal lagundati 100% jääkosooni.

KOAGULANDID JA POLÜMEERID

Puhastusprotsessis kasutatakse lisaks kloorile suurtes kogustes koagulante ja polümeere, mis aitavad veest eemaldada osakesi, nagu hõljuvained, orgaanilised ained jt. Nii koagulante kui ka polümeere kasutatakse vedelal kujul. Neil pole nii tugevaid mürgiseid omadusi nagu klooril ning kõigi ohutusnõuete täitmisel ei ole need ohtlikud inimestele ega keskkonnale.

VEEPUHASTUSKEMIKAALIDE KASUTUS

Hoolimata vee väga erinevatest omadustest ja muutlikest ilmastikutingimustest, on kemikaalide kasutus püsinud suhteliselt stabiilne. Kemikaalide kasutus sõltub otseselt pinnavee kvaliteedist. 2008. aasta pinnavee omaduste juures (vt ka lk 18) tuli joogivee kvaliteedi tagamiseks oluliselt rohkem kasutada osooni ning mõningal määral rohkem ka kloori ja koagulanti.

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

KEMIKAALIDE KÄITLEMINE

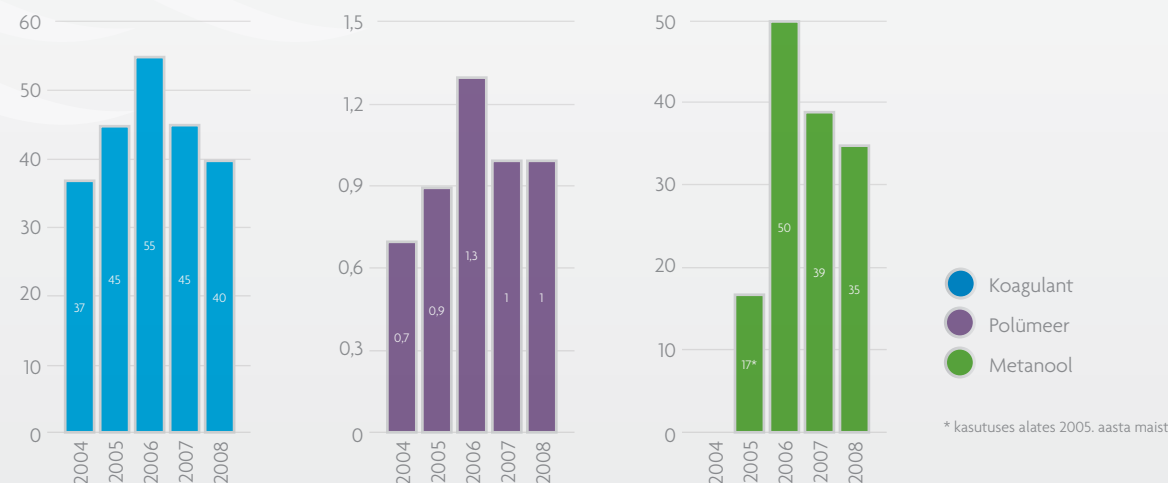
Reoveepuhastuse kemikaalide kasutus

2004-2008, tonnides

Reoveepuhastuse kemikaalide kasutus reovee ühiku kohta

keskmiselt toodangu ühiku kohta 2004-2008, g/m³

REOVEEPUHASTUSE KEMIKAALID

METANOL

Reoveepuhastuses kasutatava metanooli tõttu on Ettevõtte kemikaale puudutava seadusandluse alusel tunnistatud ohtlikuks Ettevõtteks. Metanooli kasutamist alustati 2005. aastal seoses lämmastikuprojektiga eesmärgiga tõsta bioloogilise puhastuse protsessis osalevate bakterite lämmastikuärastustegevuse tõhusust.

KOAGULANDID JA POLÜMEERID

Lisaks metanoolile kasutatakse reoveepuhastuse protsessis suurtes kogustes koagulante ja polümeere. Koagulanti kasutatakse reovee keemiliseks töötlemiseks eesmärgiga eemaldada fosfor. Polümeere kasutatakse reoveesette omaduste muutmiseks - nende lisamisel eraldub vesi settest kergemini. Tingimused, et järgitakse ohutusnõudeid, pole need inimestele ega keskkonnale ohtlikud.

REOVEEPUHASTUSE KEMIKAALIDE KASUTUS

2008. aasta tulemused näitasid, et kemikaalide annustamine on viidud optimaalseks ning edaspidi jätkatakse sama trendi. Kemikaalikulu stabiilsena hoidmisele aitas omakorda kaasa ka oluliselt suurem sademevee osakaal reovees, millest tulenevalt vähenesid löökoormused ja sisenevad kontsentratsioonid.

KEMIKAALIDE KÄITLEMINE

KEMIKAALIOHUTUSE TAGAMINE

Kemikaalidega seotud õnnetusjuhtumite tõenäosus on viidud miinimumini, kuivõrd kemikaalide käitlussüsteemid vastavad turva- ja ohutusnõuetele.

Kõikide kemikaalide ladustamiseks ja kasutamiseks on loodud vajalikud tingimused, samuti järgitakse kemikaalide ohutuskartide teavet, seadusandlike nõudeid ja ohutusjuhiseid. Kemikaalide ohutuskartid on Ettevõttes saadaval nii elektrooniliselt kui paberkandjal antud kemikaalide käitluskohtades.

Kemikaalide kasutuskohtades on saadaval ka absorbendid ja isikukaitsevahendid. Oluliste kemikaalide käitluskohad on varustatud automaatsete hoiatus- ja degaseerimissüsteemidega võimaliku lekke varajaseks avastamiseks ja kahjutustamiseks.

LIIA KUMM
Kommunikatsioonispetsialist

Ettevõttes on kehtestatud protseduurid töötajate väljaõppe tagamiseks ja avariide likvideerimiseks. Ohutus- ja turvanõudeid järgides on inimeste tervisele ja keskkonnale ohtlike tagajärgedega kemikaaliavariide (kloor lk 46 ja lk 47; metanool, biogaas lk 48) esinemise tõenäosus väike. Reeglina on kemikaaliavariide korral tegemist väiksemate leketega, mis ei välju selleks kohandatud tootmisruumidest ega kahjusta keskkonda ja inimesi.

Raporteeritavaid kemikaaliõnnetusi, mis oleksid võinud kahjustada inimesi või keskkonda, 2008. aastal aset ei leidnud.

JÄÄTMEKÄITLUS

OLULISED KESKKONNAASPEKTID

- Tekkinud jäätmed
- Tekkinud reoveesete
- Tarbitud reoveesettesegu

MÕJU

- Keskkonna saastamine jäätmetega, prügilasse ladestamisel keskkonnareostuse oht
- Jäätme hulga vähendamine, pinnase ja looduskeskkonna parandamine

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Vähendada tekkinud jäätmete hulka ✗
- Võrreldes eelmise aastaga jäätmeid rohkem sorteerida ja taaskasutada ✓
- Otsida võimalusi reoveepuhastuse jäätmete prügilasse viimise vähendamiseks ✓
- Otsida võimalusi võrkude kaevepinnase vähendamiseks ✓
- Taaskasutada kogu tekkinud reoveesetet ✓
- Tagada reoveesettekäitlus vastavuses jäätme loa nõuetega ✓
- Suurendada reoveesettesegu turustusvõimalusi ✗
- Suurendada e-arvete osakaalu ✓

2009 RÕHUASETUSED

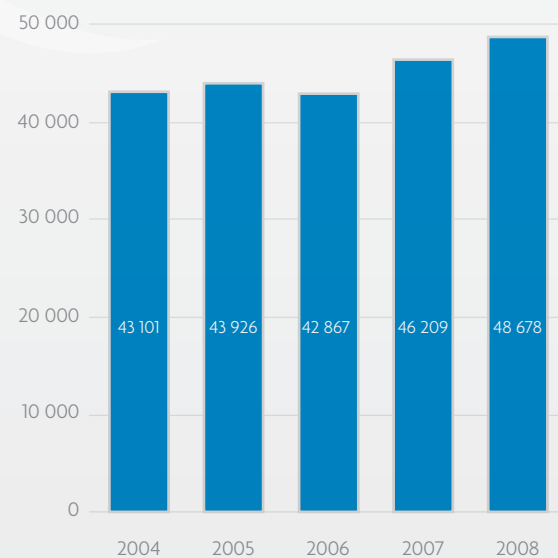
- Vähendada tekkinud jäätmete hulka
- Taaskasutada kogu tekkinud reoveesetet
- Koostada äriotsustamisprobleemid keskmises ja pikas perspektiivis
- Moderniseerida mehaaniline puhastus ja vähendada prügilasse viidavaid reoveepuhastuse jäätmeid

2008. aastal tekkis Ettevõttes kokku 48 678 tonni jäätmeid, mida on rohkem kui eelmistel aastatel.

Enamik tekkinud jäätmetest on tavajäätmed. Jäätmete koguse suurenemine 2008. aastal on seotud eelkõige reoveesetete ning võrkude hooldustöödel tekkivate jäätmete suurenemisega.

Tekkinud jäätmed

2004-2008, tonnides

JÄÄTMEKÄITLUS

REOVEEPUHASTUSE JÄÄTMED

Suurima osa, üle 70% tavajäätmetest moodustab reoveesete kui reoveepuhastusprotsessi kõrvalsaadus. Olulises osas tekib ka muid puhastusprotsessiga seonduvaid jäätmed nagu võrepraht ja liivapüüdurite sete.

Reoveesette, aga ka võreprahi ja liivapüüdurite sette kogus sõltub otseselt sissetuleva reovee kogusest, ilmatikutingimustest ja linna teede puhastusteenistuste tõhususest. Võrreldes paari eelmise aastaga on puhastusseadmetesse tulnud üle kahe korra rohkem liiva, mis näitab tänavate ja asfaltplatside heakorra puudulikkust.

Kogu reoveesete taaskasutatakse (vt ka lk 52), selle prügilasse ladestamise lõpetas Ettevõtte 2003. aastal. Lisaks reoveesette töötlemisele otsitakse võimalusi ka teiste reoveepuhastuses tekkivate jäätmete lisakäitlemiseks ja prügilasse minevate jäätmete kogust vähendamiseks.

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

OLULISEMATE JÄÄTME TE LIIGID JA KOGUSED 2004-2008, tonnides

JÄÄTMELIIG	2004	2005	2006	2007	2008
Segaolmejäätmed	151	156	149	134	115
Paber ja papp	12	11	11	14	14
Pakendid	1,7	1	1,4	2	4
Biolagunevad jäätmed					2.5
Võrepraht	174	273	280	275	286
Reoveesete	35 770	36 404	35 434	33 834	35 691
Liivapüüdurite sete	715	319	288	957	1 105
Kaevapinnas ja kivid	6 126	6 000*	6 000*	10 432	10 334
Asfaldijäätmed	83	81	301	489	1 022
Ehitis- ja lammutusjäätmed	1	8	209	31	33
Betoon ja tellised	17	34	36	8	48
Metallid	0	118	39	28	14
Ohtlikud jäätmed	4	4	4	3.5	5
Muu	46	517	115	1.5	4.5
KOKKU	43 101	43 926	42 867	46 209	48 678

* hinnangulised kogused

** võimalik taaskasutada

2007. aastal paigaldati rekonstrueeritud settekäitlushoonesse uus mudavõre, mis võimaldab reoveesetest peenemat prügi eraldada. Settevõre on toiminud efektiivselt, vähendades oluliselt protsessiseisakuid, mis olid seotud ummistunud seadmete hooldamisega.

Kaalumisel oli ka mehhaanilise puhastuse käigus tekkiva liivapüüdurite sette ja võreprahi pesemise võimalus enne prügilasse saatmist.

2008. aastal paigaldati suurema prügi eemaldamiseks mõeldud võrede juurde katsetuseks üks võreprahipress koos pesuriga. Testimise tulemusena leiti, et prügi pesemiseks vajaliku vee hulka on mõistlik reguleerida süsteemselt ning pesuriga prügi presside töölerakendamine otsustati ühendada kogu mehhaanilise puhastuse rekonstrueerimise projektiga. Jäätmete koguse vähendamisele ja mehhaanilise puhastuse tõhustamisele suunatud projekti kavandamisega alustati 2008. aastal ning tööd jätkuvad 2009. aastal.

JÄÄTMEKÄITLUS

KAEVEJÄÄTMED

Võrkude hooldus- ja remonttöödel tekkivatest jäätmetest moodustab põhiosa kaevepinnas ja kivid, mille kogus kahel viimasel aastal on suhteliselt sarnane. Seoses 2008. aasta mais kohaliku omavalitsuse kaevetööde eeskirja ja järelevalve nõuete muutmisega, millega kohustati kaevetööde tegijaid suuremas mahu asfaldi taastustööde tegema, ning samuti paari suurema objekti kaevetööde tõttu suurenes 2008. aastal oluliselt asfaldijäätmete kogus. 2007. aastast on Ettevõtte olemas kaks kindlat partnerit kaevejäätmete käitlemiseks, kes korraldavad jäätmete edasise sorteerimise ja taaskasutamise erinevatel ehitusobjektidel ning esitavad jäätmete kohta andmed.

SORTEERITUD KONTORIJÄÄTMED

2008. aastal jätkati Ettevõttes paberi ja papi ning pakendite kogumist segaolmejäätmetest eraldi, et võimaldada edasist ümbertöötlemist ja taaskasutamist. Paberikoguse vähendamiseks suurendati klientidele saadetavate elektrooniliste arvete osakaalu ning kus võimalik, muudeti automaatseks kahepoolne printimine.

2008. aastal alustati biolagunevate jäätmete kogumist segaolmejäätmetest eraldi, et tagada vastavus õigusaktidele.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

OHTLIKUD JÄÄTMED

Ohtlike jäätmete osakaal kogu jäätmete hulgast on väike (alla 1%) ning nende kogused on viimastel aastatel püsinud sarnasel tasemel. Suurima osa ohtlikest jäätmetest moodustab vanaõli, mis tekib masinate ja seadmete hoolduse käigus. 2008. aastal tekkis ohtlikke jäätmeid varasemaga võrreldes mõningal määral rohkem. Seoses puhastusjaamade seadmete suuremamahuliste hooldustöödega on varasemast enam tekkinud õli- ja õli sisaldavaid jäätmeid.

Kokku on taaskasutatavate jäätmete osakaal tavajäätmetest sarnaselt eelmistele aastatele üle 90%, kui arvestada nii reoveesette taaskasutamist kui partneritele üle antud taaskasutatavaid jäätmeid.

REOVEESETTE TAASKASUTAMINE

Põhiosa taaskasutatud jäätmetest moodustas reoveesete. Turbaga segatud setet saab kasutada maastikukujunduses ja haljastuses. Settesegu valmistatakse 2004-2007. aastal ehitatud 14 ha kompostimisväljakutel rooveepuhastusjaamas. Osa setet transporditakse Ettevõttele kuuluvale väljakule Liikvas. Settesegu kvaliteeti kontrollitakse regulaarselt heitveelaboris. Kontrollanalüüsid kinnitasid reoveesettesegu vastavust kehtivate õigusaktide nõuetele. 2008. aastal müüdi klientidele 15 250 tonni settesegu.

Tõhusamale reoveesette töötlemisele 2008. aastal aitas kaasa ka 2007. aastal lõpule jõudnud settekäitlusjaama rekonstrueerimine.

REOVEESETTE KASUTUSVÕIMALUSTE UURINGUD

Juba 2002. aastal hakati uurima reoveesette erinevaid kasutusvõimalusi. Seniste uurimistööde peamine eesmärk oli töödeldud reoveesette erinevate kasutusvõimaluste hindamine ammen-datud ja suletud karjääride metsastamisel ja kultiveerimisel ning loopealsete metsastamisel. Samuti uuriti metsastamisel kasutatava reoveesette võimalikku keskkonnamõju pinna- ja põhjaveele.

Metsastamiseks sobivad seniste uuringute põhjal kõige paremini raba turvasmullad. Erinevad puuliigid taluvad kasutatava sette koguseid erinevalt. Paremini taluvad setet suuremad ja tugevama juurestikuga taimed. Põhilisteks puude kasvu takistavateks teguriteks rabas on töödeldud mulla ebapiisav õhusisaldus ja liigne sette kogus, samuti ka metsloomad, kelle jaoks settega töödeldud alad kujutavad endast maitavat sööta.

JÄÄTMEKÄITLUS

Metsakatsetuste projekti jätkuna alustati 2007. aastal alternatiivsete reoveesete kasutusvõimaluste uuringuga. Lisaks metsastamisele on veel üheks võimalikuks reoveesete kasutamise kohaks turbarabade rekultiveerimise protsess.

2008. aastal sõlmiti ühiste kavatsuste protokoll Riigimetsa Majandamise Keskusega eesmärgiga kasutada reoveesetet ammendunud ja mittekasutatavate turbatootmisalade metsastamiseks. Koostööleppes on ennekõike mainitud Riigimetsa Majandamise Keskuse hallata olevatel maal asuvat kahte suurt endist turbavälja Ida-Virumaal ja Pärnumaal. Kokku on nimetatud aladel ammendatud turbaväljade pindala ligi 2000 ha. Koostöö jätkub ka 2009. aastal.

JÄÄTMELOAD

Kuivõrd reoveesete puhul on tegemist jäätmete töötlemise ja taaskasutamisega, on Ettevõtte vastavalt jäätmeseaduse nõuetele taotlenud jäätmeload.

Esmalt tekivad jäätmeliigina olmereovee puhastusseted, mida töödeldakse ehk stabiliseeritakse metaantankides. Pärast töötlemist tekivad stabiliseeritud jäätmed, mida omakorda taaskasutatakse – komposteeritakse komposteerimisväljakutel. Seega toimub reoveesete töötlemine setteseguks läbi kahe taaskasutamise protsessi.

LOA NIMETUS	KEHTIVUS	LOA ISELOOMUSTUS
Jäätmeluba L.JÄ.HA-31326	08.09.2009	Väljastatud Paljassaares jäätmete taaskasutamiseks stabiliseeritud jäätmete, olmereovee puhastussetete ja biolagunevate jäätmete kohta
Jäätmeluba L.JÄ.HA-34941	30.12.2009	Väljastatud stabiliseeritud jäätmete taaskasutamiseks ja jäätmete veoks Liikvale ning biolagunevate jäätmete taaskasutamiseks

2008. aastal täitis Ettevõtte reoveesete taaskasutamisega seotud jäätmelubade tingimused.

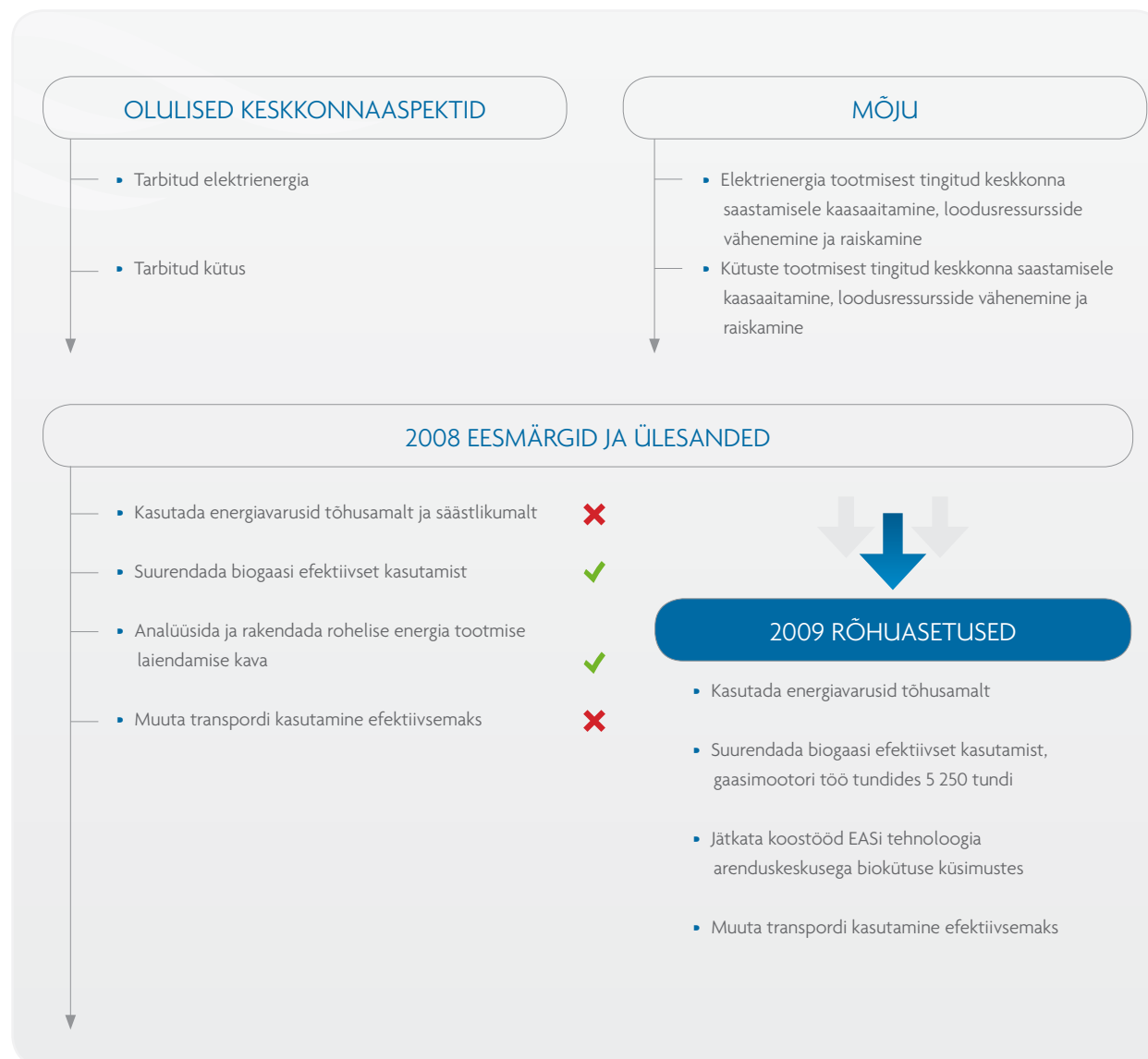
VASTAVUS PALJASSAARE JÄÄTMELOAGA L.JÄ.HA-31326, tonnides

JÄÄTMELIIK	LUBATUD	TEGELIK				
		2004	2005	2006	2007	2008
Olmereovee puhastuse sete	300 000	35 770	36 404	35 434	33 834	35 691
Stabiliseeritud jäätmed	40 000	30 244	24 547	25 935	24 429	26 270
Biolagundatavad jäätmed	10 000	0	0	0	0	0

VASTAVUS LIIKVA JÄÄTMELOAGA L.JÄ.HA-34941, tonnides

JÄÄTMELIIK	LUBATUD	TEGELIK				
		2004	2005	2006	2007	2008
Stabiliseeritud jäätmed	15 000	5 526	8 857	9 499	9 405	9 421
Biolagundatavad jäätmed	3 000	0	0	0	0	0

ENERGIAKASUTUS

ELEKTRIENERGIA TARBIMINE

Suurem osa kasutatud elektrienergiast kulub põhitegevuse käigushoidmiseks – vee- ja reoveepuhastusjaamades ning võrkudes pumplate ja muude seadmete tööks.

Ettevõtte elektri kogutarbimine on viimastel aastatel kasvanud, peamiselt reoveepuhastuse tehnoloogilise protsessi uuendamise ning võrkude pumplate tegevuspiirkonna laienemise tõttu. Samas tuleb vajaliku teenustaseme saavutamiseks tagada seadmete ööpäevaringne töö. Elektri tarbimist mõjutab olulisel määral ka ilmastik, näiteks võimaldab pidev sademeterohke periood ühtlast pumpamist ning ei teki sagedastel käivitustel esinevaid energiapiike.

Mõningal määral kompenseerib võrguelekttri kasutamist bio-gaasist saadav elektrienergia.

Reoveepuhastuses kasutatava uue tehnoloogiaga seotud energianõudluse kasvu illustreerib ka elektritarbimine puhastatud reovee ühiku kohta, mis alates protsessi rekonstrueerimisest on kõrgem, kuid samas muutunud viimasel paaril aastal stabiilseks. Elektri tarbimist puhastatud joogivee ühiku kohta mõjutab eelkõige osooni tootmine.

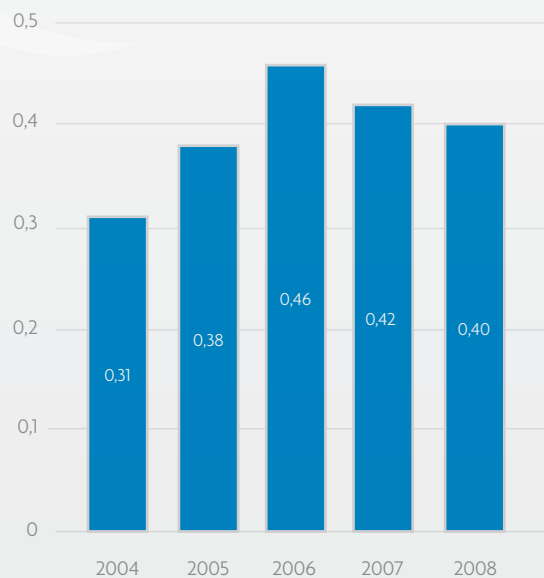
ENERGIAKASUTUS

ELEKTRIENERGIA TARBIMINE 2004-2008, kWh

ÜKSUS	2004	2005	2006	2007	2008
Veepuhastus	11 206 594	10 968 383	10 173 744	10 389 470	10 237 200
Reoveepuhastus	16 478 684	17 599 611	18 803 680	19 443 371	20 167 157
Sealhulgas elekter biogaasist	889 560	2 330 691	1 190 978	1 159 057	1 390 471
Võrkude pumplad	6 000 153	5 554 768	5 636 745	5 588 984	6 213 493
Muud	870 376	981 480	982 193	994 502	924 809
KOKKU	34 555 807	35 104 242	35 596 362	36 416 336	37 542 659

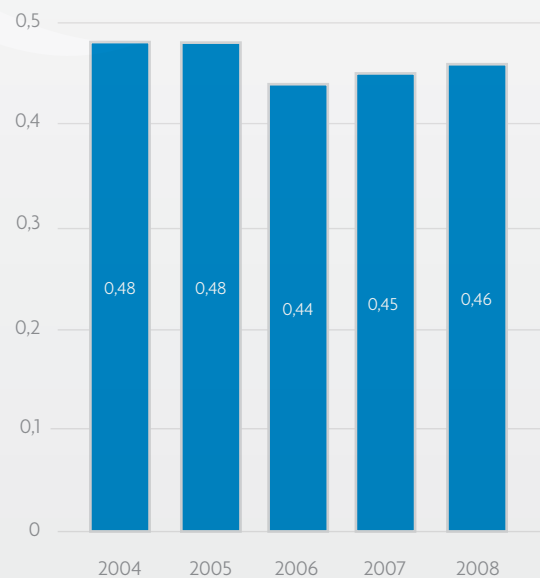
Elektri tarbimine puhastatud reovee ühiku kohta

2004 - 2008, kWh/m³

Elektri tarbimine veepuhastusjaamas toodetud ühiku kohta

2004 - 2008, kWh/m³

ELMO KORTTEL
Automaatik

Muud Ettevõttesisesed elektrienergia tarbijad, nagu peakontor, tugiteenused, varahalduse töökojad jt, on peamiselt koondunud Ädala territooriumile.

Kontori energiatarbimise jälgimiseks ja vähendamiseks otsustati peakontoriga osaleda 2007. aasta septembrist kuni 2008. aasta sama ajani toimunud Euroopa energiasäästuvõistlusel Energy Trophy+, mida Eestis juhtis Säästva Eesti Instituut. Võistluse eesmärgiks oli vähendada energiatarbimist mitterahaliste vahendite abil ehk eelkõige töötajate käitumisharjumuste ning töökorralduse muutmise kaudu.

Ettevõtte saavutas võistlusel kolmanda koha, vähendades baasaastaga võrreldes energiatarbimist peakontoris ühe töötaja kohta. Suurimat mõju tarbimise vähendamisele avaldas kütte- ja ventilatsioonisüsteemide reguleerimine, samas kui töökeskkonnanõuete tagamiseks tuli mitmetesse tööruumidesse paigutada lisavalgustust ja uusi konditsioneeride. Siselehe vahendusel tutvustati töötajatele energiasäästunippe.

ENERGIAKASUTUS

ROHELINE ENERGIA

Üks hea võimalus keskkonnale tekitatud kahju vähendamiseks on roheline energia kasutamine. Ettevõtte puhul tähendab see eelkõige reoveepuhastuses reoveesette kääritamise tulemusel tekkiva biogaasi maksimaalset kasutamist teistes tööprotsessides.

2008. aastal viidi allüksustes läbi Ettevõttesisene uuring, et välja selgitada lisavõimalusi tuule- ja hüdroenergia kasutamiseks. Tuuleenergia osas järelitati, et tuleks otsida kontakte juba kavandamisel olevate tuuleparkide arendajatega, kuivõrd Ettevõtte enda territooriumil ei ole tuulelektrijaamade paigaldamiseks sobivates kohtades piisavalt maad (näiteks veehoidlate ääres). Paljassaare reoveepuhastusjaam on aga sobimatu seetõttu, et asub tiheasustusalal ja külgneb linnukaitsealaga. Hüdroenergiast loe lähemalt leheküljel 56.

BIOGAASI TAASKASUTAMINE

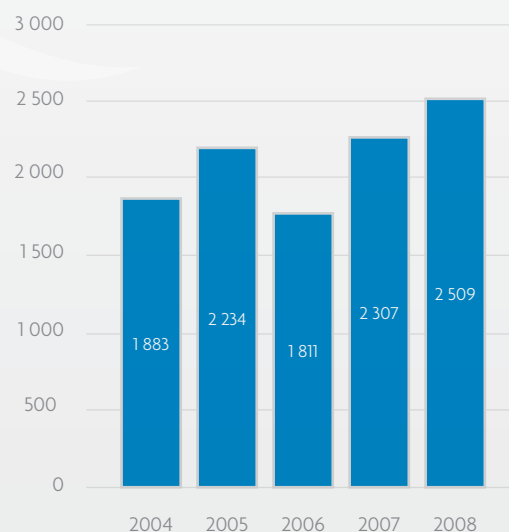
2008. aastal toodeti Paljassaare reoveepuhastusjaama metaantankides 2 509 tuhat m³ biogaasi, mis on viimaste aastate parim tulemus. Biogaas suunatakse gaasimootoril töötavale õhupuhurile, mis toodab bioloogilise puhastuse bakteritele vajalikku õhku. Samuti suunatakse biogaas katlamajja soojatootmiseks.

Viimastel talvedel on biogaasi tootmist pidurdanud tänavatelt kogutud lumekoristuskemikaaliga segunenud reovesi, mis tekitab häireid metaantankide kääritusprotsessis. 2008. aastal toodeti rohkem biogaasi tänu häireid vähendavale töötaktikale, millega suudeti settikääritusprotsess metaantankides stabiilsemaks hoida.

2008. aastal kasutati 81% (=2 044 tuhat m³) biogaasist gaasimootori tööshoidmiseks või soojatootmiseks. Osa biogaasi põletati gaasimootori avariiliste seisakutega seoses.

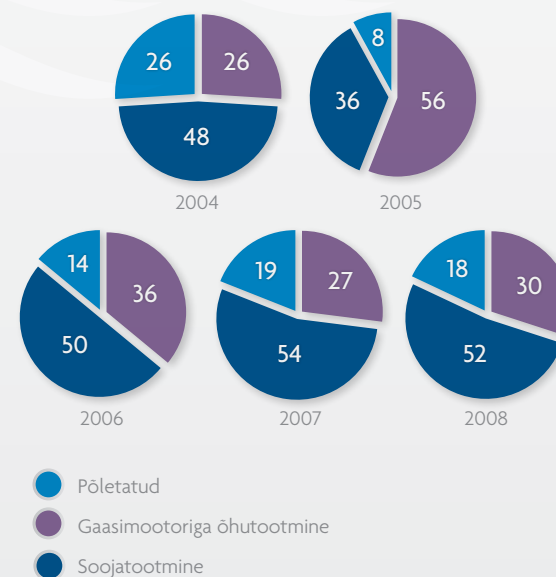
Biogaasi tootmine

2004 - 2008, tuh m³

Biogaasi kasutamine

2004 - 2008, protsentides

VÕIMALUSED HÜDROENERGIA TOOTMISEKS

Pinnaveehaarde veerežiimi reguleerimine (vt ka lk 34), jõgede paisutamine ning vaba veeressursi olemasolu keskmise sademetehulgaga aastatel on loonud eeltingimused hüdroenergia tootmiseks. 2003. aastast alates töötab hüdroelektrijaam Kaunissaare tammil, mida haldab OÜ Kaunissaare Hüdroelektrijaam. 2008. aasta lõpust töötab hüdroelektrijaam ka Soodla veehoidla tammil, mida haldab OÜ Uus Energia. Hüdroelektrijaamade maksimaalsed võimsused on vastavalt ca 260 kW ja 170 kW.

Biogaas sisaldab umbes 70% metaani. Biogaasis sisalduv metaan on plahvatusohtlik ja on üks gaasidest, mis on tunnistatud osoonikihti negatiivselt mõjutavaks.

2008. aastal ei leidnud aset ühtegi biogaasiga seotud õnnetust.

ENERGIAKASUTUS

KÜTUSTE TARBIMINE

Ettevõttel on mitmesuguste tööde tegemiseks kokku keskmiselt 140 sõidukit, neist üle poole bensiinisõidukid. Suurim osakaal on sõiduautodel ja tarbesõidukitel, mille hulka kuuluvad väikekaubikud ja brigaadide sõidukid. Väiksema osa moodustavad eriotstarbelised sõidukid, nagu survepesuautod, paakautod, traktorid, treilerid, veepaagid ja veoautod.

Kütuse tarbimine on võrreldes eelmise aastaga vähesel määral suurenenud. Tarbimise suurenemist on mõjutanud bensiini suurem tarbimine, kuivõrd teeninduspiirkonna laienemise ja

uute teenuste osutamise tõttu tuleb töötajatel ka enam liigelda. Samas on näiteks võrkude osakonnas loodud mobiilseid töökohti, vähendamaks hooldustöid tehes läbisõidu kilomeetreid. Keskkonnasõbralikuma kütuse kasutus on võrreldes eelmise aastaga vähenenud, eelkõige mõjutab tarbimist selle kütuse kõrgem hind.

Ettevõtte hoiab kütuse tarbimist kontrolli all eelkõige auto-kasutajatele kehtestatud limiitide kaudu. 2008. aastal koguti ja analüüsiti transpordi efektiivsema kasutamise võimalusi ning kavandati tegevused järgnevas aastaks.

RUUTA LIIVE
Maksude ja statistika juht

KÜTUSE TARBIMINE 2004-2008, liitrites

	2004	2005	2006	2007	2008
Bensiin	117 932	117 483	123 868	135 251	141 644
Sealhulgas keskkonnasõbralikum kütus	3 721	10 557	10 202	8 885	6 782
Diisel	248 899	229 224	216 604	210 827	205 738
KÜTUS KOKKU	366 831	346 707	340 472	346 078	347 382

HEITMED ÕHKU

Välisõhu saastamise vähendamiseks piiratakse Ettevõttes eelkõige Ülemiste ja Paljassaare katlamajadest lenduvate esmase tähtsusega saasteainete, nagu lämmastikdioksiidi, süsinikdioksiidi ja lenduvate orgaaniliste ühendite kogust ning kasvuhoonegaasidest süsinikdioksiidi heitmeid. Samuti on reguleeritud joogivee puhastuseks toodetava osooni heitkogused (vt ka lk 58.)

Ettevõtte maksab välisõhku paisatud saasteainete pealt saastetasu. 2008. aastal moodustas see makstud saastetasu kogusummast alla 1%.

2008. aastal täideti puhastusjaamadele välisõhu saastelubadega seatud tingimused.

2007. aastal reoveepuhastusjaamas probleemiks olnud vesiniksulfiidi lubatud taseme ületamine oli seotud ebakõladega arvutusmetoodikas, kuivõrd taseme mõõtmisi ei toimunud. 2008. aastal kohandati kooskõlas Keskkonnaministeeriumiga arvutusmetoodika vastavaks ühisvoolsele reoveepuhastusele ning loa tingimused on täidetud.

LOA NIMETUS	KEHTIVUS	VÄLISÕHU SAASTELOA ISELOOMUSTUS
Saasteluba nr. L.ÕV.HA-21334	31.12.2010	Kehtib Ülemiste veepuhastusjaama saasteallikate –katlamaja korstna ja diiseldiisliinide väljalasketoru – kohta. Määrab välisõhku eralduvate saasteainete loetelu ja nende lubatud aastased heitkogused.
Saasteluba nr. L.ÕV.HA 48701	tähtajatu	Kehtib Paljassaare reoveepuhastusjaama saasteallikate – katlamaja korsten, väljalasketorud, kombijaama korsten – kohta. Määrab välisõhku eralduvate saasteainete loetelu ja nende lubatud aastased heitkogused.
Saasteluba nr. L.ÕV.HA-21490	31.12.2010	Kehtib Ülemiste veepuhastusjaama saasteallika – osoonitsehhi ventilatsioonisüsteemi – kohta. Määrab välisõhku eralduvate saasteainete loetelu ja nende lubatud aastased heitkogused.

HEITMED ÕHKU

VÄLISÕHU SAASTE VEEPUHASTUSJAAMA SAASTEALLIKATEST 2004-2008, tonnides

SAASTEAINE	2004		2005		2006		2007		2008	
	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik
Lämmastikdioksiid	2,4	1,6	2,4	1,6	2,4	1,9	2,4	1,5	2,4	1,4
Süsinikoksiid	1,9	1,6	1,9	1,6	1,9	1,8	1,9	1,5	1,9	1,3
Lenduvad orgaanilised ühendid	0,17	0,1	0,17	0,1	0,17	0,12	0,17	0,1	0,17	0,1
Süsinikdioksiid	1 691	1 483	1 691	1 490	1 691	1 660	1 691	1 360	1 691	1 209
Vääveldioksiid					0,01	0,001	0,01	0	0,01	0
Tahked osakesed summaarselt					0,05	0,003	0,05	0,002	0,05	0,002

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

VÄLISÕHU SAASTE REOVEEPUHASTUSJAAMA SAASTEALLIKATEST 2004-2008, tonnides

SAASTEAINE	2004		2005		2006		2007		2008	
	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik	Lubatud	Tegelik
Lämmastikdioksiid	31,6	11,3	31,6	26,5	29,8	14,2	29,8	14,9	29,8	17,4
Süsinikoksiid	216,4	73,7	216,4	190,1	210,1	97,9	210,1	96,5	210,1	115
Lenduvad orgaanilised ühendid	14,4	4,9	14,4	12,7	14	6,8	14	6,4	14	7,7
Süsinikdioksiid	6 439	3 484	6 439	4 480	4 440	3 438	4 440	4 798	4 440	3 697
Vesiniksulfiid							17,8	18,7	17,8	17,5

TEGIME ÄRA!

EELMISE AASTA 3. MAIL JÄI TÜHJAKS IGA KOLMAS TOOL MEIE ETTEVÖTTES. NIMELT OTSUSTAS KOLMANDIK MEIE ETTEVÖTTE TÖÖTAJATEST SEL PÄEVAL LIITUDA 50 000 TEISE EESTLASEGA NING PUHASTADA EESTIMAA PRAHIST JA JÄÄTMETEST. ALUSTASIME OMA KODUST EHK ÜLEMISTE JÄRVE VALGAALAST, MILLE KOGUPIND ON 1800 KM². SELLELT VALGALALT AMMUTAB OMA VEE KA TALLINLASTE PEAMINE JOOGIVEEALLIKAS – ÜLEMISTE JÄRV. JÄRVE VALGALA ON TUNTUD NII PUHKAMISE KUI LIIKUMISVÕIMALUSTE POOLEST, KUID KAHJUKS ON SEE KAASA TOONUD KA PALJU PRAHTI.

IVO LIPP, Võrkude arendusjuht

MARI KURIG, Tõlk-sekretär

ORGANISATSIOON JA TÖÖTAJAD

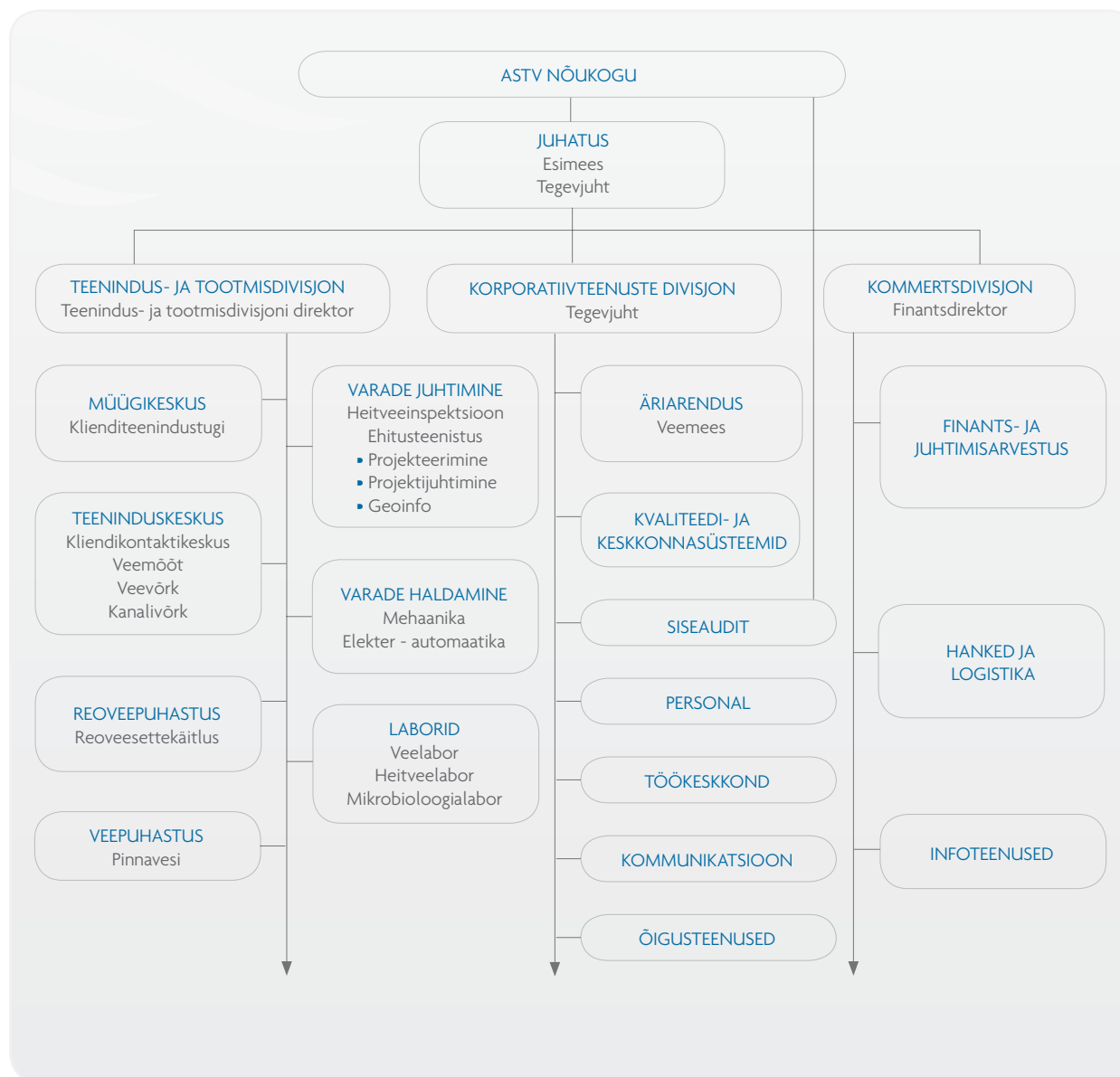
2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Tõsta töötajate pühendumust
- Muuta töökeskkond ohutumaks ja tervislikumaks
- Vältida tööõnnetusi

2009 RÕHUASETUSED

- Koolitada ja arendada töötajaid oma potentsiaali saavutama
- Vähendada töösuhete riske läbi töhusa personaliplaneerimise
- Muuta töökeskkond ohutumaks ja tervislikumaks, vältida tööõnnetusi
- Parandada osakondadevahelist koostööd
- Tõsta töötajate keskkonnateadlikkust

ETTEVÕTTE ORGANISATSIOONI STRUKTUUR 2008. AASTA LÕPUKS

ORGANISATSIOONI STRUKTUUR

Organisatsiooni struktuuris 2008. aastal suuri muutusi ei toimunud.

ORGANISATSIOON JA TÖÖTAJAD

MEIE TÖÖTAJAD

2008. aasta lõpu seisuga töötas Ettevõttes 325 tähtajatu töölepinguga töötajat, lisaks 2 tähtajalise töölepinguga ja 18 (hooajalise) töövõtulepinguga töötajat.

Tähtajatu töölepinguga töötajate keskmine igä on 45,7 aastat ja keskmine tööstaaž 12,9 aastat.

Tipp- ja keskastme juhtide hulgas on 13 naist.

TÖÖTAJATE KOOLITUS 2008

Koolitustel osalemine – 3,1 koolituspäeva inimese kohta.
Koolituse hind inimese kohta ca 3 050 krooni aastas.

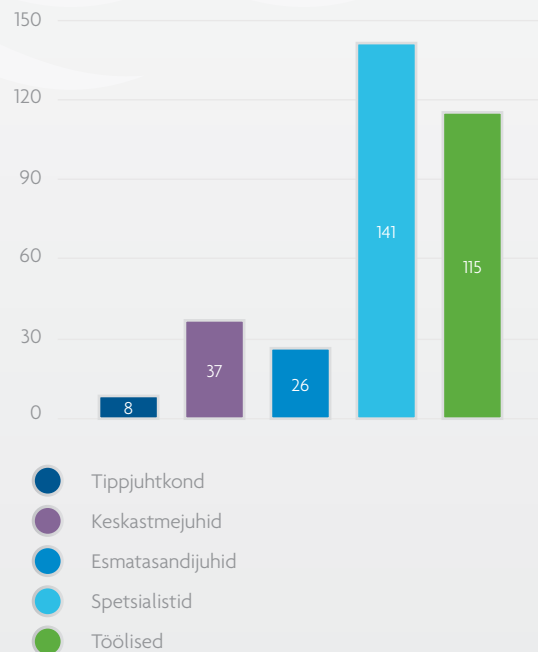
Lisaks tavapärasele koolituskavale korraldati ettevõtte kõikidele otsestele juhtidele (kokku 60) seminarid, mille käigus koolitati neid uue töösooritusel põhineva tasusüsteemi rakendamise teemal.

TÖÖJÕU LIIKUMINE 2008

TÖÖTAJATE VÄRBAMINE		TÖÖTAJATE LAHKUMINE	
Ettevõttesisene värbamine	4	Vanaduspensionile jäänud	0
Uued töötajad	40	Omal soovil lahkunud	12
		Muudel põhjustel lahkunud	13
KOKKU	44	KOKKU	25

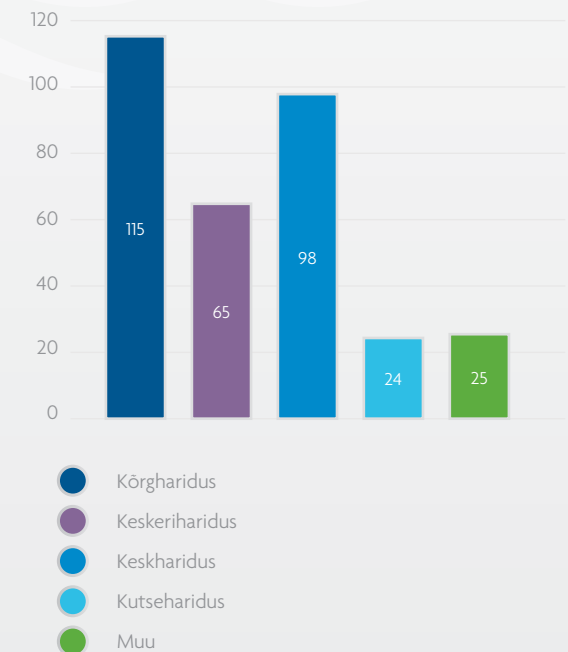
Töötajate jaotus ametikohtade alusel

2008

Töötajate jaotus haridustaseme alusel

2008

TÖÖTAJATE SOOLINE JAGUNEMINE 2008

MEHED	223
NAISED	104

TÖÖOHUTUS JA TÖÖTERVISHOID

SERTIFITSEERITUD TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE JUHTIMISSÜSTEEM

Ettevõtte töökeskkonnavaline tegevus vastab seadusandluse ja rahvusvahelise töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemi standardi OHSAS 18001 nõuetele.

Töökeskkonna juhtimissüsteem tugineb töökeskkonnavaliste riskide hindamisele ning riske ennetavate või vähendavate tegevuste läbiviimisele. Töökohtadel toimub pidev töökeskkonna sisekontroll ning lisaks teostatakse juhtimissüsteemi siseauditeid (vt ka lk 31).

Tööohutuse taset kontrollitakse Ettevõttes erinevate ametiasutuste poolt. 2008. aastal külastasid Ettevõtet kahel korral Tööinspektsiooni inspektorid bioloogiliste ohutegurite käsitlemise osas, toimus Päästeameti plahvatusohtlike objektide korraline kontrollvisiit ning kindlustusfirma AIG Euroopa piirkonna riskinseneri visiit reoveepuhastusjaama. Ülevaatuste tulemustel puudusi ei leitud.

2008. aastal toimus 1 tööõnnetus, kus inimliku eksimuse tõttu kukkus töötaja Ettevõtte territooriumil jalgrattaga sõites. Korrigeeriva tegevusena on täiendatud töökeskkonna riskianalüüsi ning koostatud jalgrattasõidu ohutusjuhend.

TÖÖKESKKONNAALASED KOOLITUSED

Töökeskkonnavaliste tegevuste elluviimist ja tulemusi mõjutab suurel määral töötajate teadlikkus, mistõttu pööratakse töökeskkonda puudutavatele koolitustele palju tähelepanu.

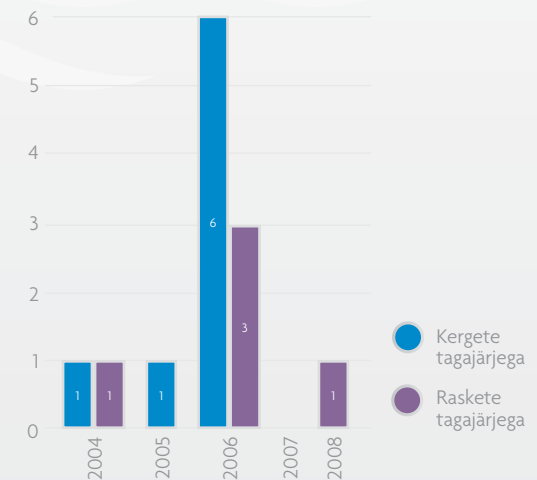
2008. aastal jätkati Ettevõtte emafirma United Utilities koolituse alusel kohandatud sisekoolituste sarjaga “Muuda oma mõtteviisi ohutusküsimustes”. Antud koolitusel osalesid Ettevõtte kutsel ka töövõtjate esindajad.

Tööohutuse valdkonnas toimusid regulaarsed tule-, elektri-, kemikaali-, tösteseadmete, surveadmete ja gaasitööde ohutuse, samuti ehitusohutuse ning pimedas ja libedal ohutu sõidu koolitused.

Tervishoiu valdkonnas toimusid kontoritöökohtade ergonoomia, esmaabi, tööhügieeni, osteoporoosi ja HIV-teadlikkuse koolitused nii eesti kui vene keeles.

Tööõnnetused

2004-2008, arv

TÖÖOHUTUS JA TÖÖTERVISHOID

TÖÖOHUTUSE TASEME TÕSTMINE

Nii puhastusjaamades, vee- ja kanalisatsioonivõrkudes, töökodades kui kontorites viidi 2008. aastal ellu mitmeid tegevusi tööohutuse tõstmiseks.

Ettevõtte eri hoonetes viidi läbi ventilatsiooni, müra, vibratsiooni, valgustuse ja mikroliima mõõtmisi. Vastavalt mõõtmistulemustele tasakaalustati ja renoveeriti ventilatsioonisüsteeme, paigutati ümber ja asendati valgusteid. Mitmetes osakondades parandati arvutitöökohtade ergonoomikat.

Vähendamaks libisemisohtu, jätkati kanalisatsioonikollektori šahtide redelite väljavahetamist mittelibisevate vastu ning vee-puhastusjaamas asendati välistreppide ja trepiplatvormide libedad plaadid libisemiskindlate.

2008. aastal oli eritähelepanu all jalakäijate jt liiklejate ohutus kaevetööde piirkonnas. Vee- ja kanalisatsioonivõrgu väliobjektidel viidi töökeskkonna osakonna poolt läbi 147 tööohutuse ja keskkonnavalast ülevaatus, üle 90% objektidest said vähemalt rahuldava hinnangu.

TÖÖTERVISHOIU EDENDAMINE

Ettevõtte osales neljandat aastat edukalt projektis “Töökohtade terviseedendus”, mille eesmärk on tervist toetava töökeskkonna arendamine eelkõige mõttemallide muutmise ning tööandjate ja töötajate mõlemapoolse osaluse suurendamise kaudu.

Tervisliku seisundi hindamiseks toimuvad seaduse nõuetele vastavalt korralised tervisekontrollid, millest lähtudes muudetakse vajadusel töötajate töötingimusi sobivamaks. Lisaks seadustes nõutule tehakse Ettevõtte poolt kõigile soovijatele gripivaktsineerimisi ja teostatakse profülaktilise massaaži protseduure, samuti võtab töötervishoiuarst soovijaid vastu Ettevõtte tervishoiukabinetis.

Ettevõtte toetab tervislikku eluviisi, millest lähemalt saab lugeda lk 82.

LIIA KUMM
Kommunikatsioonispetsialist

TÖÖTAJATE KAASAMINE

Ettevõtte juhtimine on korraldatud lähtuvalt Ettevõtte struktuuriskeemist, mis on kirjeldatud leheküljel 62. Põhivastutus Ettevõtte eesmärkide saavutamisel ning töökorralduse toimivuse tagamisel lasub juhtkonnal ja struktuuriüksuste juhtidel. Äriplaneerimise protsessist lähtuvalt kaasavad üksuste juhid töötajaid Ettevõtte eesmärkide ja -ülesannete seadmisel ning täitmisel. Töötajate tegevuse tulemuslikkuse hindamine on seotud Ettevõtte tulemustasust süsteemiga.

Koostöö töötajatega lahendatakse mitmesuguseid Ettevõtte tegevusega seotud küsimusi, sealhulgas nii kvaliteedi, keskkonna kui töökeskkonnaga seonduvaid. Peamisteks töövormideks on eri juhtimistasanditel toimuvad koosolekud, töö- ja projektigrupid spetsialistide ja vastutavate töötajate osavõtul. Lisaks uute teadmiste hankimisele arutatakse koolitustel ja seminaridel ka mitmeid igapäevatööga seonduvaid küsimusi. Samuti on eri üksuste ja juhtimistasandite töötajad kaasatud juhtimissüsteemi siseaudiitoritena, mis tõstab töötajate teadlikkust Ettevõtte protsesside toimivusest.

KONTORIROTTIDE VÕIDUJOOKS RATRACE 2008

Toimiva sisekommunikatsiooni ning töötajate informeerituse tagab kord kuus ilmuv siseleht INFOTILK, samuti ettevõtte sisevõrk ja e-posti süsteem. 2008. aastal uuendati põhjalikult sisevõrku eesmärgiga muuta see töötajate jaoks esmaseks igapäevaseks töövahendiks. Samuti lisati mitmeid võimalusi tagasiside andmiseks küsitluste ja kommenteerimisvõimaluse loomise abil.

Töötajate soovidega aitab Ettevõttel paremini arvestada regulaarne koostöö ametiühinguga ja töökeskkonnanõukoguga.

Töötajate ühisürituste olulisimaks eesmärgiks on koostöö ja kommunikatsiooni arendamine läbi koostegemise. Kord aastas toimub kõigile töötajatele mõeldud aastakonverents, mille teema valitakse seonduvalt Ettevõtte eesmärkidega. 2008. aastal toimunud konverentsi moto oli "Mina – oma elu lavastaja" ja päeva fookuses oli Ettevõtte strateegiliste suundade selgitamine. Konverentsi korraldusmeeskond koosnes Ettevõtte töötajatest, kes vabatahtlikena kogu ürituse läbiviimise eest vastutasid.

2008. aastal liitus Tallinna Vesi üle-eestilise koristuskampaaniaga, kaasates Ettevõtte töötajaid Soodla veehoidla ümbrust puhtaks koristama. Ettevõtte organiseeris transpordi, töövahendid ja toitlustuse ning ligi kolmandik AS Tallinna Vesi töötajatest (ca 85 inimest) koristasid vabatahtlikult Soodla ja Raudoja veehoidlate ümbruse puhtaks.

BALTI VEEMÄNGUD

2008. aastal jätkati töö paremaks korraldamiseks, keskkonnasäästliku mõtteviisi kujundamiseks ja töökeskkonna parendamiseks töötajate ettepanekute kogumist „Ideepanka”. Parimad ideed viiakse ellu ja nende esitajad leiavad tunnustamist ettevõtte tippjuhtkonna poolt. Ka käesoleva aastaraamatu illustreerimiseks kasutatud fotomaterjal on kogutud Ettevõtte keskkonnateemaliselt fotovõistluselt, mille idee pärineb samuti töötajatelt.

Käesoleva aastaraamatu ja keskkonnanaruande koostamisse on kaasatud valdkonna eest vastutavad spetsialistid ning tõendatud keskkonnanaruande on tutvumiseks kättesaadav kõigile töötajatele ja töötajate esindajatele. Küsimuste korral jagavad selgitusi Ettevõtte kommunikatsioonijuht või kvaliteedi- ja keskkonnasüsteemijuht.

TÖÖTAJATE PÜHENDUMUS

Alates 2006. aastast on AS-i TNS Emor poolt regulaarselt teostatud uuringute käigus igal aastal analüüsitud töötajate pühendumust ja rahulolu.

Uuringu eesmärk on välja selgitada Ettevõtte töötajate pühendumus oma tööle ning mõõta rahulolu oluliste töömotivatsiooni kujundavate teguritega.

Uuring aitab Ettevõttel leida võimalusi töötajate pühendumuse tõstmiseks ja seeläbi paremate töötulemuste saavutamiseks. 2008. aastal osales uuringus 65% töötajatest, mis on veidi madalam osalusprotsent kui 2007. aastal.

Töötajate pühendumust hinnatakse 100-pallisel skaalal uuringufirma poolt välja töötatud pühendumuse TRI*M indeksi alusel, mis võimaldab ka võrdlust teiste ettevõtetega. Ettevõtte töötajate pühendumus on teinud aastaga suure hüppe, olles 2008. aastal Eesti keskmisest tunduvalt kõrgemal tasemel.

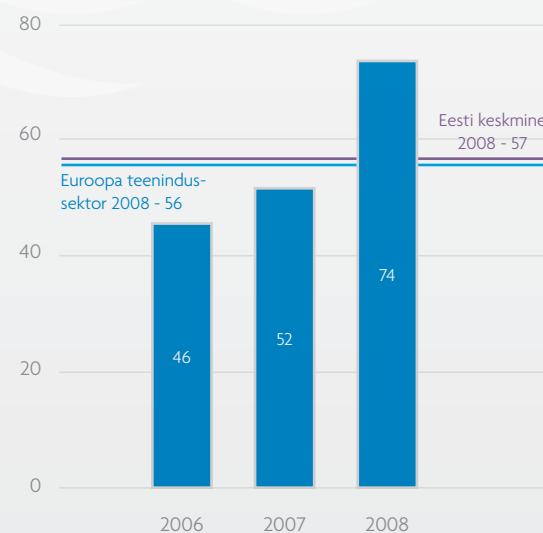
OLEG TŠAIKIN
Lekete ja veekvaliteedi spetsialist

TÖÖTAJATE RAHULOLU VALDKONDADE LÕIKES 2006-2008, 6-PALLISEL HINDAMISSKAALAL

VALDKONNAD	2006	2007	2008
Olen oma arenguvõimalustega meie ettevõttes rahul	4,1	4,2	4,7 ↑
Info teiste üksuste tegemistest ja plaanidest on hästi kättesaadav	3,4	3,7	4,3 ↑
Üldiselt olen juhtimisega meie Ettevõttes rahul	4,1	4,2	4,7 ↑
Mind tasustatakse õiglaselt vastavalt minu panusele	3,3	3,8	4,4 ↑
Minu palk on konkurentsivõimeline võrreldes sellega, mis ma mujal teenida võiksin	2,9	3,5	4,1 ↑
Ettevõtte juhtimisel tehtavad otsused on põhjendatud ja arusaadavad	4,0	4,2	4,7 ↑
Ettevõtte pakub stabiilset ja kindlat töökohta	4,4	4,7	5,2 ↑

Töötajate pühendumus

2006-2008, TRI*M indeks

Uuringus käsitleti töötajate pühendumust mõjutavaid erinevaid aspekte – töö sisu ja töökorraldust, arenguvõimalusi, üksuse ja ettevõtte kui terviku juhtimist, koostööd, tööasu ja soodustusi, ettevõtte väärtusi ja tööandja mainet. Töötajate antud hinnangud on tõusnud kõigis valdkondades.

Töötajate pühendumust kujundavad eelkõige üldine rahulolu oma tööga ja taasliitumiskavatsus. Soovituskommunikatsioon ja organisatsiooni edukus on samuti suhteliselt kõrgelt hinnatud ja palju enam väärtustatud kui aasta tagasi. Valdav enamus töötajatest on tunnetanud positiivseid muutusi viimase aasta jooksul. Eriti seostub see tasustamisega vastavalt töötaja panusele ning tippjuhtkonna usaldusväarsusega.

IGA TEGU SAAB VÄÄRILISE TASU!

EELMISEL AASTAL JÕUDSID MEIE ETTEVÕTTESSE KAKS KAUJA
TEHTUD KAUNIKEST, MILLE ÜLE TUNNEME SUURT UHKUST.
PÄLVISIME ÜHEL AASTAL KORRAGA KAKS OLULIST AUHINDA, MIS
KÕNELEVAD MEIE ETTEVÕTTE PÜHENDUMISEST: ÜLEEuroopalise
ETTEVÕTLUSPÄEVA RAAMES TUNNUSTATI MEID TALLINNA
KÕIGE VASTUTUSTUNDLIKUMA ETTEVÕTTE TIITLIGA NING
RAHVUSVAHELINE INVESTORSUHETE AJAKIRI IR MAGAZINE
OMISTAS MEILE TUNUSTUSE: PARIM EESTI BÖRSIFIRMA
INVESTORSUHETE ALAL.

MÕLEMA AUHINNA PUHUL ON TEGU ERAPOOLETU
ETTEVÕTMISEGA, MIS RÕHUTAB TUNNUSTUSE VÄÄRTUST NING
INNUSTAB MEID EDASI PINGUTAMA.

VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS

Tallinna Vesi on väga tihedalt seotud ligi kolmandiku Eesti elanikkonnaga, mistõttu tunnetame selgelt oma vastutust ja oleme teadlikud oma tegevuse mõjust klientide ja kogu elanikkonna tervisele ning elukvaliteedile.

Ettevõtte on asunud tõsisemalt tegelema sotsiaalselt vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete juurutamisega. 2008. aastal jätkati valdkonna integreerimist Ettevõtte igapäevastesse tegevustesse ja juhtimisse.

Selleks, et paremini mõista Ettevõtte erinevate sidusrühmade – klientide, partnerite, tarnijate, töötajate, ametiasutuste, mittetulundusorganisatsioonide – ootusi, viis Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum 2008. aastal Ettevõtte tellimusel läbi vastavasisulise uuringu. Uuringu tulemusena kaardistati olulisemad sidusrühmade poolt välja toodud tähelepanekud, Ettevõtte tugevused, nõrkused, võimalused ning ohud vastutustundliku ettevõtluse valdkonnas.

Vastutustundliku ettevõtluse indeksi tulemused valdkonniti võrdluses Eesti ettevõtete keskmisega

2007 – 2008, protsentes

Uuringu tulemusena töötati Ettevõttes välja vastutustundliku ettevõtluse põhimõtted (vt lk 9) ja kavandati tegevused järgnevatel aastatel.

Üle-euroopalise ettevõtluspäeva raames tunnistati AS Tallinna Vesi 2008. aasta kõige vastutustundlikumaks ettevõtteks Tallinnas.

Sarnaselt 2007. aastale osaleti ka 2008. aastal Eesti vastutustundliku ettevõtluse indeksi koostamisel, eesmärgiga hinnata oma tegevuse majanduslikku, sotsiaalset ja keskkondlikku mõju ning teavitada sellest oma sidusrühmi ja huvilisi. Hindamiskomisjonis osalesid Äripäeva, EBSi Eetikakeskuse ning Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi eksperdid.

2008. aasta vastutustundliku ettevõtluse indeksi hindamise protsessis osales 49 Eesti ettevõtet. Vastutustundliku ettevõtluse indeksis osalenud ettevõtete koondhinne moodustas 2008. aastal 60% ideaalolukorda kajastavast 100-st protsendist. ASi Tallinna Vesi koondhinne moodustas 93% võimalikust 100-st protsendist.

Koondhinne põhines neljaosalisel küsimustikul: Ettevõtte strateegia, põhimõtete integreerimine, valdkondade juhtimine ning tulemuste hindamine, aruandlus ja kommunikatsioon. Ettevõtte tulemused valdkonniti ületasid märgatavalt Eesti ettevõtete keskmisi näitajaid.

PIDEVA TEENUSE TAGAMINE

OLULISED KESKKONNAASPEKTID

- Seiskunud puhastusprotsess
- Kloorileke
- Saastunud pinnavesi Ülemiste järves
- Liiga kõrge veetase Ülemiste järves
- Purunenud veehaarderajatised
- Saastunud põhja- ja joogivesi kliendi juures
- Pikaajalised veekatkestused
- Ulatuslikud üleujutused
- Reovee puhastusprotsessi katkemine
- Puudulik kriisiteave

MÕJU

- Elukvaliteedi langus, oht elanikkonna tervisele, keskkonnareostuse oht
- Oht elanikkonna tervisele, elustiku kahjustamine
- Suur oht elukvaliteedile, veevarustuse häired või katkemine, keskkonnareostus
- Üleujutused külgnevatel aladel, kaldaerosioon, elukvaliteedi langus
- Üleujutused piirnevatel aladel, vee-elustiku kahjustamine, elukvaliteedi langus
- Oht elanikkonna tervisele
- Oht elanikkonna tervisele, elukvaliteedi langus
- Pinnasereostus ja elanikkonna vara kahjustamine, keskkonnareostus
- Oht elanikkonna tervisele, epideemiaoht, keskkonnareostus
- Õnnetusjuhtumi lahendamise takistamine, negatiivse keskkonnamõju suurenemine

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Hoiduda avariidest, mis põhjustavad elanikkonnale ja loodusele olulist kahju ✓
- Pakkuda klientidele pidevat veevarustust, veekatkestuste kestus alla 4 tunni ✓
- Mitte ühtegi magistraalitorustike üle 12-tunnist veevarustuse katkestust ✓
- Parandada pumplate juhtimis- ja jälgimissüsteeme ning töökindlust ✓
- Täiustada kriisijuhtimise tegevuskavasid, parandada klienditeavitussüsteeme ✓
- Tagada uue riskijuhtimise protsessi rakendamine ✓

2009 RÕHUASETUSED

- Hoiduda avariidest, mis põhjustavad elanikkonnale ja loodusele olulist kahju
- Pakkuda klientidele pidevat veevarustust, veekatkestuste kestus alla 4 tunni
- Mitte ühtegi magistraalitorustike üle 12-tunnist veevarustuse katkestust
- Parandada klienditeavitussüsteeme
- Tõsta võtmetähtsusega spetsialistide kriisijuhtimise oskusi
- Tõsta veepumplate töökindlust

PIDEVA TEENUSE TAGAMINE

Elanike tervise ja elukvaliteedi tagamisel on otsustava tähtsusega Ettevõtte võime osutada teenust ööpäevaringselt pikaajaliste seisakuteta.

VEEKATKESTUSED

Joogivee pideva olemasolu tagamiseks peab Ettevõtte tegema võrkude hooldus- ja ehitustöid, mis võivad teatud juhtudel tuua kaasa ka veevarustuse plaanitud katkestamise.

Planeeritud veekatkestustest teatatakse klientidele 5 tööpäeva ette. Võimalusel planeeritakse ehitustöödeks ja torustike hooldustöödeks vajalikud veekatkestused öisele ajale, et vähem klientide igapäevast elutegevust segada.

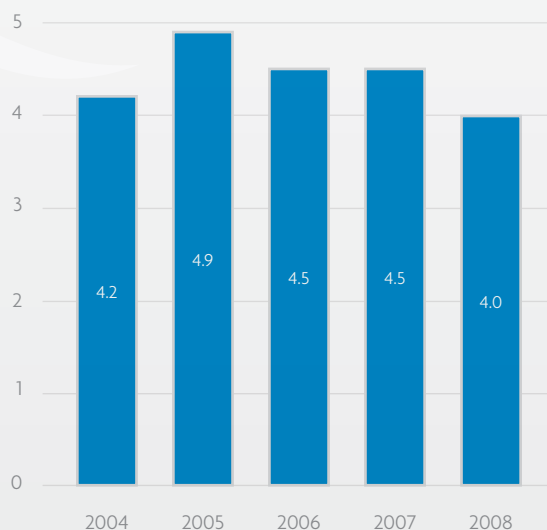
Veevariide ehk plaaniväliste katkestuste korral peab Ettevõtte tagama veevariide kiire likvideerimise, hiljemalt 12 tunni jooksul, et mitte tekitada elukvaliteedi langust ja ohtu elanikkonna tervisele.

Üle 5-tunnise ühisveevärgi rikkest, remont- või hooldustöödest tingitud veevarustuse katkestuse korral tagab Ettevõtte alternatiivse veevarustuse veepaakauto või järelveetavate veepaakidega. Kui remonttööde planeerimisel selgub vajadus rohkem kui 12-tunniseks veevarustuse katkestuseks, siis ehitatakse võimaluse korral kliendi veega varustamiseks ajutine maa-pealne veevarustus. Ajutise veevarustuse ehitamise võimalused sõltuvad ilmastikust ja magistraalide tehnilistest näitajatest ning ühenduspunktide omanike suhtumisest, mistõttu on juhtunud, et ajutise varustuse ehitamise asemel kiirendatakse remonttööde teostamist.

Keskmine veekatkestuste aeg 2008. aastal oli 4 tundi ning üle 12 tunni kestvaid veekatkestusi ei esinenud.

Keskmine veekatkestuste aeg

2004 – 2008, tundides

Tarbijate seisukohast tähelepanuväärne veekatkestus leidis aset 2008. aasta 24. detsembril, mil kaugvalve keskserversi programmi vea tõttu seiskusid osa Nõmme ja Saue piirkonna põhjaveepumplatest. Kuigi elanikud jäid veeta vaid kolmeks tunniks, muutis sündmuse märkimisväärseks asjaolu, et tegemist oli riikliku pühaga ning ka pärast katkestust esines piirkonnas kohati surveprobleeme. Hilisema analüüsi käigus selgitati koostöös automaatikafirmaga välja vea tekkepõhjused ning kaugjuhtimissüsteemi täiendati sarnaste olukordade vältimiseks tulevikus.

KRIISIDE ENNETAMINE

Kriiside ennetamise peamiste meetmetena on Ettevõttes kasutusel põhitegevuste ja protsesside juhtimissüsteemide dubleerimine, seadmete regulaarne hooldus ja uuendamine, varuressursside tagamine, ohutusnõuete täitmine, territooriumite ja varade turvalisus ning töötajate koolitamine. Samuti on oluline koostöö huvipooltega, et tagada ühisveevärgi, ühis-kanalisatsiooni ja sademeveesüsteemi pikaajalise arengu ning uute, ohutamate tehnoloogiate ja töömeetodite kasutuselevõtu.

RISKIANALÜÜSIDE TÄIUSTAMINE

Ettevõttes rakendati uus riskihindamise protseduur, mille alusel hinnatakse ühtselt töökeskkonna, keskkonna- ja ärisriske.

Ettevõtte spetsialistid osalesid Tallinna linna riskianalüüside koostamisel, riskide kaardistamisel ja hindamisel. Nii näiteks osaleti Tallinna linna veevarustuse võimalike hädaolukordade ennetamise kava koostamisel, kus on välja toodud meetmed võimalike hädaolukordade ennetamiseks ja veevarustussüsteemi toimimiseks hädaolukorras.

2008. aastal uuendati Tallinna riskianalüüsi, mille tulemused on avaldatud Tallinna linna kodulehel. Analüüsi kohaselt on pikaajalised veevarustuse häired hinnatud väikese ning kloorileke Ülemiste veepuhastusjasmas väga väikese tõenäosusega, kuid raskete tagajärgedega juhtumiks. Selline hinnang näitab Ettevõtte ennetavate tegevuste tõhusust.

Ülemiste järve ja Pirita jõe valgala olevate veekogude hea ökoloogilise seisundi saavutamiseks vajalike meetmete täpsustamiseks koostati 2008. aastal Ettevõtte tellimisel Ülemiste järve lähivalgala veekaitsekava.

PIDEVA TEENUSE TAGAMINE

Kinnitust leidis asjaolu, et põhimeetmed veekogude hea seisundi saavutamiseks tulenevad eelkõige valdade arengukavadest ja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavadest, mis on suunatud veereostuse vähendamisele ja vastavad veepoliitika raamdirektiivis püstitatud eesmärkidele, et tagada veekogude hea seisund 2015. aastaks. Täiendavate veekaitsenõuete väljatöötamist enne seadusega kehtestatud põhimeetmete juurutamist ei peeta asjakohaseks.

Töös selgitati ka võimalikke meetmeid autotranspordiga kaasnevate keskkonnamõjude vähendamiseks Ülemiste järve läheduses. Vajalikuks osutus nn puhveralade loomine Ülemistesse suubuvate kraavide ja Pirita-Ülemiste kanali ristumiskohtadel maanteega. Sellised alad välistaksid nii avariilise reostuse sattumise veekogudesse kui ka vähendaksid teedelt tuleva hajureostuse mõju.

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

KRIISIDEKS VALMISOLEKU TAGAMINE

VÕIMALIKUD KRIISISÜNDMUSED

Tänu ennetavatele tegevustele on kriiside esinemise tõenäosus väike. Sellegipoolest on Ettevõtte määratlenud võimalikud kriisilukorrad ja nende lahendamise põhimõtted. Ettevõtte käsitleb kriisidena erakorralisi sündmusi, millel on oluline negatiivne mõju elanike tervisele, elukvaliteedile, looduskeskkonnale, äritegevusele või mainele.

- Tehniliste rikete või kloori transpordi käigus võib juhtuda klooriavarii veepuhastusjaamas, mille tulemusena võib kloor (vt ka lk 46) sattuda väliskeskkonda ja ohustada ca -2,3 km raadiusega ala veepuhastusjaama ümber. Ohustatud ala suurus ja paiknemine sõltub avari toimumise kohast, lekkiva kloori kogusest ning tuule suunast ja tugevusest.
- Erakordsete ilmastikuolude tõttu võib veetase Ülemiste järves liigselt tõusta, mille tulemusena tekib üleujutuse oht kaldaaladel ja linna tänavatel.
- Pikaajaliste ja ulatuslike tehniliste rikete, klooriavarii, Ülemiste järve vee reostuse (lennuõnnetus, kemikaaliõnnetused jms), tulekahju, pikaajalise elektrikatkestuse või muude Ettevõttest mitteolenevate soovimatute juhtumite korral võib seiskuda veepuhastusjaama töö, mistõttu võib pikemaks ajaks katkeda veevarustus. Selle tulemusena võib ilma veeta jääda osa või enamik Ettevõtte teeninduspiirkonnas elavatest tarbijatest.

- Kanalisatsiooni põhipumplate seiskumise, samuti suurte paduvihmade või järsu lumesulamise tagajärjel võivad aset leida ulatuslikud üleujutused ja keskkonnareostus.
- Pikaajaliste ja ulatuslike tehniliste rikete, ohtlike kemikaalide õnnetuste (nt metanool), tulekahju, pikaajalise elektrikatkestuse, erakordsete ilmastikutingimuste (pikaajalised paduvihmad) või muude Ettevõttest mitteolenevate juhtumite korral võib seiskuda reoveepuhastusjaama töö, mistõttu ei suudeta reovett vastu võtta ning puhastada. Tagajärjena võib tekkida ulatuslik merereostus või üleujutus linnatänavatel.
- Ohutuseeskirjade rikkumise tõttu võivad tekkida ulatuslikud tulekahjud, surmaga või paljude vigastustega lõppevad tööõnnetused.
- Pandeemia või muudel väliste ebasoodsate tingimuste tõttu võib tekkida võtmetähtsusega töötajate puudus, mis võib sõltuvalt ulatusest omakorda vallandada teised kriisisündmused.

2008. aastal üldtoodud kriisisituatsioone ei esinenud. Varasemalt on kriisidena käsitletud 2007. aastal peaveemagistraali avariid, 2004. aasta juulis toimunud ulatuslikke üleujutusi ning tugevatest vihmadest tingitud Ülemiste järve kriitilist veetaset 2004. aasta augustis ja 2005. aasta jaanuaris.

PIDEVA TEENUSE TAGAMINE

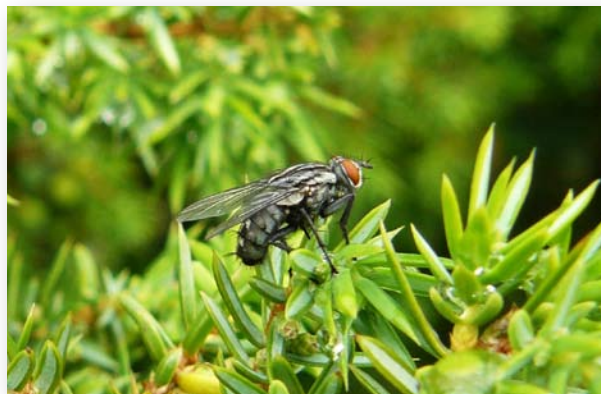
KRIISI- JA KOMMUNIKATSIOONIPLAANID

Ettevõttes on välja töötatud kriisijuhtimise põhimõtted ning koostatud kriisiplaanid ohuolukordade lahendamiseks, samuti kriisikommunikatsiooni korraldamiseks.

Tuginedes Ettevõttes läbiviidud analüüsidele parandati klientide teavitamise reegleid ning sise- ja väliskommunikatsiooni korraldust.

Avalikkuse vastukaja tõttu otsustati 2008. aastal töötajatele kehtestada konkreetsemad juhised tegutsemiseks eriolukorras, näiteks suure avarii või uputuse korral. Detailsed juhised määratlevad senisest täpsemalt, millisel juhul on tegemist suure avarii või uputusega vee- ja kanalisatsioonivõrkudel ning mil moel toimub sisemine ja väline teavitus.

Ettevõtte alustas 2008. aasta lõpus automaatse SMS-teavitussüsteemi juurutamist, mis võimaldab operatiivtöötajal kiiresti edastada infot eri- ja kriisiolukordade kohta nii tehnilistele spetsialistidele kui ka kliendikommunikatsiooni eest vastutajatele. Teavitussüsteemi on testitud ja esmased tulemused on näidanud, et nii tehniliste lahenduste leidmine olukordade lahendamiseks kui ka klientide teavitamine on muutunud operatiivsemaks.

URMAS MUINASMAA
Laborite juht

Tänu SMS-teavitussüsteemi juurutamisele on oluliselt paranenud klientide ja avalikkuse teavitamine eriolukordadest läbi Ettevõtte kodulehekülje. Seda eriti nädalavahetustel ning töövälisel ajal, kuna esmane teave juhtunust jõuab kommunikatsioonispetsialistideni senisest märgatavalt kiiremini ning kodulehekülje toimetamine eeldab ainult arvuti ja toimiva internetiühenduse olemasolu sõltumata töötaja asukohast.

PLAANIDE TESTIMINE JA ÕPPUSED

Kriisiplaanide testitakse võimaluse korral praktiliste õppuste käigus.

Koostöös Päästkeskusega korraldatakse kord aastas kloori-õppusi. 2008. aastal valmistati ette nii teoreetilise kui praktilise õppuse kava. Kava viiakse ellu 2009. aasta algupoolel.

2008. aastal testiti kogu infosüsteemi taastamisplaan juhuks, kui kriisisituatsiooni tõttu peaks infosüsteemide töö katkema. Testimise tulemusena plaane täiustati ning regulaarseid testimisi teostatakse ka edaspidi vähemalt kord aastas.

Tagamaks paremat valmisolekut tulekahju korral, toimuvad regulaarsed tuletõrjesignalisatsiooni toimivuse testimised ja evakuatsiooniõppused. Lisaks regulaarsetele tuleohutuse koolitustele (vt lk 64) viidi 2008. aastal läbi ettevõttesisene pommiähvarduse evakuatsiooniõppus Ädala 10 territooriumil.

Kriisijuhtimise parendamiseks viidi läbi koolitus koostöös kommunikatsioonibürooga Hill & Knowlton Eesti. Koolituse eesmärgiks oli selgitada tehniliste küsimuste ja kriisikommunikatsiooni vahelisi seoseid.

PIDEVA TEENUSE TAGAMINE

TEHNILISE VALMISOLEKU

PARENDAMINE

Sademeveesüsteemide parendamiseks arendati edasi lahk-
voolset sademeveesüsteemi, lähtudes Tallinna ühisveevärgi
ja -kanalisatsiooni arengukavast ja Tallinna Kommunaalameti
tellimusel koostatud Tallinna sademevee ärajuhtimise
tegevuskavast. 2008. aastal algatati Ülemiste järve vahetuses
läheduses asuva Suur-Sõjamäe sademeveeskeemi erinevate
variantide keskkonnamõju hindamine ning keskkonnale parima
alternatiivi välja selgitamine.

Samuti jätkati 2008. aastal kaugeireprojekti elluviimisega, et
täiustada vee- ja kanalisatsioonipumplate ning möödusõlmede
juhtimis- ja jälgimissüsteeme. Projekt on plaanis lõpetada 2009.
aasta esimeses pooles.

2008. alustati erinevate projektidega, mis tagavad teenuse
osutamise elektrikatkestuste korral. Muuhulgas hangiti
näiteks elektrigeneraatorid Ädala 10 serverile ning vee- ja
kanalisatsioonivõrgule ning UPS seadmed peamistesse rõhu-
tõstepumplatesse.

KINDLUSTUSKAITSE

Joogivee kvaliteedi tagamiseks kasutatava kloori tõttu
kuulub Ettevõtte suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka ja
peab sõlmima vastutuskindlustuse lähtuvalt riskiteguritest ja
keskkonnaohtlikkusest. Ettevõttel on sõlmitud 20 miljoni euro
suurune kindlustuskaitse suurõnnetuste vastu.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

VÕRKUDE JA TEGEVUSPIIRKONNA LAIENDAMINE

UUED LIITUMISED ÜHISVEEVÄRGI JA -KANALISATSIOONIGA

Ettevõtte rajas 2008. aastal olemasolevas teeninduspiirkonnas 34 km uusi kanalisatsioonitorustikke, 14 km sademeveetorustikke ning 3 km veetorustikke. Ulatuslik torustikeehitus võimaldas 86 kinnistul liituda ühisveevärgiga ning 1 204 kinnistul ühis-kanalisatsiooniga.

Ettevõtte on seadnud eesmärgiks sõlmida vähemalt 90% kõigist võimalikest liitumislepingutest ühe aasta jooksul pärast tänavatorustike kasutusloa saamist. Kuni 2008. aastani tagas hüvitamismehhanism liitumistasu 100%-lise kompenseerimise juhul, kui kinnistu liitumine toimub 12 kuu jooksul pärast kasutusloa saamist. Kuna 2008. aastast alates ei ole liitumise aeg hüvitamise jaoks määrava tähtsusega, on hüvitamismehhanism kaotanud oma motiveeriva mõju. Seega 2008. aastal, seoses liitumispõhimõtete muutumisega, oli liitumise protsent 56 - 237-st kinnistust liitus 137.

OLULISED KESKKONNAASPEKTID

- Võimalus liituda veevõrguga
- Võimalus liituda ühiskanalisatsiooniga
- Liitumised ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga

MÕJU

- Elukvaliteedi ja elanikkonna tervise tagamine
- Elukvaliteedi ja keskkonnaseisundi parandamine
- Elukvaliteedi ning keskkonnaseisundi säilitamine ja parendamine

2008 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

- Muuta liitumisprotseduur efektiivsemaks nii klientide kui ka ettevõtte seisukohast
- Tagada, et vähemalt 90% liitumislepingutest allkirjastatakse aasta jooksul peale tänavatorustiku kasutusloa saamist
- Parendada liitumisprotsessi toimivust ja teha see klientidele arusaadavamaks
- Täita võrkude laiendamise kava

2009 RÕHUASETUSED

- Täita võrkude laiendamise kava
- Pakkuda kõrgekvaliteedilist teenust, laienedes edasi naabervaldadesse
- Arendada äriplaane kasvuväljavaadete mõistmiseks

VÕRKUDE JA TEGEVUSPIIRKONNA LAIENDAMINE

2008. aastal viidi liitumisprotsessi tõhustamiseks sisse mitmeid muudatusi, mille kasutamist jätkatakse ka tulevastel aastatel. Klientidega hoiti pidevalt kontakti helistamise teel ning kinnistustiseste torustike rajamiseks pakkusime Veemehe teenuseid. Klientidele koostatud soodusliitumise brošüürid võimaldavad saada lihtsa ülevaate liitumisprotsessist ja tagada kõigi vajalike nõuete täitmine.

Uue kliendihaldussüsteemi arendamisel tehtud investeeringute ning ettevõttesiseste ümberkorralduste tulemusena on liitumisprotsess muutunud klientide jaoks lihtsamaks ja kiiremaks. Liitumise osas on klientidel ja Ettevõttel täielik ülevaade liitumisprojekti igas etapis toimunud tegevustest - see parandab märgatavalt suhtluse kvaliteeti ja säästab kliendi aega.

VÕRKUDE LAIENDAMISE KAVA

Tänase seisuga on ca 99% Ettevõtte teeninduspiirkonnast Tallinnas kaetud veevõrguga ja ca 98% ühiskanalisatsioonivõrguga.

Koostöös Tallinna linnaga kavatseb Ettevõtte katta kogu linna ühiskanalisatsioonivõrguga 2011. aasta märtsi lõpuks. Selleks allkirjastasid Ettevõtte ja Tallinna linna esindajad 2007. aastal teenuslepingu muudatused, mis võimaldavad oluliselt kiirendada Tallinna veevarustuse ja kanalisatsiooni väljaehitamist ning tagavad kanaliseerimise linnavalitsuse poolt kinnitatud Tallinna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arenduskava raames. Tehtud investeeringud on vajalikud eelkõige selleks, et minimeerida kogumiskaevudest tulenev võimalik oht keskkonnale ning parandada linnaelanike elukeskkonda.

Kanalisatsioonitorustike rajamisel lähtub Ettevõtte 2008-2010. aastaks koostatud ning linnavalitsuse poolt kinnitatud võrkude laiendamise kavast. 2008. aastal täitis Ettevõtte võrkude laiendamise kava kokkulepitud mahus

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

KANALISATSIOONITORUSTIKE RAJAMISE KAVA 2008 – 2010, km

2008	2009	2010
34	38,6	36,3

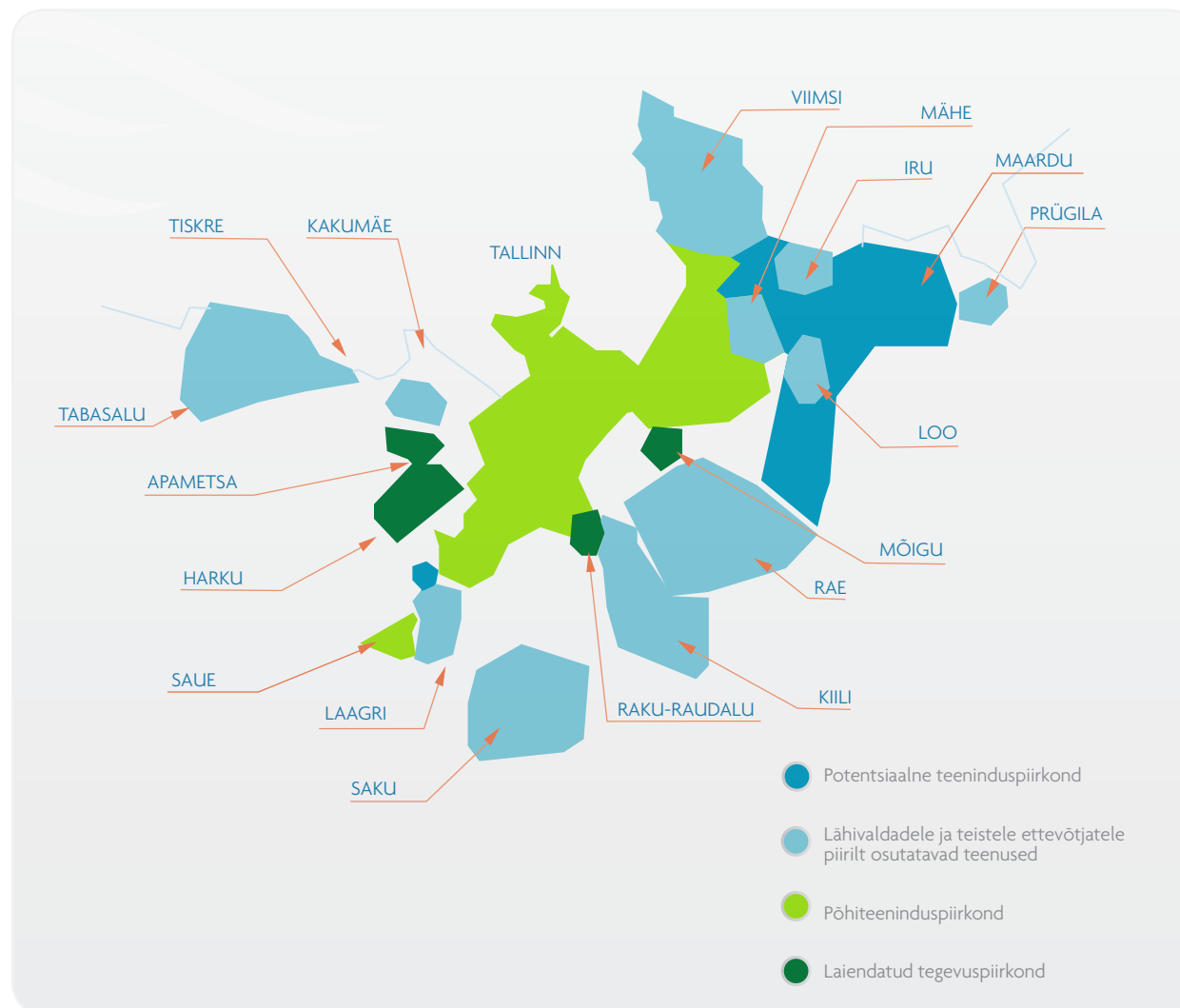
VÕRKUDE JA TEGEVUSPIIRKONNA LAIENDAMINE

UUED TEGEVUSPIIRKONNAD

Ettevõtte üks strateegilisi eesmärgi on äritegevuse laiendamine ning vee- ja kanalisatsiooniteenuste pakkumine ka Tallinna naaberpiirkondadele. Puhastusjaamades on piisavalt lisavõimsust tootmise suurendamiseks ja teenuste osutamiseks palju arvukamale elanikkonnale, kui Ettevõtte seda praegu pakub. Parema teenuse osutamiseks on linna piiril asuvatesse strateegilistesse asukohtadesse ehitatud füüsilised liitumispunktid, mis on võimaldanud kohalikel omavalitsustel saada vett Ülemiste veepuhastusjaamast ning saata oma reovett puhastamiseks Paljassaare heitveepuhastusjaama.

Ettevõtte on viimastel aastatel sõlminud kohalike omavalitsustega mitmeid lepinguid veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuse osutamiseks Tallinna ümbritsevates piirkondades. 2008. aasta lõpu seisuga juhiti praktiliselt kõikidest Tallinna linna ümbritsevatest valdadest reovesi Paljassaare reoveepuhastusjaama. Muuhulgas on Ettevõtte määratud vee-ettevõtjaks Harku ja Saue valla piirkondades.

Ettevõtte jälgib pidevalt järjest süvenevat tendentsi tööstuse ümberpaiknemisel Tallinnast lähivaldadesse ning on vastavalt sellele planeerinud ka investeeringuid ühisveevärgi ja kanalisatsiooni põhivõrku. See omakorda on võimaldanud sõlmida mitmeid lepinguid väljapoole põhitegevuspiirkonda jäävate tööstuspiirkondadega ning olulisel määral tõsta teenuste müüki Tallinna lähipiirkondades.

VÕRKUDE JA TEGEVUSPIIRKONNA LAIENDAMINE

KOOSTÖÖ MAARDU LINNAGA

Ettevõtte sõlmis 2008. aastal ASiga Maardu Vesi lepingu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni infrastruktuuri varade opereerimiseks Maardu linnas.

AS Tallinna Vesi aitab vastavalt sõlmitud opereerimislepingule ASil Maardu Vesi finantseerida Euroopa Liidu abiprojekti raames vajalikku omaosalust aastatel 2009.-2012. Ettevõtete koostöö ja Euroopa Liidu abirahade toel lahendatakse lähiaastatel probleemid Maardu veekvaliteediga ning lähiaastatel hakkab Ülemiste veepuhastusjaam Maardut joogiveega varustama.

AS Maardu Vesi infrastruktuuri haldamine võimaldab Ettevõttel suurendada kliendiportfelli ja tõsta käivet. Lisaks vajalikule omaosalusele pakub Ettevõtte ASi Maardu Vesi klientidele kaasaegset varade opereerimisteenust koos heatasemelise klienditeenindusega.

JANE LIBE
Kliendihaldur

KESKKONNATEADLIKKUSE TÕSTMINE

Läbi avatud dialoogi, koostöö ja hariduse väärtustamise kasvatame ühiskonnas keskkonnateadlikku mõtteviisi. Ettevõtte eesmärgiks on olla heaks naabriks kogukonnas, toetades veevaldkonnaga seotud keskkonnanahaidlikke ja tervislikku eluviisi edendavaid tegevusi.

Lisaks sellele on Ettevõtte töötajad taolistesse tegemistesse ka otseselt kaasatud. Ettevõtte töötajad on eeskujuks keskkonnateadliku mõtteviisi edendamisel ja jagavad oma häid teadmisi erinevate sidusrühmadega, tehes koostööd erinevate mittetulundusühingute ning riigi- ja omavalitsusasutustega.

KESKKONNAÜRITUSED

Ülemiste veepuhastusjaam ja Paljassaare reoveepuhastusjaam täidavad oma põhitöö kõrval ka olulist koolitusasutuse rolli. 2008. aastal toimus Ülemiste veepuhastusjaamas 55 ekskursiooni, millest võttis osa üle 1000 inimese. Paljassaare reoveepuhastusjaama külastati 54 korral ning reoveepuhastusega tutvus ligi 1000 inimest. Enam kui pooled huvilistest olid õpilased ja üliõpilased.

Igal aastal tutvustame vee- ja reoveepuhastamise tehnoloogiat ja -protsesse ka linna- ja riigiametnikele ning spetsialistidele ja koostööpartneritele nii Eestist kui teistest riikidest.

Linlastele pakume võimalust näha puhastusjaamade tööd avatud uste päevade raames. 2008. aasta mais toimus Paljassaares avatud uste päev, millele järgnes juba traditsiooniline raskema muusika austajatele mõeldud Paljassaare RockFest. Augustis toimusid paralleelselt ümber Ülemiste järve jooksuga avatud uste päevad veepuhastusjaamas, kus kõik huvilised said tutvuda jaama töö ning joogivee puhastamise protsessiga.

KESKKONNATEADLIKKUSE TÕSTMINE

VEEMÄNG LASTELE

Ettevõtte töötajad koostöös õpetajate ja partneritega töötasid välja algkooliealistele mõeldud keskkonnateemalise interaktiivse ning hariva veemängu "Rändur Tilk". Mäng on abiks nii õpetajale kui lapsevanemale, muutmaks kõike veega ja keskkonnahoidlikkusega seotud lapse jaoks elulisemaks, näitlikumaks ja mängulisemaks. Lisaks koolitundide rikastamisele on "Rändur Tilk" mõeldud ka kodus iseseisvaks mängimiseks. Haridusministeerium soovib mängu loodusõpetuse lisamaterjalina põhikooli I ja II kooliastmele.

2008. aasta alguses saadeti veemängud tasuta enam kui 750-le üldhariduskoolile, lasteaiale ning loodusharidusega seotud asutustele üle Eesti. Lisaks korraldati koostöös mitmetulundusühinguga Ökokratt ligi 400-le õpetajale mängu ning selle koolitunnis kasutamise võimalusi tutvustav koolitus.

VEEMÄNG LASTELE

NOORED KOOLI

Ettevõtte toetab ja võtab aktiivselt osa programmist „Noored kooli”. Heateo Sihtasutuse eestvedamisel alguse saanud programmi eesmärk on tuua Eesti koolidesse rohkem teotahtelisi ja võimekaid noori õpetajaid. Algajatele õpetajatele pakutakse programmi raames kahe aasta vältel uuenduslikku õpetajakoolitust, liidrikoolitusprogrammi, mentorlust ning toetusvõrgustikku.

Tallinna Vesi toetab programmi rahaliselt, samuti osalevad Ettevõtte spetsialistid sisulistes tegevustes, andes nõu programmis osalevatele üliõpilastele läbi liidrikoolitusprogrammi ja mentorluse.

NOORED KOOLI

TEEME ÄRA 2008

2008. aasta 3. mail toimus kodanikualgatuse Teeme Ära 2008 eestvedamisel üleriigiline prügikoristuskampaania ning enam kui 50 000 inimest üle Eesti asus Eestimaad prügist puhtaks koristama.

Prügikoristusega liitus ka ligi kolmandik ehk ca 85 Ettevõtte töötajat, kes sel päeval koristasid vabatahtlikena prahti Soodla veehoidla ümbruses.

Ettevõtte toetas oma töötajate osalemist üleriiklikus algatuses ning organiseeris transpordi, töövahendid ja toitlustuse. Ettevõttepoolse korraldusmeeskonna tööd tunnustati Ettevõtte juhtkonna poolt aasta parima meeskonna tiitliga.

TEEME ÄRA 2008

VÕIMALUSED TERVISLIKU ELUVIISI HARRASTAMISEKS

2009 RÕHUASETUSED

- Kraaniveekampaania
- Korraldada avatud uste päevad jaamades

ÜLEMISTE JOOKS

Tervislikku elustiili väärtustame nii Ettevõtte sees kui ka ühiskonnas laiemalt. Jooksust ümber linna peamise veereservuaari ehk Ülemiste järve on saanud traditsioon, mida kavatseme elus hoida ka eelolevatel aastatel. Üritus on linlaste seas populaarne ja seda kindlasti ka seetõttu, et järve ümbritsev looduskaunis territoorium on sanitaarkaitsealana harilikult üldsusele suletud.

SPORTIMISE TOETAMINE

Ettevõtte sees saavad töötajad tasuta kasutada spordiklubi kahte jõusaali, squashi- ja pallisaali ning osaleda regulaarsetel ühistel spordiüritusel.

Ettevõtte tutvustab mitmetel spordi- ja keskkonnaga seotud üritustel kvaliteetse kraanivee joomise harjumust ja pakub osalejatele tasuta puhast joogivett.

ÜLEMISTE JOOKS 2008

PUHKEVÕIMALUSED VALGALAL

Veehoidlate rajamise tulemusel on kohalikel omavalitsustel, peamiselt Soodla ja Paunküla veehoidlate ümbruses, tekkinud lisavõimalus puhkealade ja turismi arendamiseks. Vaba liikumine kaldaaladel on piiratud vaid sanitaarkaitsealasse jäävatel veehaarderajatistel, nagu tammidel, paisudel ja vee-reguleerimisrajatistel. Ettevõtte toetab organiseeritud ja korraldatud tegevusi, mis ühest küljest pakuvad inimestele puhkamis- ja liikumisvõimalust ja teisalt hoiavad veehoidlate ümbruse kaitstuna.

TEABEVAHETUS SIDUSRÜHMADEGA

Ettevõtte sooviks on olla usaldusväärne partner oma klientidele, investoritele, töötajatele ning ühiskonnale, avaldades regulaarselt teavet oma tegevuse, finantsseisundi ja tulemuste kohta. Ettevõtte peab oluliseks olla avatud ettepanekutele, tagasisidele ning konstruktiivsele kriitikale, sest vaid nõnda saame mõista erinevate sidusrühmade ootusi.

KLIENDIKOMMUNIKATSIOON

Ettevõtte on loonud mitmeid suhtluskanaleid, mille kaudu klientidel on võimalik teha infopäringuid, täpsustusi, samuti kaebusi ning ettepanekuid. Kodulehekülje, e-posti, kliendi-teeninduse ning kirjaliku suhtluse kõrval on Ettevõttel oma kõnekeskus, kuhu kliendid saavad ööpäevaringselt pöörduda. Kõige enam päringuid tehaksegi telefoni teel, millele järgnevad e-post ning kirjalikud pöördumised, sh kirjalikud kaebused.

Aktiivsetest infokanalitest eelistatakse veebikeskkonda ning oluliseks peetakse veebi iseteenindust. 2008. aastal alustas Ettevõtte oma kodulehekülje uuendamist eesmärgiga parandada informatsiooni kättesaadavust erinevate sidusgruppide jaoks. Uus lehekülg jõudis kasutajateni 1. jaanuaril 2009.

Kokku käsitleti 2008. aastal 58 665 kliendikontakti, võrreldes 64 677 kontaktiga 2007. aastal. Peamised valdkonnad, mille puhul Ettevõtte poole pöördutakse, on seotud arvelduste, veekatkestuste, veesurve ning kanalisatsiooniga. Võrreldes 2007. aastaga langes kirjalike kaebuste arv. Aasta jooksul esitasid kliendid 186 kirjalikku kaebust (2007. aastal 259 kaebust), mis kõik lahendati.

TEABEVAHETUS SIDUSRÜHMADEGA

TEABEVAHETUS KOHALIKE OMAVALITSUSTEGA

Üks võtmetähtsusega huvipooli on Ettevõtte jaoks Tallinna linn. Teabevahetus Tallinna linna ja selle erinevate ametitega toimub läbi regulaarse aruandluse, kirjavahetuse ja kohtumiste, kus arutatakse Ettevõtte arengu erinevaid aspekte. Olulised koostööpunktid on Teenuslepinguga seotud küsimused ning kriiside ennetamine ja valmisolek. Samuti teeb ettevõtte tihedat koostööd Tallinna linnaga elanike teavitamisel vee- ja kanaliseerimisvõrkudega seotud operatiivinfo koheselt kättesaadav linna abitelefonil 1345 ning koduleheküljel.

Lisaks Tallinna linnale teeb Ettevõtte koostööd ka teiste tegevuspiirkonnaga piirnevate kohalike omavalitsustega. 2008. aastal oli tähelepanu näiteks Maardu linna ja AS Maardu Vesi sõlmitud koostöölepinguga seotud küsimustel, samuti tegevuspiirkonna laiendamisega seotud suhtlusel (vt ka lk 79).

PIPARKOOGIMAANIA ÕUNAKESES

TEABEVAHETUS AVALIKKUSEGA

Ettevõtte teavitab pidevalt läbi proaktiivse kommunikatsiooni avalikkust olulistest teemadest. Ettevõtte tegemised on 2008. aastal meedias kajastamist leidnud üle 1100 korra. Erinevad meediakanalid, sealhulgas Eesti Päevaleht, Postimees, Linnaleht ja televisioonikanalid edastasid uudiseid Ettevõtte tegevusest ning ülevaateid veepuhastusest, võrkude laienduskava ehitustöödest, reoveepuhastusest ning ühiskondlikest projektidest.

Klientidele ning kõigile teistele huvitatud sidusrühmadele asjakohase teabe vahendamiseks on Ettevõttel koduleheküljel www.tallinnavesi.ee, mis sisaldab olulisemat informatsiooni ning kontaktandmeid kolmes keeles.

Ettevõtte töötajad jagavad regulaarselt infot erinevatel kohtumistel linnaosade halduskogude, korteriühistute, koduomanike liidu liikmetega ning osalevad lektoritena koolitustel ja veevaldkonnaga seotud seminaridel.

TEABEVAHETUS PARTNERITEGA

Tarnijatega koostöö parendamiseks korraldab Ettevõtte ehitustöövõtjate teabepäevi, kus tutvustatakse tulevasi töid ja Ettevõtte nõudeid. 2008. aastal osales teabepäeval kokku ligemale 30 ehitustööde tarnijate esindajat.

Töötajate soovidega aitab Ettevõttel paremini arvestada regulaarne koostöö ametiühinguga ja töökeskkonnanõukoguga. Professionaalse järelkasvu saamiseks tehakse koostööd Tallinna Tehnikaülikooli ja Kopli Ametikooliga. Samuti toetame rahaliselt pensionäride ühendust, kuhu on koondunud Ettevõtte endised, vähemalt 20-aastase tööstaažiga töötajad. Veel praegugi on ligi 10% seenioritest Ettevõtte tegevusega seotud.

Ettevõtte on mitmete koostööorganisatsioonide liige. Eesti Vee-Ettevõtete Liidu (EVEL) juhatuse liikmena korraldab Ettevõtte erinevaid vett ja reovett puudutavaid seminare ja koolitusi. Lisaks võimaldab koostöö EVELiga Ettevõttel osaleda veesektori puudutava seadusandluse muutmisprotsessis. Eesti Keskonnajuhtimise Assotsiatsiooni (EKJA) liikmeks olek ja assotsiatsiooni juhatusse kuulumine aitab edendada koostööd teiste keskkonnateadlike ettevõtetega.

TOETAME ABIVAJAJAID

Ettevõtetena on meie kohustus toetada neid, kes seda kõige enam vajavad. AS Tallinna Vesi on aastaid toetanud erivajadustega laste lasteaeda "Õunake". Saadame juba mitmendat aastat Ettevõtte jõlutervitused "Õunakese" lasteaialaste joonistatud jõulukaartidel. 2008. aastal saatsime elektroonilise kaardi ning toetasime paberkaartide trükkimise arvelt lasteaeda. Lisaks toetame Ristiku kooli suvelaagrit ning aitame rahastada mittetulundusühingut Ohvriabi.

TEABEVAHETUS HUVIGRUPPIDEGA

INVESTORSUHTED

Ettevõtte kohtleb börsiettevõtteks kõiki turuosalisi võrdselt ning avaldab olulist mõju omava informatsiooni esmajärjekorras Tallinna Börsi infosüsteemide kaudu. Ettevõtte püüdleb läbi-
paistvusele oma tööviisides, Ettevõtte kohta käiva info avaldamises ja suhetes aktsionäridega.

2008. aastal nimetas rahvusvaheline investorsuhete ajakiri IR Magazine rohkem kui 500 analüütiku ja fondijuhi hinnangu põhjal Ettevõtte parimaks noteeritud ettevõtteks Balti riikides ning NASDAQ OMX Tallinna börs seadis Ettevõtte Tallinna börsil noteeritud ettevõtete hulgas 2008. aastal investorsuhete osas teisele kohale.

EVELIN MCQUAY
Müügikeskuse juht

AS TALLINNA VESI INVESTORITE KALENDER 2009. AASTAL

SÜNDMUS	AEG
Esialgsed majandustulemused	30.01.09
Auditeeritud majandustulemused	27.03.09
I kvartali majandustulemused	30.04.09
II kvartali majandustulemused	17.07.09
III kvartali majandustulemused	23.10.09

Aktsionäride korraline üldkoosolek toimub 19. mail 2009.

PAREM INFORMEERITUS

Kõige lihtsamini leiab ASi Tallinna Vesi kohta informatsiooni Ettevõtte veebilehelt aadressil www.tallinnavesi.ee.

Lisaks aastaaruannetele ja vahearuannetele avaldatakse veebilehel ka olulisemad Ettevõtte tegevust puudutavad teadaanded, kõik börsiteated, keskkonnaportid ja Ettevõtet tutvustavad presentatsioonid. Samuti on võimalik kodulehe kaudu jälgida aktsia kauplemisinfot.

Kõigil aktsionäridel on võimalik liituda ka investoritele regulaarselt teavet edastava e-posti nimekirjaga. Liitumiseks võtke palun ühendust kommunikatsioonijuhi või finantsdirektoriga või täitke veebilehel asuv ankeet.

KESKKONNAARUANDE TÕENDAMINE

DNV Certification OY/Ab on akrediteeritud tõendajana (FI-V-002) uurinud AS Tallinna Vesi keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2008. aasta keskkonnanaruandes esitatud informatsiooni. Keskkonnanaruanne lehekülgedel 1 – 85 on osa käesolevast aastaaruandest.

16. aprillil 2009 tõendati, et nii Ettevõtte keskkonnajuhtimissüsteem kui keskkonnanaruanne (originaalversioon inglise keeles) vastavad Euroopa Liidu Nõukogu määrusega 761/2001 kehtestatud EMAS keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemi nõuetele.

Aruanne on kättesaadav AS Tallinna Vesi kodulehel www.tallinnavesi.ee.

Järgmine aruanne avaldatakse enne 2009. aasta augustit.

LISATEABE SAAMISEKS KONTAKTEERUGE PALUN:

Jana Kelus
Kvaliteedi- ja keskkonnasüsteemi juht
Telefon: (+372) 62 6233
E-post: jana.kelus@tvesi.ee

LISATEABE SAAMISEKS INVESTORSUHETE OSAS KONTAKTEERUGE PALUN:

Priit Koff
Kommunikatsioonijuht
Telefon: (+372) 6262 209
E-post: priit.koff@tvesi.ee
või
Siiri Lahe
Finantsdirektor
Telefon: (+372) 6262 262
E-post: siiri.lahe@tvesi.ee

TEET ARRO, Protsessi juht

HELLE SIPELGAS, Vanemjulist

RAINER HIRVESOO, Pingitooline

ANNE TUI, Insener-keemik

SIIM AUS, Administraatorgrupi juht

DORIS HENNING, Üksuse "Veemees" juht

VAATAME KAUGEMALE!

KÄSI HOIAB KÄTT JA ÕLA KÕRVAL ÕLG. HEAS MEESKONNAS SÜNNIVAD ARENEMISVÕIMELISED IDEED JA KOOSTÖÖ VÕIB VIIA OOTAMATUTE UUENDUSTENI. IDEEST SAI ALGUSE KA AS TALLINNA VESI LAIENEMINE MAARDUSSE. TÄNASEKS ON SELLEST MÕTTEST SAANUD REAALSUS NING VARSTI VOOLAB MAARDU ELANIKE KRAANIDEST PUHAS NING KVALITEETNE JOOGIVESI. MAARDU ON EESTI 10 SUUREMA LINNA HULGAS, MISTÕTTU TÄHENDAB MAARDULASTE TEENINDAMINE SUURT VASTUTUST, ORGANISEERIMISVÕIMET NING VÄGA HEA SEADMESTIKU OLEMASOLU.

VÄLJAKUTSE VÕTAME AGA VASTU SIRGE SELJAGA,
SEST ETTEVÕTTE SOONTES VOOLAB EUROOPA KVALITEEDIGA VESI.

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	89
2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED	89
ETTEVÖTTE JUHTIMINE JA HEA ÜHINGUJUHMISE TAVA	96
 RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	 99
JUHATUSE DEKLARATSIOON	99
BILANSID	100
KASUMIARUANDED	101
RAHAVOOGUDE ARUANDED	102
OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANDED	103
 RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	 104
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON	104
LISA 2. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	104
LISA 3. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE	115
LISA 4. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD	119
LISA 5. MAJANDUSKRIISI MÕJUD	120
LISA 6. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID	121
LISA 7. NÕUDED OSTJATE VASTU	121
LISA 8. VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSED	121
LISA 9. MATERIAALNE JA IMMATERIAALNE PÕHIVARA	122
LISA 10. LÜHI- JA PIKAAJALISED LAENUKOHUSTUSED	124
LISA 11. HANKIJATE JA MUUD VÕLAD	125
LISA 12. MAKSUVÕLAD	125
LISA 13. SIHTFINANTSEERIMINE	126
LISA 14. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED	126
LISA 15. OSTJATE ETTEMAKSED JA TULEVASTE PERIOODIDE TULUD	126
LISA 16. AKTSIAKAPITAL	127
LISA 17. MÜÜGITULU	128
LISA 18. TÖÖJÕUKULUD	128
LISA 19. MÜÜDUD TOODETE/TEENUSTE, TURUSTUS- JA ÜLDHALDUSKULUD	129
LISA 20. ÄRIÄRITULUD JA -KULUD	129
LISA 21. FINANTSTULUD JA -KULUD	130
LISA 22. DIVIDENDID	130
LISA 23. KASUM	130
LISA 24. RAHAVOOGUDE ARUANDE LISAD	131
LISA 25. KASUTUSRENT	132
LISA 26. LAENU TAGATIS JA PANDITUD VARA	132
LISA 27. SEOTUD OSAPOOLED	133
 SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	 134
JUHATUSE JA NÕUKOGU KINNITUS	136

2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

PEAMISED MAJANDUSNÄITAJAD

MILJONITES KROONIDES	2008	2007	2006*	2005*	2004*
Müügitulu	719,9	648,3	589,2	549,9	478,8
Brutokasum	447,2	431,7	368,6	347,9	281,6
Brutikasumi marginaal %	62,1	66,6	62,6	63,3	58,8
Ärikasum	405,4	377,4	337,9	282,6	254,9
Ärikasumi marginaal %	56,3	58,2	48,7	47,7	46,5
Kasum enne tulumaksustamist	362,2	333,1	294,9	209,7	199,2
Maksustamiseelse kasumi marginaal %	50,3	51,4	42,5	35,4	36,3
Puhaskasum	296,0	277,8	248,0	174,4	173,0
Puhaskasumi marginaal %	41,1	42,9	42,1	31,7	36,1
Vara puhasrentaablus %	11,6	10,9	10,0	7,3	7,8
Kohustuste osatähtsus koguvarest	49,9	51,8	53,4	55,3	55,1
Omakapitali puhasrentaablus %	23,1	22,5	21,5	16,4	17,3
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,8	1,9	2,2	1,9	0,9
Töötajate arv	327	312	318	334	351
Aktsiakapital	200	200	200	200	200

*Müügitulu ja Brutokasumi summad aastatel 2004, 2005 ja 2006 korrigeeritud tagasiulatuvalt vastavalt allkirjeldatud reklassifitseerimisele (vt ka lisa 2).

Brutokasumi marginaal – brutokasum / müügitulu

Ärikasumi marginaal – ärikasum / müügitulu

Maksustamiseelse kasumi marginaal – kasum enne tulumaksustamist / müügitulu

Puhaskasumi marginaal – puhaskasum / müügitulu

Vara puhasrentaablus – puhaskasum / vara kokku

Kohustuste osatähtsus koguvarest – kohustused kokku / vara kokku

Omakapitali puhasrentaablus – puhaskasum / omakapital kokku

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja – käibevara / lühiajalised kohustused

2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

KASUMIARUANNE

MÜÜGITULUD

2008. aastal kasvas Ettevõtte müügitulu 719,9 miljoni kroonini, mis on 11,0% suurune kasv võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. Põhitegevuse tulu koosneb peamiselt era- ja juriidilistele klientidele osutatud veemüügi ning reoveeteenuse tulust nii teeninduspiirkonnas (Tallinn) kui väljaspool. Lisaks sisaldub müügitulus peamise tuluallikana sademetevee kogumise süsteemide käigushoidmise ja hoolduse tasu. Ettevõtte põhitegevust ei mõjuta sesoonsus.

Tulud veemüügist ja reoveeteenustest kasvasid võrreldes eelmise aastaga 9,8% võrra 658,3 miljoni kroonini, tulenevalt 11,7% suurusest tariifitõusust alates 1. jaanuarist 2008 kombinatsioonis allkirjeldatud teguritega.

Kliendigruppide lõikes jagunes kasv järgnevalt: müük era-klientidele kasvas 8,7% võrra 346,8 miljoni kroonini. Müük äriklientidele teeninduspiirkonnas kasvas 7,4% võrra 271,2 miljoni kroonini.

Müük klientidele väljaspool teeninduspiirkonda (peamiselt ümbritsevatele omavalitsustele hulgimüügina pakutav reovee puhastamise teenus) kasvas 49,4% ulatudes 3,8 miljoni m³ ehk 26,4 miljoni kroonini. Saadud ülereostustasu oli 13,8 miljonit krooni, kasvades 34,1% võrreldes 2007. aasta sama perioodiga.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

2008. aastal vähenesid eraklientide müüginumbrid 2,7% võrra võrreldes 2007. aastaga. Meie arvates selgitab seda põhiliselt seniste tarbijate siirdumine lähivaldadesse.

Müük juriidilistele klientidele teeninduspiirkonnas langes 4,1% võrreldes 2007. aastaga mitme teguri tõttu. Osa kaotatud müüginumbrist tuleneb ettevõtete siirdumisest Tallinna äärealadele ning ettevõtete üldistest kokkuhoiumeetmetest või tootmismahtude vähenemisest.

Kinnisvaraturg on muutunud oluliselt võrreldes eelmise aastaga. Kuigi 2008. aastal Tallinnas ehitatud uute korterite ning ärihoonete arv püsis kõrgel, on suur osa uutest hoonetest endiselt tühjad, kuna nii juriidilised kliendid kui ka elamispinda vajavad erasisikud ostsid kinnisvara pigem Tallinna äärealadele, kus kinnisvarahinnad on taskukohasemad.

See trend kajastub ka Ettevõtte müüginumbrites ümbritsevatele aladele, mis on kasvanud 49,4% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. See peegeldab Ettevõtte edukat strateegiat saamaks tagasi kliente, kes on otsustanud Tallinnast lahkuda.

Ettevõtte otsib aktiivselt täiendavaid võimalusi ümberkaudsesse valdadesse laienemiseks.

2008. aastal kasvas sademetevee teenuse ja tuletõrjehüdrantide süsteemide käigushoidmise ja hoolduse tasu 22,8% võrra 48,8 miljoni kroonini võrreldes 2007. aasta sama perioodiga. See on kooskõlas lepingu nõuete ja sätetega, mille kohaselt sademetevee ja tuletõrjehüdrantide kulud arveldatakse tegelike kulude ja töödeldud mahtude alusel.

2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

MÜÜDUD TOODETE JA TEENUSTE KULU JA BRUTOKASUMI MARGINAAL

Põhitegevusega seotud müüdud toodete ja teenuste kulu oli 2008. aastal 272,8 miljonit krooni, so 56,1 miljonit krooni ehk 25,9% enam kui eelmise aasta samal perioodil.

2008. aasta eest tasumisele kuuluvate keskkonnamaksude suurus oli 17,0 miljonit krooni, võrreldes 6,2 miljoni kroonise positiivse kulumõjuga 2007. aasta samal perioodil, mis tulenes 13,3 miljoni kroonise saastetasu provisjoni vabastamisest 2007. aasta 1. kvartalis. 2008. aasta 2. ja 4. kvartalis ei saavutanud Ettevõtte sooduskoeffitsienti 0,5, mis tähendas 9 miljoni krooni suurust lisakulu Ettevõttele. Saastetasu suurenemist mõjutas maksumäärade tõus 20% võrra, samuti ka suurenenud kogused ja reostuskoormus. Hoolimata faktist, et sissetuleva heitvee reostuskoormus varieerub ning ettevõttel puudub täielik kontroll sademevee väljalaskude saastatuse üle, töötame me selle nimel, et kasutada optimaalselt kemikaale saavutamaks 0,5-kordne koeffitsient järgmistes kvartalites.

2008. aasta kemikaalikulud olid 22,8 miljonit krooni, mis on 8,9% rohkem kui 2007. aasta samal perioodil. Seda tulenevalt puhastatud reovee hulga ja doseeritud kemikaalide kombinatsioonist, samuti mõjutatuna kemikaalihindade hinnatõusude poolt.

Elektrikulud kasvasid 2008. aastal võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 3,4 miljoni krooni ehk 12,8% võrra kõrgema elektrihinna ning puhastatud reovee hulga koosmõjul.

Palgakulud kasvasid 11,9 miljoni krooni ehk 23,1% võrra seoses mitme asjaoluga. Esiteks mõjutas palgakulu suurenenud töötajate arv seoses uute teenuste käivitamisega ettevõttes. Teiseks, konkurentsitingimused tööjõuturul põhjustasid olulise palgade tõusu. Lisaks avaldas mõju ka tegevuste efektiivsemaks muutmise ja teenuste osutamise protsessi täiustamise nimel läbi viidud osakondade ümberstruktureerimine ja ühendamine 2008. aasta 1. kvartalis, mille tulemusena liikus kulu ühelt realt teisele.

Kulum kasvas 2008. aastal võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 9,3 miljoni krooni ehk 12,7% võrra. Selle põhjuseks on uute ehituste käikuvõtmine 2007. aasta lõpus. Samuti muudeti 2008. aasta alguses kuluminorme viimaks neid vastavusse varade kasulikule elueale.

Muud müüdud toodete ja teenuste kulud kasvasid 6,2 miljoni krooni ehk 15,3% võrra. 2008. aastal kasvasid muud kulud mitmete tugiteenuste ning hooldus- ja remondilepingute kulude suurenemise tõttu, mis tulenes teenuste ja tööjõukulude märkimisväärsest kasvust, kuid peegeldades ka garantiitingimuste karmistumist avariitööde teostamisel Tallinnas.

Kulude kasvust tingitud surve esitab ettevõttele väljakutse otsimaks edasisi võimalusi efektiivsuse suurendamiseks protsesside, hangete jms ülevaatamise kaudu.

Ülaltoodud mõjude tulemusena oli 2008. aastal ettevõtte brutokasum 447,2 miljonit krooni, mis on 15,5 miljoni krooni või 3,6% võrra rohkem kui 2007. aasta 431,7 miljoni krooni suurune brutokasum.

ELMO KORTTEL
Automaatik

ÄRIKULUD JA ÄRIKASUMI MARGINAAL

Turustuskulud vähenesid 2008. aastal võrrelduna 2007. aastaga 1,2 miljoni krooni võrra 12,3 miljoni kroonini. Seda mõjutas peamiselt eelviidatud struktuurimuutus, mida tasandas amortisatsiooni kasv.

2008. aastal vähenesid üldhalduskulud 2,3 miljonit krooni 54,5 miljoni kroonini, peamiselt struktuurimuudatuste mõjul.

2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

MUUD ÄRITULUD/KULUD

Selleks, et täpsemalt kajastada erinevaid saadud kompensatsioonide muudeti 2008. aastal ehitustegevusega seotud arvestuspõhimõtteid. Kooskõlas uute põhimõtetega käsitletakse kohalikest omavalitsustelt saadud kompensatsioonid vastavuses IAS-iga 20 sihtfinantseerimisena ja need on kajastatud ärituluna perioodide jooksul, mil on tagatud vastavus seotud kuludega, milliseid vastavad tulud kompenseerivad. Sellised kompensatsioonid on ehitatud trasside bilansilisest väärtusest maha arvestatud. Kõik kompenseeritavate ehitustööde ehitusmaksumusest enam saadud hüvitised kajastatakse muude äritulude all peale ehitustööde lõpetamist. Arvestuspõhimõtete muudatus on kajastatud tagasiulatavalt ja nende netomõju võib näha “Muude äritulude./kulude” real.

Kuni aastani 2007. ning 2008. aasta kolme esimese kvartali jooksul kajastas Ettevõtte klientidelt ja kohalikest omavalitsustelt uute trasside (ka liitumistasud) ehituse eest saadud kompensatsioonid tuludena kohe, kui ehitustööd olid lõpetatud ja tasu saamine nende eest võimalik. Need kompensatsioonid olid kasumiaruandes kajastatud “Põhitegevusega seotud muud tulud” all ja nendega seotud ehituskulud “Põhitegevusega seotud muud kulud” all.

Äritulud./kulud ehitustest olid 2008. aastal 27,9 miljonit krooni võrreldes 14,3 miljoni kroonise tuluga 2007. aastal. Muude äritulude./kulude kulusumma oli 2008. aastal 2,9 miljonit krooni võrreldes 1,9 miljoni kroonise tuluga 2007. aastal. Ülaltoodud mõjude tulemusena oli ettevõtte ärikasum 2008. aastal 405,4 miljonit krooni, mis on 28,0 miljonit krooni rohkem kui 377,4 miljoni krooni suurune ärikasum 2007. aastal. Võrreldes 2008. aastat 2007. aastaga kasvas ärikasum 7,4%.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

FINANTSKULUD

Ettevõtte neto finantskulud olid 2008. aastal 43,2 miljonit krooni, mis on 1,0 miljoni krooni ehk 2,3% võrra vähem kui 2007. aastal. Võrrelduna 2007. aastaga on Ettevõtte intressikulud tõusnud 6,9% võrra. See on tingitud asjaolust, et osa Ettevõtte laenudest on seotud 6 kuu Euribor-i määraga. Intressikulude tõusu katab osaliselt 2008. aastal kasvanud finantstulu, mis on Ettevõtte efektiivsema rahade juhtimise, tugeva rahalise seisu ja suurenenud intressimäärade tulemus.

MAKSUSTAMISEELNE KASUM

Ettevõtte maksustamiselne kasum oli 2008. aastal 362,2 miljonit krooni, so 29,1 miljonit krooni rohkem kui 333,1 miljoni krooni suurune maksustamiselne kasum 2007. aastal. 2007. aasta tulemustele avaldas mõju Keskkonnaministeeriumi lõplik heakskiit lämmastikuprojekti edukusest, mille tulemusena vabastati 13,3 miljoni kroonine saastetasu provisjoni. Nende ühekordsete kulude elimineerimisel kasvas Ettevõtte 2008. aasta maksustamiselne kasum võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 42,4 miljoni krooni ehk 13,2% võrra.

BILANSS

2008. aasta 12 kuu jooksul investeeris Ettevõtte põhivarasse 306,3 miljonit krooni. Lõpetamata-, materiaalne- ja immateriaalne põhivara oli 2008. aasta 31. detsembri seisuga 2 212 miljonit krooni. Käibevara vähenes 12 kuuga 26,2 miljoni krooni võrra 347,4 miljoni kroonini, nõuded ostjate vastu suurenesid 3,7 miljoni krooni võrra. 2008. aasta 12 kuuga on rahajääk pangas kasvanud 51,4 miljoni krooni võrra.

Lühiajalised kohustused kahanesid 12 kuu jooksul 7,0 miljoni krooni võrra 192,2 miljoni kroonini. See tulenes peamiselt 41,5 miljoni krooni võrra suurenenud pikaajaliste pangalaenu tagasimaksetest järgmistel perioodidel ning vähenenud Hankija võlgadest.

Ettevõtte hoiab jätkuvalt oma finantsvõimendust sihiks võetud 50% tasemel. 2008. aasta 31. detsembri seisuga oli kohustuste osakaal varast 49,9%. Pikaajalised kohustused olid 2008. aasta detsembri lõpu seisuga 1 085,5 miljonit krooni, mis koosnes peaaegu täielikult kahe pikaajalise pangalaenu jäägist.

RAHAVOOD

2008. aasta 12 kuu jooksul oli Ettevõtte äritegevuse rahavood 393,1 miljonit krooni, mis on 59,5 miljonit krooni enam kui 2007. aasta samal perioodil. Perioodilise põhitegevuse ärikasum on jätkuvalt peamine tegur Ettevõtte äritegevuse rahakäibe kasvus. Lisaks andis oma panuse väga hea ostjate võlgade kogumine 2008. aasta 12 kuu jooksul.

2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

2008. aasta investeerimistegevuse raha väljavool oli 26,8 miljonit krooni, so 126,1 miljonit krooni vähem kui 2007. aasta jooksul. Selle peamiseks põhjuseks oli muutus rajamistulu kompenseerimise mehhanismis, tulenevalt 30. novembril 2007. Linnaga sõlmitud lepingust. 2008. aasta 1. kvartalis laekus 2007. aasta rajamiste kompensatsioon. 2008. aasta 12 kuu jooksul investeeris Ettevõtte 306,3 miljonit krooni – 265,1 miljonit krooni võrkudesse (sh 189,7 miljonit krooni laiendamiseks ja arendamiseks), 17,5 miljonit krooni Paljassaare sademevee- ja reoveepuhastusjaama uuendamiseks, 9,9 miljonit krooni vee kvaliteedi säilitamiseks (Ülemiste veepuhastusjaam ja toorvee kvaliteet) ja 13,7 miljonit krooni muudeks investeeringuteks (IT, investeeringute väärtuse säilimine, veemootjad jne).

Raha väljavool finantstegevusest oli 2008. aasta 12 kuuga 314,9 miljonit krooni võrreldes 2007. aasta 12 kuu 251,8 miljoni krooni suuruse raha väljavooluga. Antud summad peegeldavad vastavate aastate dividendimaksete suurust ning antud aastatel dividendidelt tasutud tulumaksu. Ettevõtte tegi ka esimese graafikujärgse laenu põhiosa tagasimakse EBRD-le. Arvestades ulatuslikku võrkude ehituse programmi ning seotud investeeringute mahtusid kuni 2011. aastani, ei kavatse Ettevõtte vähendada laenukapitali. Sellega seoses asendati tehtud laenu tagasimakse osa uue laenuga Nordea pangast. Uus laenuleping Nordeaga sõlmiti novembris 2008. Laenulimiidi suuruseks on 375 miljonit eurot, ning 6 kuu Euribor-le lisanduv riskimarginaal on 1,15%.

Eelnevate tegurite mõjul oli raha sissevool 2008. aasta 12 kuu jooksul 51,4 miljonit krooni võrrelduna 71,0 miljoni krooni suuruse raha väljavooluga 2007. aasta 12 kuuga. Raha ja raha ekvivalentide saldo oli 2008. aasta 31. detsembri seisuga 229,9 miljonit krooni.

TÖÖTAJAD JA PALGAD

2008. aasta lõpus töötas ettevõttes 327 töötajat, võrreldes 312 töötajaga 2007. aasta lõpus. 2008. aasta keskmine täiskohaga töötajate arv oli 317. Võrreldes 2007. aastaga lisandus 14 töötajat, seoses uute teenuste lisandumisega ning ulatusliku torustike rajamise programmi raames kasvanud projektijärelvalve vajadusega. 2008. aasta kogu palgakulud olid 88,4 miljonit krooni, millest 2,8 miljonit krooni maksti juhatuse ja nõukogu liikmetele. Potentsiaalne palgakulu kohustus oleks kuni 0,5 miljonit krooni kui nõukogu peaks välja vahetama juhatuse liikme.

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

DIVIDENDID JA AKTSIAHINNA MUUTUSED

2007. aasta majandustulemuste põhjal maksis Ettevõtte 249 010 000 krooni dividende. Sellest 10 000 krooni maksti B-aktsia omanikule ja 249 000 000 krooni, so 12,45 krooni aktsia kohta A-aktsia omanikele. Dividendid maksti välja 2008. aasta 13. juunil vastavalt 30. mail 2008 fikseeritud aktsionäride nimekirjale.

AS Tallinna Vesi on noteeritud OMX Main Baltic Marketil kauplemiskoodiga TVEAT ja ISIN EE3100026436.

2008. aasta 31. detsembri seisuga olid üle 5%-list otseosalust omavad AS Tallinna Vesi aktsionärid:

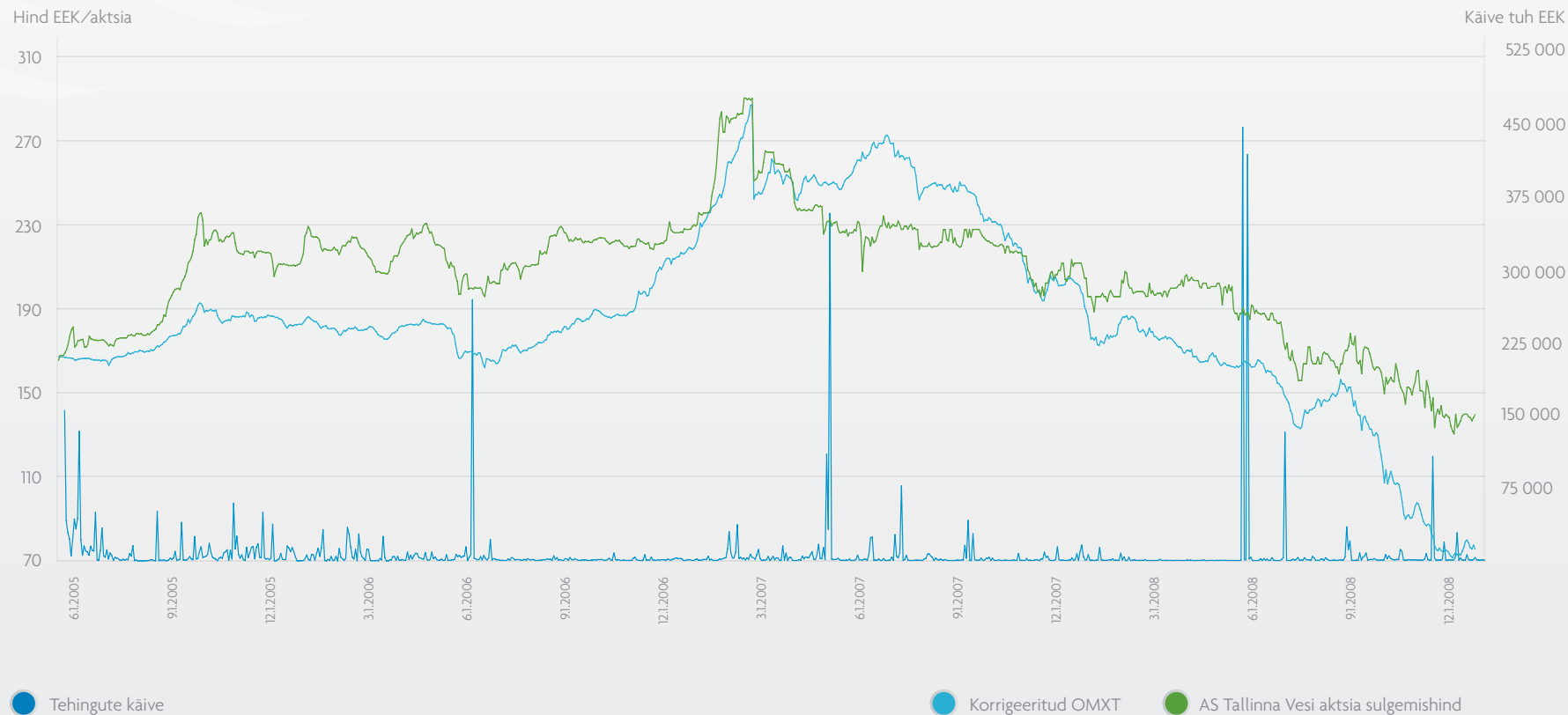
United Utilities (Tallinn) BV	35,3%
Tallinna Linnakantselei Finantsteenistus	34,7%
Credit Suisse Securities (Europe) Ltd Prime Brokerage A/C Prime Brokerage kliendikonto	5,76%
HSBC Bank Plc Re Parvus European Absolute Opportunities Master Fund kliendikonto	5,46%

Parvus AM on deklareerinud, et nende osalus ületab 10% ning AKO Capital on deklareerinud enda kaudseks osaluseks üle 5% aktsiakapitalist.

Aasta lõpus, 31. detsembril 2008, oli AS Tallinna Vesi aktsia sulge-mishind 140,66 krooni (8,99 EUR), mis on 30,6% madalam võrreldes aasta alguses olnud 202,78 EEK (12,96 EUR) ületades jätkuvalt OMX Tallinn indeksit, mis langes kvartalis 63,0%.

2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

SULGEMISHIND JA KORRIGEERITUD OMXT VERSUS TEHINGUTE ARV

2008. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

AKTSIAHINNA STATISTIKA BÖRSIL NOTEERIMISE JÄRGSELT

KROONIDES	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Avamishind	207,32	234,70	211,23	155,53	n/a	n/a
Aksia hind, aasta lõpus	140,66	202,78	234,86	210,92	n/a	n/a
Aksia hind, madalaim	131,59	195,58	195,11	155,53	n/a	n/a
Aksia hind, kõrgeim	212,79	290,87	234,86	235,48	n/a	n/a
Aksia hind, keskmine	178,09	232,20	217,49	197,46	n/a	n/a
Kaubeldud aktsiaid	7 958 820	5 462 916	4 274 094	7 993 844	n/a	n/a
Käive, mld	1 453,07	1 259,94	913,22	1 509,88	n/a	n/a
Turuväärtus, mld	2 813	4 056	4 697	4 218	n/a	n/a
Kasum aktsia kohta	14,80	13,89	12,40	8,72	8,65	5,23
Dividend aktsia kohta	n/a	12,45	9,80	7,85	5,60	3,75
Dividend / puhaskasum	n/a	90%	79%	90%	65%	72%
P/E	9,50	14,60	18,94	24,19	n/a	n/a
P/BV	2,2	3,3	4,1	4,0	n/a	n/a

P/E = aktsia hind aasta lõpus / kasum aktsia kohta

P/BV = aktsia hind aasta lõpus / omakapital aktsia kohta

2005. aastal börsil noteerimise hind oli 144,70 krooni, ehk 9,25 eurot

AKTSIAKAPITALI JAOTUS OMANDATUD AKTSIATE ARVU JÄRGI

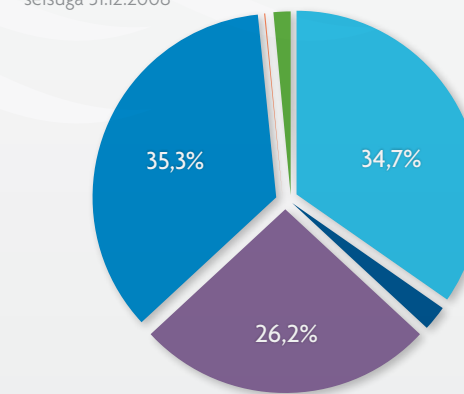
SEISUGA 31.12.2008

	Aktsionäride arv	Aktsionäride %	Aktsiate arv	% aktsiakapitalist
1-100	552	31,2	26 598	0,1%
101-200	470	28,1	70 222	0,4%
201-300	178	10,6	46 139	0,2%
301-500	169	10,1	70 279	0,4%
501-1 000	156	9,3	121 176	0,6%
1 001-5 000	136	8,1	290 411	1,5%
5 001-10 000	12	0,7	81 222	0,4%
10 001-50 000	12	0,7	305 717	1,5%
50 000+	19	1,1	18 988 236	94,9%
KOKKU	1 674	100%	20 000 000	100%

Aktsiakapitali struktuuri ja erikontrolliõigusega eelisaktsiat on täpsemalt kirjeldatud lisas 16.

Aktsionärid liikide lõikes

seisuga 31.12.2008

- Tallinna Linn
- Kohalikud väikeaktsionärid
- Institutsionaalsed välisaktsionärid
- United Utilities
- Välis väikeaktsionärid
- Kohalikud institutsionaalsed aktsionärid

URMAS MUINASMAA

Laborite juht

ETTEVÕTTE JUHTIMINE JA HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA

Hea ühingujuhtimise tava on äriühingu juhtimise ja kontrollimise süsteem. Üldjuhul reguleerivad seda süsteemi kehtivad seadused, äriühingu põhikiri ning äriühingu poolt koostatud sisemised reeglid. Eesti börsiettevõtetele on alates 1.01.2006 soovituslik täita Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud „Hea Ühingujuhtimise Tava”, mille põhimõtteid on Ettevõtte kogu 2008. aasta jooksul järginud.

Kinnitamaks majandusaasta aruannet, dividendide jagamise otsust ja audiitori ja nõukogu liikmete ametist tagasi kutsumiseks ja ametisse nimetamiseks kutsuti kokku aktsionäride korraline koosolek. Ettevõtte põhikirja muutmine ja Ettevõtte juhtimine (sh juhatuse liikmete ametisemääramine ja tagasikutsumine) toimub kooskõlas Äriseadustiku osaga VII, sest tugev riskihaldus ja sisekontrollisüsteem ning läbipaistev juhtimine on oluline igas ettevõttes, kes tahab olla edukas ja jätkusuutlik.

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

Ettevõtte on pühendunud kõrgete ühingujuhtimise tava standardite järgimisele, mille täitmise eest kannavad juhatuse ja nõukogu aktsionäride ees vastutust. Ettevõtte eesmärgiks on olla läbipaistev nii oma majandustegevuses, informatsiooni avalikustamises kui ka suhetes aktsionäridega.

Ettevõtte on pälvinud selle eest tunnustuse – 2008. aastal nimetas IR Magazine Ettevõtte parimaks Baltimaade börsifirmaks ja NASDAQ OMX Tallinna börsi TOP'is saavutas Ettevõtte investorsuhete valdkonnas teise koha Tallinna börsil noteeritud firmade seas.

Ettevõtte suhtleb korrapäraselt oma suurimate aktsionäridega ja potentsiaalsete investoritega, tehes vähemalt kaks korda aastas Ettevõtte presentatsioone ning avaldades investoritega kohtumiste kalendri ja esitlusmaterjalid Ettevõtte veebilehel. Ettevõtte aktsionäride informeerimiseks kutsutakse kokku aktsionäride korraline üldkoosolek, kus igal aktsionäril on õigus esitada juhatuse ja nõukogu liikmetele küsimusi.

Ettevõtte on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatuse. Üldkoosolek on Ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan.

ETTEVÕTTE NÕUKOGU JA AUDIT

Nõukogu planeerib ettevõtte tegevust, korraldab selle juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Vastavalt põhikirjale koosneb nõukogu üheksast liikmest, kes valitakse kaheks aastaks. Aasta 2008 jooksul toimus 6 nõukogu koosolekut. Nõukogu kinnitas Ettevõtte 2007. aasta majandusaasta aruande, mida esitleti aktsionäride korralisel koosolekul, samuti kiitis nõukogu heaks Ettevõtte 2008. aasta eelarve.

Ettevõtte nõukogu liikmed olid aruande koostamise ajal järgmised: Robert John Gallienne - nõukogu esimees, Kevin Starling, Steven Richard Fraser, Matti Hyrynen, Mart Mägi, Valdur Laid, Elmar Sepp, Rein Ratas, Deniss Boroditš.

Igal nõukogu koosolekul esitleti nõukogule ka siseauditi aruannet. Ettevõtte siseauditor annab oma tegevusest aru Robert John Gallienne'ile, kes on nõukogu liige, kelle vastutusalasse kuulub auditeerimise valdkond. Ettevõttes viiakse läbi regulaarselt vastavus-, tulemus-, finants-, jm siseauditeid, et kontrollida, et:

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

- 1.1 riskid oleksid vajalikul viisil identifitseeritud, hinnatud ja juhitud;
- 1.2 oluline finants-, juhtimis-, ja tegevusinformatsioon on täpne, usaldusväärne ja õigeaegselt kasutatav;
- 1.3 töötajate tegevus vastab Ettevõtte poliitikale, protseduuri-reeglitele ning kehtivatele seadustele ja regulatsioonidele;
- 1.4 tegevuseks vajalikud ressursid oleksid ökonoomselt soetatud, efektiivselt kasutatud ja adekvaatselt meetmetega kaitstud;
- 1.5 Ettevõtte programmid, plaanid, eesmärgid oleksid saavutatud; ettevõttes toimiv kontrolliprotsess tagaks nõutaval tasemel kaitse ja aitaks kaasa kvaliteedi pidevale paranemisele;
- 1.6 aruandlus on usaldusväärne ja esitatud õigeaegselt;
- 1.7 Ettevõtte varade kaitse ja säilimine on kindlustatud;

2008. aastal olid siseauditi eest vastutavateks nõukogu liikmetes eri perioodidel ka David Kilgour ja Ian J. A. Plenderleith.

Ettevõtte põhikirja järgi valitakse sõltumatu audiitor üldkoosoleku poolt audiitorkontrolli tegemiseks. Audiitori tasustamine toimub vastavalt lepingule, mille sõlmimise õigus on juhatusel.

ETTEVÕTTE JUHTIMINE JA HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA

ETTEVÕTTE JUHATUS

Juhatus on juhtimisorgan, mis esindab ja juhib ettevõtte igapäevast tegevust kooskõlas seaduse ja põhikirja nõuetega. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil. Ettevõtte juhatus on kolmeliikmeline ning 2 juhatusel on valitud United Utilities International Ltd poolt ja kõik juhatusel liikmed on ametisse nimetatud Ettevõtte nõukogu poolt.

Juhatuses lan Plenderleith juhtis ja esindas tegevjuhina Ettevõtet, muuhulgas igapäevatoos juhatusel tööd korraldades, strateegiate väljatöötamist koordineerides ja rakendamist tagades.

MEELIS PLAADO
Reoveepuhastusjaama süsteemide spetsialist

Juhatusel liige David Hetherington juhtis tootmisdivisjoni direktorina muuhulgas igapäevatoos Ettevõtte vastavaid tegevusvaldkondi, sh Ettevõtte klienditeenindusega seotud protsesse.

Juhatusel liige Siiri Lahe juhtis finantsdirektorina muuhulgas igapäevatoos Ettevõtte raamatupidamist ja muid finants-tegevusi.

Juhatuses esimees võib vastavalt põhikirjale esindada ettevõtet ainuiskuliselt, teised juhatusel liikmed kahekaupa. Igapäevatoos otsuste vastuvõtmiseks on Ettevõtte juhatus kehtestanud põhimõtete raamistiku, mille kohaselt on väiksemasummaliste tehingute sõlmimiseks antud volitused kindlaksmääratud juhtkonna liikmetele.

VASTAVUS TALLINNA BÖRSI HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA SOOVITUSTELE

Alates 1. jaanuarist 2006 peavad Ettevõtted, kelle aktsiad on Eestis reguleeritud turul kaubeldavad, kirjeldama "täidan või selgitan" põhimõtte kohaselt oma juhtimist Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes ja kinnitama, et Ettevõtte järgib või ei järgi Hea Ühingujuhtimise Tava soovitusi. Kui emitent ei järgi kõiki Hea Ühingujuhtimise Tava soovitusi, peab ta selgitama, miks ta neid nõudeid ei täida.

AS TALLINNA VESI VASTAVUSE DEKLARATSIOON

AS Tallinna Vesi järgib valdavalt enamust Hea Ühingujuhtimise Tava mitte-kohustuslikke soovitusi. Ettevõtte ei järgi mõnda üksikut nõuet, mis on toodud allpool koos põhjendusega, miks Ettevõtte neid hetkel ei järgi:

"2.2.3. Juhatusel tasustamise alused on selged ja läbipaistvad. Nõukogu arutab ja vaatab korrapäraselt üle juhatusel tasustamise alused. Juhatusel tasustamise otsustamisel lähtub nõukogu hinnangust juhatusel liikmetel tegevusele. Juhatusel liikmetel tegevuse hindamisel võtab nõukogu eelkõige arvesse konkreetse juhatusel liikme tööülesandeid, tema tegevust, kogu juhatusel tegevust, samuti emitendi majanduslikku olukorda, äritegevuse hetkeseisu ja tulevikusuundi võrdluses samasse majandussektoris kuuluvate äriühingute samade näitajatega."

Seoses Ettevõtte erastamisega 2001. aastal sõlmitud kokulepped nägid ette, et United Utilities International Ltd hakkab

Ettevõttele osutama tasu eest teatud tehnilisi ja vara haldamise teenuseid ning võimaldab Ettevõttel kasutada osa oma personali Ettevõtte tegevuse korraldamiseks ja juhtimiseks.

Vastavalt kokkuleppele, määrab United Utilities International Ltd ainuiskuliselt enda poolt ametisse nimetatud personali tööga seotud töötundide arvu, hüvitiste määrad, ülesannete täitmise viisi ja muud asjaolud. Seetõttu ei aruta ja ei vaata nõukogu ka regulaarselt üle nende juhatusel liikmetel tasustamise aluseid.

"2.2.7. Iga juhatusel liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused (sh võrdlusel põhinevad tunnused, motiveerivad tunnused ja riski tunnused) avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga.

Nõukogu esimees tutvustab juhatusel tasustamise oluliseid aspekte ja muudatusi nendes üldkoosolekule. Juhul kui mõnejuhatusel liikme tasustamine on toiminud tavapärastest erinevatel alustel, tutvustatakse üldkoosolekule erinevusi koos nende põhjendusega."

Ettevõtte avaldab juhatusel liikmetele makstud tasude kogusumma raamatupidamise aastaaruande lisas 27, kuid on seisukohal, et üksikisiku palgatingimuste avaldamine on väga tundlik ja isiklik informatsioon, mille avaldamine ei annaks aktsionäridele lisandväärtust. Samuti tekiks vastuolu töölepingute konfidentsiaalsusnõuetega.

"3.2.2. Vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paari arv liikmeid, siis võib sõltumatuid liikmeid olla 1 liige vähem kui sõltuvaid liikmeid."

ETTEVÕTTE JUHTIMINE JA HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA

Vastavalt põhikirjale koosneb nõukogu üheksast liikmest. Aktsionäride lepinguga on Tallinna Linn ja United Utilities (Tallinn) B.V. (edaspidi UUTBV) leppinud nõukogu liikmete jaotuses kokku selliselt, et nõukogusse kuulub mitu UUTBV esindajat, kolm Tallinna Linna esindajat ja kaks esindajat on sõltumatud nõukogu liikmed vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele.

INFORMATSIOONI AVALDAMINE

“2.2.2. Juhatuse liige ei ole samaaegselt rohkem kui kahe emitendi juhatuse liige ega teise emitendi nõukogu esimees. Juhatuse liige võib olla emitendiga samasse kontserni kuuluva emitendi nõukogu esimees.”

Ian Plenderleith, juhatuse esimees, kuulub järgmiste United Utilities kontserni kuuluvate Ettevõtete nõukogusse: United Utilities Pacific Holdings BV, United Utilities Australia Holdings BV, United Utilities BV, United Utilities (Moray) Limited, United Utilities (Tay) Limited, Birchpoint No 1, Haclyn District Mines Drainage Company Limited, United Utilities International Limited, United Utilities (Overseas Holdings) Limited, United Utilities (Highland) Limited, United Utilities (Europe) Limited, United Utilities International Holdings Limited, United Utilities (Sofia) Limited, United Utilities (Sofia) BV, United Utilities (Tallinn) BV, United Utilities Europe Holdings BV, United Utilities (Poland) BV, Aqua Spolka Akcyjna, United Utilities (Luxembourg) S.A.R.L., United Utilities (Luxembourg) No.2 S.A.R.L., United Utilities Investments BV. Siiri Lahe (finantsdirektor) ja David Hetherington (tootmisdirektor) ei kuulu teiste emitentide nõukogusse.

“3.2.5. Üldkoosolekul määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitus ja muud makstavad hüved).”

RUUTA LIIVE
Maksude ja statistika juht

Vastavalt aktsionäride korralise üldkoosoleku otsusele on nõukogu liikmetele makstava tasu suuruseks 100 000 krooni aastas. Tasust arvatakse maha seadusega ettenähtud maksud ja seda makstakse välja igakuiselt. Lisatasusid ega muid hüvitisi nõukogu liikmetele ei maksta.

“3.2.6. Kui nõukogu liige on majandusaasta jooksul osalenud vähem kui pooltel nõukogu koosolekutel, siis märgitakse see Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes eraldi ära.”

Kokku oli 2008.a 6 koosolekut (29. jaanuaril 2008.a, 11. märtsil 2008.a, 22. aprillil 2008.a, 15. juulil 2008.a, 1. septembril 2008.a ja 21. oktoobril 2008.a).

Nõukogu esimees (Robert John Gallienne) ja enamus nõukogu liikmeid (Henry Russell, Mart Mägi, Valdur Laid, Elmar Sepp, Rein Ratas, Deniss Borodits) osalesid rohkem kui pooltel koosolekutel. Kuna nõukogu liikmed on aasta jooksul vahetunud, siis on sellest tulenevalt vähem kui pooltel aasta jooksul toimunud koosolekutel osalenud järgmised nõukogu liikmed:

- David Leonard Fuller osales kõigil nõukogu koosolekutel (3), mis toimusid enne tema nõukogu liikme volituste lõppemist 4. juulil 2008.a., vastavalt 29. jaanuaril 2008.a, 11. märtsil 2008.a ja 22. aprillil 2008.a.
- Steven Richard Fraser osales kõigil nõukogu koosolekutel (3), mis toimusid pärast tema nimetamist nõukogusse 04. juulil 2008.a., vastavalt 15. juulil 2008.a, vastavalt 1. septembril 2008.a ja 21. oktoobril 2008.a.
- David John Kilgour osales ühel nõukogu koosolekul 29. jaanuaril 2008.a, mis toimus enne tema nõukogu liikme volituste lõppemist 10. märtsil 2008.a.
- Kevin Starling ei osalenud 21. oktoobri 2008.a koosolekul, mis toimus pärast tema nimetamist nõukogusse 11. septembril 2008.a.
- Matti Hyrynen ei osalenud ühelgi 2008.a. toimunud koosolekul, kuna pärast tema nimetamist nõukogusse 16.12.2008 ei ole toimunud ühtegi koosolekut.

Eelnenud peatükid “Juhatuse esimehe pöördumine”, “2008. aasta majandustulemused”, “Ettevõtte juhtimine ja Hea Ühingujuhtimise Tava” moodustavad tegevusaruande, mis on AS Tallinna Vesi 31. detsembril 2008 lõppenud majandusaasta aruande lahutamatu osa. Tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate Ettevõtte äritegevuse arengust ja tulemustest, peamistest riskidest ja kahtlustest.

JUHATUSE DEKLARATSIOON

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDELE

Juhatus deklareerib oma vastutust AS Tallinna Vesi raamatupidamise aastaaruande lehekülgedel 99 kuni 133 koostamise eest 31. detsembril 2008 lõppenud majandusaasta kohta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite nõudeid nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning see kajastab õigesti ja õiglaselt AS Tallinna Vesi finantsseisundit, majandustegevuse tulemust ja rahavoogusid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele eeldab juhatusest hinnangute andmist, mis mõjutavad AS Tallinna Vesi varasid ja kohustusi seisuga 31. detsember 2008 ning tulusid ja kulusid aruandeperioodil. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil AS Tallinna Vesi seisundist ning kavatsustest ja riskidest seisuga 31. detsember 2008. Kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Aruande koostamise käigus on hinnatud kõiki olulisi asjaolusid, mis mõjutavad varade ja kohustuste väärtust ja mis ilmsid aruande koostamise kuupäevani 25. veebruar 2009.

Juhatuse hinnangul on AS Tallinna Vesi jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

NIMI	AMETINIMETUS	ALLKIRI	KUUPÄEV
Ian John Alexander Plenderleith	juhatuse esimees		25/2/09
David Nigel Hetherington	juhatuse liige		25-2-09
Siiri Lahe	juhatuse liige		25.02.09

BILANSID

SEISUGA 31. DETSEMBER 2008 JA 2007

(TUHAT EEK)

VARAD	LISA	2008	2007
KÄIBEVARA			
Raha ja raha ekvivalendid kokku	6	229 860	178 420
Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ja ettemaksed	7, 8	112 638	190 402
Varud		3 760	3 645
Müügiootel põhivara		1 140	1 120
KOKKU KÄIBEVARA		347 398	373 587
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	9	2 169 121	2 134 583
Immateriaalne põhivara	9	42 532	51 022
KOKKU PÕHIVARA		2 211 653	2 185 605
VARAD KOKKU		2 559 051	2 559 192

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	LISA	2008	2007
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED			
Pikaajaliste laenukohustuste lühiajaline osa	10	82 843	41 486
Hankijate ja muud võlad	11, 12	87 270	113 452
Lühiajalised eraldised		2 486	2 231
Ostjate ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	15	19 797	42 099
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		192 396	199 268
PIKAAJALISED KOHUSTUSED			
Laenukohustused	10	1 084 642	1 125 491
Muud võlad	11	735	113
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		1 085 377	1 125 604
KOKKU KOHUSTUSED		1 277 773	1 324 872
OMAKAPITAL			
Aktiivkapital	16	200 001	200 001
Ülekurss		387 000	387 000
Kohustuslik reservkapital		20 000	20 000
Jaotamata kasum		674 277	627 319
KOKKU OMAKAPITAL		1 281 278	1 234 320
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		2 559 051	2 559 192

Lisad lehekülgedel 104 kuni 133 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KASUMIARUANDED

31. DETSEMBRIL 2008 JA 2007 LÖPPENUD AASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

	LISA	2008	2007
Müügitulu	2, 17	719 923	648 335
Müüdnud toodete/teenuste kulud	2, 19	-272 752	-216 677
BRUTOKASUM		447 171	431 658
Turustuskulud	19	-12 310	-13 547
Üldhalduskulud	19	-54 546	-56 849
Muud äritulud/-kulud (-)	2, 20	25 045	16 100
ÄRIKASUM		405 360	377 362
Finantstulud	21	15 606	10 861
Finantskulud	21	-58 805	-55 098
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		362 161	333 125
Dividendide tulumaks	22	-66 193	-55 285
PERIOODI PUHASKASUM		295 968	277 840
Jaotatav:			
A- aktsia omanikele		295 958	277 830
B- aktsia omanikule		10	10
Kasum A aktsia kohta (kroonides)	23	14.80	13.89
Kasum B aktsia kohta (kroonides)	23	10 000	10 000

* Aastal 2007 müügitulus ja müüdnud toodete/teenuste kuludes sisaldunud põhitegevusega seotud muud tulud ja kulud ning muud äritulud/-kulud on näidatud ümberklassifitseerituna, vaata arvestuspõhimõtete muudatus lisas 2.

Lisad lehekülgedel 104 kuni 133 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

RAHAVOOGUDE ARUANDED

31. DETSEMBRIL 2008 JA 2007 LÖPPENUD AASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

	LISA	2008	2007
ÄRITEGEVUSE RAHAVOOD			
Ärikasum		405 360	377 362
Korrigeerimine kulumiga	9, 19	89 669	79 241
Korrigeerimine kasumiga sihtfinantseerimisest ja rajamistegevusest	20	-27 921	-14 250
Muud finantskulud	21	-1 614	-1 585
Kasum põhivara müügist		-455	-2 422
Kuluks kantud põhivarad		-19	476
Äritegevusega seotud käibevara muutus	24B	22 781	-32 062
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	24B	906	-327
Makstud intressid		-57 569	-52 986
RAHAJÄÄGI MUUTUS ÄRITEGEVUSEST		431 138	353 447
INVESTEERIMISTEGEVUSE RAHAVOOD			
Põhivara soetamine	24C	-332 407	-285 715
Ehituse eest saadavad kompensatsioonid	24A	250 190	101 840
Põhivara müügitulu		480	390
Müügiootel vara müügitulu	24B	0	242
Saadud intressid		16 906	10 571
RAHAJÄÄGI MUUTUS INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-64 831	-172 672
FINANTSEERIMISTEGEVUSE RAHAVOOD			
Võetud pikaajalised laenud	10	42 246	0
Tasutud pikaajalised laenud	10	-41 910	0
Tasutud kapitalirendi maksed	10	0	-473
Tasutud dividendid	22	-249 010	-196 010
Tulumaks dividendidelt	22	-66 193	-55 285
RAHAJÄÄGI MUUTUS FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		-314 867	-251 768
RAHAJÄÄGI KOGUMUUTUS		51 440	-70 993
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI ALGUSES		178 420	249 413
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÕPUS	6	229 860	178 420

Lisad lehekülgedel 104 kuni 133 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANDED

31. DETSEMBRIL 2008 JA 2007 LÕPPENUD AASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

	AKTSIAKAPITAL	ÜLEKURSS	KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL	JAOTAMATA KASUM	OMAKAPITAL KOKKU
31. DETSEMBER 2006	200 001	387 000	20 000	545 489	1 152 490
Dividendid (lisa 22)	0	0	0	-196 010	-196 010
Aruandeaasta puhaskasum (lisa 23)	0	0	0	277 840	277 840
31. DETSEMBER 2007	200 001	387 000	20 000	627 319	1 234 320
Dividendid (lisa 22)	0	0	0	-249 010	-249 010
Aruandeaasta puhaskasum (lisa 23)	0	0	0	295 968	295 968
31. DETSEMBER 2008	200 001	387 000	20 000	674 277	1 281 278

Informatsioon aktsiakapitali kohta on näidatud lisa 16.

Lisad lehekülgede 104 kuni 133 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON

AS Tallinna Vesi (edaspidi "Ettevõte") on Eesti suurim vee-ettevõtte, kes pakub joogivee- ja kanalisatsiooniteenust rohkem kui 400 000 elanikule Tallinnas ja mitmes selle naabervallas. Tallinna teeninduspiirkonnas on Ettevõtte vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamise ainuõigus kuni aastani 2020.

Ettevõtte olulist mõju omavad aktsionärid on United Utilities Tallinn B.V. 35,3%-ga ja Tallinna linn 34,7%-ga, ülejäänud 30% aktsiatest on vabalt kaubeldavad Tallinna Börsil, kus Ettevõtte noteeriti 01. juunil 2005.

KONTAKTANDMED:

Äriregistri reg. kood:	10257326
KMKR	EE100060979
Juriidiline aadress:	Ädala 10, 10614 Tallinn
Kliendiinfo/üldtelefon:	62 62 200
Faks:	62 62 300
E-post:	tvesi@tvesi.ee

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

LISA 2. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruande (edaspidi "aruanne") koostamisel rakendatud olulised arvestuspõhimõtted on toodud allpool. Aruanne on koostatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, metoodika muutuste sisu ja nende mõju on selgitatud vastavates lisades. Kui aruande kirjete esitust või klassifitseerimise meetodit on muudetud, siis on korrigeeritud ka eelmiste perioodide võrreldavad näitajad. Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikide aruandes esitatud perioodide kohta.

ARVESTUSE ALUSED

Ettevõtte 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt.

Aruanne on koostatud soetusmaksumuse meetodil, kui ei ole märgitud teisiti. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki otseseid vara või kohustuse soetamisega seotud kulusid.

Aruanne ei sisalda segmendiaruandlust, kuna Ettevõtte tegevusvaldkonnas puuduvad geograafilised ja selgelt eristatavad ärilised segmendid.

Aruande koostamine kooskõlas IFRS-idega nõuab teatud oluliste raamatupidamislike hinnangute kasutamist. Samuti peab juhtkond langetama otsuseid Ettevõtte arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Ettevõtte annab tulevikku puudutavaid hinnanguid ja teeb oletusi. Raamatupidamislikud hinnangud ei lange sageli nendega seotud hilisemate tegelike sündmustega kokku. Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse pidevalt üle ning need põhinevad eelnevatel kogemustel ja muudel teguritel, sealhulgas ootustel tulevikusündmuste kohta, mida peetakse põhjendatuks teadaolevaid asjaolusid arvestades.

ARVESTUSPÕHIMÕTETE MUUDATUS

Kuni aastani 2007 kajastas Ettevõtte klientidelt ja kohalikelt omavalitsustelt uute trasside (ka liitumistasud) ehituse eest saadud kompensatsioone tuludena kohe kui ehitustööd olid lõpetatud ja tasu saamine nende eest võimalik. Need kompensatsioonid olid kasumiaruandes kajastatud kirjel "Põhitegevusega seotud muud tulud" ja nendega seotud ehituskulud kirjel "Põhitegevusega seotud muud kulud". Selleks, et täpsemalt kajastada erinevate saadud kompensatsioonide olemust muudeti 2008.a-l arvestuspõhimõtteid.

Kooskõlas uute põhimõtetega käsitletakse kohalikelt omavalitsustelt saadud kompensatsioone vastavuses standardiga IAS 20 sihtfinantseerimisena ja need kajastatakse tuluna samade perioodide jooksul, mil kajastatakse kulusid, mille kompenseerimiseks on vastav sihtfinantseerimine saadud. Vastavalt IAS 20 põhimõtetele arvatakse veetrasside ehituseks saadud kompensatsioonid maha ehitatud trasside bilansilisest väärtusest ning võimalik trasside ehitusmaksumust ületav osa kajastatakse tuluna ehitustööde lõpetamise hetkel.

Klientidelt saadud kompensatsioone kajastatakse vastavuses standardiga IAS 18 tuluna kliendilepingu kestvuse perioodil.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Arvestuspõhimõtete muudatus on kajastatud tagasiulatuvalt ja võrreldavaid andmeid on muudetud järgmiselt:

KASUMIARUANNE 2007

	ALGSALDO	ÜMBER- KLASSIFITSEERIMINE	KORRIGEERITUD SALDO
Põhitegevusega seotud muud tulud	172 437	-172 437	0
MÜÜGITULU	820 772	-172 437	648 335
Põhitegevusega seotud muud kulud	-158 187	158 187	0
BRUTOKASUM	445 908	-14 250	431 658
Muud äritulud/-kulud (-)	1 850	14 250	16 100

Lisaks muudeti esitlusviisi 2007 Rahavoogude aruanne, kus ärikasumi korrigeerimise kirje 'Tegevuskuludest kapitaliseeritud põhivaraks' viidi investeeringu rahavoo kirjele 'Põhivara soetamine' summas 19 764 tuhat krooni.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis on kohustuslikud ettevõtte aruandeaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2008 või hiljem.

Tõlgendus IFRIC 11 „IFRS 2 - Tehingud ettevõtte ja omaaktsiatega” (rakendub 1. märtsil 2007 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Antud tõlgendus sisaldab juhiseid, mis puudutavad järgmisi teemasid: standardi IFRS 2 „Aktsiapõhine makse” rakendamine aktsiate või osadega makstavate tehingute puhul, mille sõlmivad kaks või enam seotud osapoolt; ning raamatupidamisarvestus järgmistel juhtudel: ettevõtte annab oma töötajatele õiguse omakapitaliinstrumentide omandamiseks, mida võib või peab tagasi ostma kolmandalt osapoolelt, täitmaks oma kohustusi töötajate ees; või ettevõtte või selle omanik annab ettevõtte töötajatele õiguse omandada ettevõtte omakapitaliinstrumente, ja nende instrumentide pakkuja on ettevõtte omanik. Tõlgendus ei mõjuta Ettevõtte finantsaruannet.

Finantsvarade ümberklassifitseerimine – muudatused standarditesse IAS 39 “Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine” ning IFRS 7 “Avalikustatav informatsioon” ja hilisem muudatus: Finantsvarade ümberklassifitseerimine: rakenduskuupäev ja üleminekureeglid. Muudatused lubavad ettevõtetele järgmisi valikuid: (a) klassifitseerida finantsvara välja kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarade kategooriast, kui harvadel juhtudel vara ei hoita enam edasimüügi või tagasiostu eesmärgil lähitulevikus; ja (b) klassifitseerida müügiotool või kauplemiseesmärgil soetatud finantsvara ümber laenu- ja nõuete kategooriasse, kui ettevõttel on kavatsus ja suutlikkus finantsvara hoida lunastustähtajani (eeldusel, et vara vastab laenu- ja nõuete definitsioonile). Ettevõtte ei ole aruandeperioodil rakendanud ümberklassifitseerimise valikuid, seega ei mõjuta muudatused Ettevõtte finantsaruannet.

Uued standardid, muudatused standardites ja tõlgendused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2009 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele ja mida ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 8 „Tegevussegmentid” (jõustub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard kehtib ettevõtetele, mille võla- või omakapitaliinstrumentid on avalikult kaubeldavad, või mis esitavad oma finantsaruandeid väärtpaperikomisjonile või muule reguleerivale asutusele ükskõik millisesse klassi kuuluvate väärtpaperite emiteerimiseks avalikul turul, või on alustanud nende esitamist. Standard IFRS 8 nõuab ettevõttelt finants- ja kirjeldava informatsiooni avalikustamist tegevussegmentide kohta, baseerudes ettevõtte-siseses aruandluses kasutatud informatsioonile. Ettevõtte juhtkond tegeleb standardi mõjude hindamisega aruandele.

IAS 32 ja IAS 1 muudatus - Müüdadav finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustused (rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus nõuab mõningate finantsinstrumentide, mis vastavad finantskohustuste definitsioonile, klassifitseerimist omakapitaliinstrumentina. Ettevõtte hinnangul muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

Standardi IAS 23 „Laenukasutuse kulutused” muudatused (muudetud märtsis 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Peamise muudatusena standardis elimineeriti valikuvõimalus kajastada koheselt kuluna laenukasutuse kulutused, mis on seotud varadega, mille kasutus- või müügi- või muuvalmidusse viimine vältab pikema perioodi. Ettevõtted peavad seega sellised laenukulutused kapitaliseerima vara soetusmaksumuse osana. Muudetud standard kehtib edasiulatuvalt selliste varadega seotud laenukasutusekulutustele, mille kapitaliseerimise alguskuupäev on 1. jaanuaril 2009 või hiljem. IAS 23 varasem rakendamine oleks toonud endaga kaasa neto finantskulude vähenemise ja kasumi suurenemise 5-10 miljonit krooni.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine” muudatused (muudetud septembris 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). IAS 1 peamiseks muudatuseks on kasumiaruande asendamine koondkasumiaruandega, mis sisaldab ka omanikega mitteseotud, omakapitalis kajastatavaid muudatusi, näiteks müügiotoolfinantsvarade ümberhindlusreservi muutusi. Alternatiivina on lubatud esitada kaks aruannet: eraldi kasumiaruanne ning koondkasumiaruanne. Muudetud IAS nõuab finantsseisundi aruande (bilansi) avalikustamist ka võrreldava perioodi algsaldode kohta, juhul, kui võrdlusandmeid on korrigeeritud ümberklassifitseerimiste, arvestuspõhimõtete muutuste või vigade korrigeerimiste tõttu. Ettevõtte hinnangul mõjutab muudetud standard IAS 1 Ettevõtte põhjaruannete esitusviisi, kuid ei mõjuta tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid.

Standardi IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded” muudatused (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud standard nõuab ettevõttelt koondkasumi jagamist emaetevõtte omanike ja vähemusosaluse vahel, isegi kui selle tulemuseks on vähemusosa negatiivne saldo (praegune standard nõuab enamikel juhtudel omakapitali ületava kahjumi allokeerimist

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

emaettevõtte omanikele). Muudetud standard täpsustab, et tehingud, mille tulemusena emaettevõtte osalus tütarettevõttes muutub, kuid kontroll säilib, tuleb kajastada otse omakapitalis. Lisaks täpsustab standard, kuidas mõõta kasumit või kahjumit juhul, kui tütarettevõtte üle kontroll lõppeb. Kontrolli lõppemisel tuleb endises tütarettevõttes järelejään osalus kajastada tema õiglases väärtuses. Ettevõtte hinnangul standardi muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

Omandi üleandmise tingimused ja tühistamine - IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ muudatus (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus selgitab, et omandi üleandmise tingimusteks on ainult teenuste tingimused ja tulemuslikkuse tingimused. Muud aktsiapõhiste maksete tingimused ei ole omandi üleandmise tingimused. Muudatus selgitab, et kõiki tühistamisi, nii ettevõtte enda kui teiste osapoolte poolt, tuleb kajastada samade arvestuspõhimõtetega. Ettevõtte hinnangul standardi muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused (muudetud jaanuaris 2008, rakendub äriühendustele omandamiskuupäevaga esimesel aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2009 või hiljem; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud IFRS 3 annab ettevõtetele valikuvõimaluse kajastada vähemusosalused kas kasutades praegu kehtiva IFRS 3 põhimõtet (proportsionaalselt nende osalusele omandatud ettevõtte netovaras) või õiglases väärtuses. Muudetud IFRS 3-s on detailsemad juhised ostumeetodi rakendamiseks äriühendustes. Etappidena toimivate soetuste puhul on kaotatud nõue mõõta kõikide varade ja kohustuste õiglasi väärtusi, mõõtmaks täiendavat tekkivat firmaväärtust. Selle asemel peab omandaja etappidena toimuva soetuse puhul varasema osaluse investeerimisobjektis hindama ümber õiglasesse väärtusse soetuskuupäeval ning kajastama tekkinud tulu või kulu kasumiaruandes. Soetusega seotud kulused kajastatakse eraldi äriühendusest ning seega kajastatakse kuluna, mitte firmaväärtusena. Omandaja peab ostukuupäeval kajastama kohustuse lisatingimustest sõltuva

tasu osas. Muutused selles kohustuses kajastatakse kooskõlas vastavate IFRS-dega, mitte firmaväärtuse korrigeerimisena. Muudetud IFRS 3 laieneb ka ühisomanduses majandusüksustele (mutual entities) ja äriühendustele, milles üksused ühendatakse ainult lepinguga. IFRS 3 ei mõjuta Ettevõtet, kuna Ettevõttes ei ole toimumas äriühendusi.

Tõlgendus IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped“ (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Antud tõlgendus sisaldab juhiseid olemasolevate standardite rakendamiseks ettevõtete poolt, kes on avaliku ja erasektori vaheliste teenuste kontsessioonide osapoolteks. Tõlgendus IFRIC 12 puudutab kokkuleppeid, mille puhul tellija kontrollib, milliseid teenuseid, kellele ja mis hinnaga pakub infrastruktuuri kasutatav operaator Ettevõtte hinnangul tõlgendus ei mõjuta finantsaruannet.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuh

Tõlgendus IFRIC 13 „Kliendilojaalsusprogrammid“ (rakendus 1. juulil 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 13 pärast 31. detsembrit 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud).

Tõlgendus IFRIC 13 selgitab, et kui kaupade või teenuste müügiga kaasneb kliendi lojaalsusprogramm (näiteks boonuspunktid või tasuta tooted), on tegemist mitme elemendiga tehinguga ja kliendilt saadav tasu tuleb jagada tehingu komponentide vahel vastavalt nende õiglasele väärtusele. Ettevõtte hinnangul ei ole IFRIC 13 asjakohane Ettevõtte tegevusele, kuna Ettevõttel puuduvad kliendilojaalsusprogrammid.

IFRIC 14, IAS 19 „Kindlaksmääratud hüvitistega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoime“ (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastuvõetuna rakendub IFRIC 14 pärast 31. detsembrit 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud). Antud tõlgendus sisaldab üldisi juhiseid selle kohta, kuidas vastavuses IAS 19-ga määrata ülejäägi limiiti, mida saab varana kajastada kui kindlaksmääratud hüvitiste plaani õiglane väärtus ületab kohustuste nüüdsväärtuse.

Lisaks selgitab tõlgendus IFRIC 14, kuidas võivad seaduses ettenähtud või lepingulised minimaalse rahastamise nõuded mõjutada kindlaksmääratud hüvitistega plaani varade ja kohustuste väärtusi. Ettevõtte hinnangul tõlgendus ei mõjuta finantsaruannet.

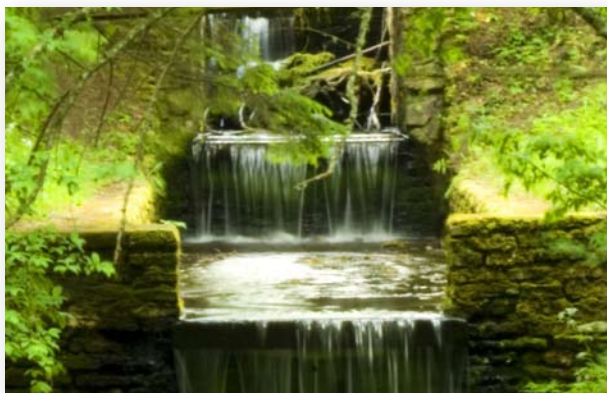
IFRIC 15 „Kinnisvara ehituslepingud“ (rakendus 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus kohaldub müügitulude ja seotud kulude arvestusele ettevõtetes, kes ehitavad kinnisvaraobjekte ise või allhankijate kaudu, ning annab juhiseid, kuidas määrata, kas ehituslepingule rakenduvad IAS 11 või IAS 18 nõuded. Selles on toodud ka kriteeriumid, otsustamaks millal ettevõtte peavad kajastama selliste tehingutega seotud müügitulud. IFRIC 15 ei mõjuta Ettevõtte finantsaruannet, kuna Ettevõttel ei ole kinnisvara ehituslepinguid.

IFRIC 16 „Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandamine“ (rakendus 1. oktoobril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt).

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Tõlgendus selgitab, millistele valuutariskidele saab rakendada riskimaandamisarvestust ja sätestab, et aruande ümberarvestus arvestusvaluutast esitusvaluutasse ei tekita sellist riski, millele riskimaandamisarvestust võib rakendada. Tõlgenduse järgi võib riskimaandamisinstrument olla ükskõik millises grupiettevettes, v.a. selles välismaises äriüksuses, mille riske maandatakse. Tõlgendus selgitab, kuidas reservina kajastatud valuutakursivahed ümberarvestusest kajastatakse kulu või tuluna kasumiaruandes kui välismaine äriüksus, mille riske maandati, müüakse. Aruandvad ettevõtted peavad rakendama IAS 39 nõudeid riskimaandamisarvestuse lõpetamisel edasiulatuvalt, kui riskimaandamisinstrumentid ei vasta IFRIC 16-s toodud riskimaandamisarvestuse põhimõtetele. Tõlgendusel IFRIC 16 puudub mõju finantsaruandele, kuna Ettevõtte ei rakenda riskimaandamisinstrumentide arvestust.

EVELIN MCQUAY
Müügikeskuse juht

Tütar-, ühis- või sidusettevõttesse tehtud investeeringu soetusmaksumus —IFRS 1 ja IAS 27 muudatus (välja antud mais 2008; rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus lubab IFRS esmarakendajatel emaettevõtte konsolideerimata aruandes investeeringute tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse kajastamisel tuletatud soetusmaksumuseks lugeda kas nende õiglase väärtuse või eelmise

raamatupidamistava alusel kajastatud bilansilise maksumuse. Muudatus nõuab ka, et enne omandamist tekkinud netovara jagamine investorile tuleb kajastada kasumiaruandes, mitte investeeringu soetusmaksumuse korrigeerimisena. Muudatused ei mõjuta Ettevõtte finantsaruandeid.

Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendid – muudatus standardisse IAS 39 „Finantsinstrumentid: Kajastamine ja mõõtmine“ (rakendub tagasiulatuva jõuga 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; muudatus ei ole vastu võetud EL poolt). Muudatus selgitab kuidas teatud situatsioonides rakendada reegleid, otsustamaks kas maandatud risk või osa rahavoogudest vastab riskimaandamisnõuetele. Muudatus ei mõjuta Ettevõtte finantsaruandeid, kuna Ettevõtte ei rakenda riskimaandamisinstrumentide arvestust.

Muudatused IFRS-des (välja antud mais 2008). 2007.a otsustas IASB algatada iga-aastase muudatuste projekti, et teha vajalikke, kuid mitte-kiireloomulisi muudatusi IFRS-desse. Muudatused sisaldavad nii sisulisi muudatusi, selgitusi kui ka terminoloogia muudatusi mitmetes standardites. Sisulised muudatused hõlmavad järgmisi valdkondi: müügioteel varaks klassifitseerimine IFRS 5 järgi, kui kontroll tütaretevõtte üle kaob; kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide esitamise võimalus pikaajalise varana vastavalt IAS 1-le; vastavalt IAS 16le kajastatud, varem väljarenditud varade müügi kajastamine ning kaasnevate rahavoogude klassifitseerimine vastavalt IAS 7-le rahavoogudena äritegevusest; IAS 19-s kärke definitsiooni täpsustamine; valitsusepoolse sihtfinantseerimisena turutingimustest madalama intressiga saadud laenu kajastamine vastavalt IAS 20-le; IAS 23 laenukulutuste definitsiooni vastavusse viimine sisemise intressimäära meetodi definitsiooniga; müügioteel tütaretevõtete kajastamise selgitamine IAS 27 ja IFRS 5 järgi; IAS 28-s ja IAS 31-s sidusettevõtete ja ühisettevõtete kohta avalikustatava informatsiooni nõuete vähendamine; IAS 36-s avalikustatava informatsiooni nõuete täiendamine; reklaamkulutuste kajastamise täpsustamine IAS 38-s; õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kategooria definitsiooni muutmine selle vastavusse viimiseks

riskimaandamisarvestusega IAS 39-s; kinnisvarainvesteeringute kajastamine ehitusperioodil vastavalt IAS 40-le; ning piirangute vähendamine bioloogiliste varade õiglase väärtuse mõõtmisel vastavalt IAS 41-le. Täiendavad muudatused standardites IAS 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 ja IFRS 7 sisaldavad terminoloogilisi ja redigeerimismuutusi, millel ei ole mõju (või mõju on minimaalne) raamatupidamisarvestusele. Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused oluliselt finantsaruannet.

IFRIC 17 „Mitterahaliste varade üleandmine omanikele“ (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab, millal ja kuidas tuleb kajastada omanikele mitterahaliste varade üleandmine dividendidena. Ettevõtte peab mitterahaliste varade dividendidena üleandmise kohustuse kajastama üleantavate varade õiglases väärtuses. Varade üleandmisel tekkinud kasum või kahjum tuleb kajastada kasumiaruandes dividendikohustuse tasaarveldamisel. IFRIC 17 ei mõjuta Ettevõtte finantsaruannet, kuna Ettevõtte ei anna omanikele mitterahalisi varasid.

IFRS 1 „Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine“ (vastavalt detsembris 2008 tehtud muudatustele, rakendub standard IFRS aruannetele, mis koostatakse 1. juulil 2009 või hiljem algava perioodi kohta; muudetud standard ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud IFRS 1 sisu vastab eelmisele versioonile, kuid selle struktuuri on muudetud eesmärgiga muuta standard arusaadavamaks lugejale ning paremini kohanduvaks tulevikus tehtavatele muudatustele. Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudetud standard finantsaruandeid.

IFRIC 18 „Klientide poolt üleantavad varad“ (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab klientide poolt üleantud varade kajastamist: asjaolusid, mille esinemisel on täidetud vastavus vara definitsioonile; vara arvele võtmist ning selle soetusmaksumuse mõõtmist; eraldi identifitseeritavate teenuste tuvastamist (üks või rohkem teenuseid üleantud vara eest); tulu kajastamist ning klientidelt saadud raha kajastamist. IFRIC 18 ei mõjuta oluliselt Ettevõtte finantsaruandeid.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Uued standardid ja tõlgendused ei mõjuta oluliselt Ettevõtte finantsaruandeid.

ARVESTUSVALUUTA

Ettevõtte arvestusvaluuta on Eesti kroon. Eesti kroon on fikseeritud euro suhtes kursiga 15,6466 krooni 1 euro kohta.

ESITUSVALUUTA

Aruanne on koostatud Eesti kroonides ümardatuna lähima tuhandeni, v.a. kui ei ole eraldi viidatud mõnele teisele mõõtühikule.

VÄLISVALUUTAS TOIMUNUD TEHINGUTE NING VÄLISVALUUTAS FIKSEERITUD VARADE JA KOHUSTUSTE KAJASTAMINE

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud välisvaluutakursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes saldeerituna muude äritulude- või kuludena.

Välisvaluutas fikseeritud tehingud konverteeritakse arvestusvaluutasse (Eesti kroon) kasutades tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakurssi. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber Eesti kroonidesse ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Kasumid ja kahjumid välisvaluutatehingutest ja välisvaluutas fikseeritud varade ja kohustuste ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu või kuluna.

VARADE JA KOHUSTUSTE JAOTUS LÜHI- JA PIKAAJALISTEKS

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse 12 kuu jooksul järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub pärast bilansipäeva või järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

Raha ja raha ekvivalendid bilansis ja rahakäibe aruandes koosnevad rahast kassas ja pangakontodel ning kõrge likviidsusega riskivabadest ja lühiajalistest pangadeposiitidest, mille tähtaeg on kuni 3 kuud.

FINANTSVARAD

Finantsvaradeks loetakse nõuded ostjate vastu, viitlaekumisi, muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid, sh positiivse väärtusega tuletisinstrumente.

Finantsvarad võetakse algelt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus.

Finantsvarad kajastatakse bilansis väärtuspäeval (st. päeval, mil Ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks ja eemaldatakse bilansist kui Ettevõtte kaotab omanikuõiguse müüdud finantsvara üle).

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja juhtkonna plaanidest jagatakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad;
- nõuded ja laenud;
- lunastustähtajani hoitavad investeeringud;
- müügiototel finantsvarad.

Seisuga 31. detsember 2008 (samuti seisuga 31. detsember 2007) puuduvad Ettevõttel lunastustähtajani hoitavad investeeringud ja müügiototel finantsvarad.

Finantsinstrumendina õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (st vara on omandatud edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus). Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad võetakse algelt arvele nende õiglases väärtuses, tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes. Antud kategooria finantsvarad kajastatakse edasiselt nende õiglases väärtuses ja õiglase väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade õiglase väärtuse määramisel on aluseks nende noteeritud turuhind bilansipäeval.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele õiglasest väärtusest koos tehingukuludega. Edasiselt kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused).

NÕUDED OSTJATE VASTU

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (s.t vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Selliste nõuete puhul, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, hinnatakse väärtuse langust kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruande kirjel "Muud äritulud/-kulud". Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, hinnatakse juhtkonna otsusel individuaalse ülevaatuse käigus lootusetuks ning kantakse bilansist välja.

VARUD

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veo- ning teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude soetusmaksumuse arvestamisel on kasutatud kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast müügihinnast maha müügikulutused.

MÜÜGIOOTEL VARAD

Müügioteel varadeks loetakse materiaalsel põhivara, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul ning mille puhul juhtkond on alustanud aktiivset müügitgevust ning varaobjekte pakutakse müügiks realistliku hinna eest võrreldes nende õiglase väärtusega.

Müügioteel varad kajastatakse bilansis käibevarana ning selle amortiseerimine lõpetatakse vara ümberkvalifitseerimise hetkel. Lähtudes sellest, kumb on väiksem, kajastatakse müügioteel vara kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused.

MATERIAALNE JA IMMATERIAALNE PÕHIVARA

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalsel vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalsel põhivara kajastatakse bilansis jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloalise soetusmaksumuse vähendamisel akumuleeritud kulumi ja väärtuse languse võrra.

Immateriaalsel põhivara kajastatakse bilansis ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on Ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et Ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

ARENDUSVÄLJAMINEKUD

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete, teenuste, protsesside või süsteemide väljatöötamiseks, kujundamiseks või testimiseks. Arendusväljaminekuid kapitaliseeritakse juhul kui eksisteerivad tehnilised ja finantsilised võimalused ning positiivne kavatsus projekti elluviimiseks, ettevõtte suudab kasutada või müüa loodavat vara ning arendusväljaminekute suurus ja immateriaalsest varast tulevikus tekkivat majanduslikku kasu on võimalik usaldusväärselt mõõta.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

TARKVARA

Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, ettevõtte poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 5 aastat.

MUU IMMATERIAALNE PÕHIVARA

Kulutused patentide, kaubamärkide, litsentside ja sertifikaatide soetamiseks kapitaliseeritakse, kui on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu. Muu immateriaalne põhivara kantakse kuluks lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 5 aastat.

Ostetud põhivarade soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid, sh sisemisi tööjõukulusid. Tööjõukulud kapitaliseeritakse töötaja tunnihindega töötundide arvu alusel, mis olid vajalikud vastava vara viimiseks tema juhtkonna poolt ettenähtud tööseisundisse ja –asukohta. Tunnihinne on arvutatud individuaalselt iga töötaja kohta ning koosneb lisaks palgakuludele töötajaga seotud muudest otsestest kuludest.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena. Laenude intressikulud põhivara soetusmaksumuses ei kapitaliseerita.

Põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult

juhul, kui on tõenäoline, et grupp saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse bilansist maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Maad ei amortiseerita. Muu põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Rakendatavad amortisatsioonimäärad on järgmised:

- hooned 1,25-2,0 % aastas;
- rajatised 1,0-8,33 % aastas;
- masinad ja seadmed 3,33-50 % aastas;
- tööriistad, sisseseade jm 10-20 % aastas;
- immateriaalne põhivara 10-33 % aastas.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

Erandjuhtudel võivad kuluminormid erineda ülaltoodust, kui on ilmne, et põhivara kasulik tööiga erineb oluliselt vastavale varade grupile kehtestatud normist.

Põhivara eeldatavat järelejäänud eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasuliku eluiga, mida rakendatakse edasiulatuvalt, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum. Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest. Põhivara müügist saadud kasumite ja kahjumite leidmiseks lahutatakse müügitulust müüdüd varade jääkväärtus. Vastavad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes kirjel "Muud äritulud/-kulud".

VARA VÄÄRTUSE LANGUS

Amortiseeritavate varade ning piiramatul kasutusega varade (maa) puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetavat väärtust kontrollitakse kord aastas, mille käigus võrreldakse nende kaetavat väärtust bilansilise jääkväärtusega.

Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügikulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate rahavoogude hinnanguliste nüüdisväärtustena.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta. Raha genereerivaks

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse kohe kasumiaruandes kuluna.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelmistel aastatel vara kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Iga sellise asjaolu esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust uuesti. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

FINANTSKOHUSTUSED

Finantskohustusteks loetakse võlgu hankijatele, viitvõlgu, võetud laene ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud tasu õiglane väärtus. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu neid kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustuselt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

EVELIN MCQUAY
Müügikeskuse juht

Pikaajaliste finantskohustustena on bilansis kajastatud kohustused, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul peale bilansikuupäeva. Ülejäänud finantskohustused on kajastatud lühiajalistena.

MAKSUSTAMINE

Kuna Eestis ei ole kasum maksustamise objekt, siis ei ole edasilükkunud tulumaksu põhimõtted Ettevõttele kohaldatavad.

DIVIDENDI TULUMAKS EESTIS

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu mitte teenitud, vaid jaotatud kasumilt. Nimetatud seaduse § 50 alusel maksustatakse alates 2003. aasta 1. jaanuarist äriühingu poolt väljamakstud dividendid tulumaksuga olenemata dividendide saajast. Alates 01.01.2008 on maksumäär 21/79 väljamakstud dividendi summalt (2007: 22/78).

Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust Ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisel. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja

kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

HÜVITISED TÖÖTAJATELE

TÖÖTAJATE LÜHIAJALISED HÜVITISED

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmaksusid, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

TÖÖSUHTE LÕPETAMISE HÜVITISED

Töösuhete lõpetamise hüvitised on hüvitised, mida makstakse, kui Ettevõtte otsustab lõpetada töösuhete töötajaga enne tava-pärast pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult või töötaja ja tööandja kokkuleppel, saades vastutasuks kokkulepitud hüvitised. Ettevõtte kajastab töösuhete lõpetamise hüvitisi kohustusena ja kuluna ainult siis, kui Ettevõtte on selgelt kohustunud pakkuma töösuhete lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist.

ERALDISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

Eraldistena kajastatakse bilansis aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab tulevikus varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud, kuid mis eksisteerivad kohustusena sõltumatult Ettevõtte edasistest tegevustest.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Eraldisena on kajastatud tõenäoliselt väljamakstav servituutide summa, mis edaspidi tuleb tasuda eramaa omanikele tulenevalt maakasutusega seotud piirangutest juhul, kui Ettevõtte torustikud nende maal asuvad. Kohustus on kajastatud bilansis lühiajalisena, sest see võib täismahus realiseeruda lähema 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva.

Eraldised on kajastatud Ettevõtte juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda antud hinnangutest.

Tingimuslike kohustustena on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades lubadused, garantiid ja muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks.

OLGA CHISLOVA
Veelabori keemik

AKTSIAKAPITAL

Aktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Vastavalt põhikirjale on Ettevõttel kahte liiki aktsiad: A-aktsiad nimiväärtusega 10 krooni aktsia kohta ja üks eelisaktsia B-aktsia nimiväärtusega 1 000 krooni aktsia kohta.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele on aruandes kajastatud kohustuslik reservkapital, mis moodustatakse puhaskasumist tehtavatest eraldistest. Iga-aastase eraldise suurus peab olema vähemalt 5% aruandeaasta kinnitatud puhaskasumist kuni 10% sissemakstud aktsiakapitali suuruse reservkapitali saavutamiseni. Kuna Ettevõtte reservkapital on saavutanud nõutud taseme, ei suurendata enam reservkapitali puhaskasumi arvelt.

Reservkapitali võib aktsionäride üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta Ettevõtte vabast omakapitalist, samuti Ettevõtte aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

RENDITUD VARAD

Rendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse. Kapitalirendina klassifitseeritakse rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

MEELIS ENOK
Juhtimiskeskuse peaspetsialist

ETTEVÕTE KUI RENTNIK

Kapitalirendi tingimustel renditud vara kajastatakse algset rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses või renditud vara õiglase väärtuse summas, juhul kui see on eelmisest madalam. Iga rendimakse jaotatakse finantskuludeks ning kapitalirendi kohustuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse igale rendiperioodile nii, et kogu rendiperioodi vältel oleks intressimäär kapitalirendi kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi kohustust vähendatakse põhiosa tagasimaksetega. Rendimakse finantskulu kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna. Kapitalirendi kohustus kajastatakse bilansis pika- või lühiajalise võlakohustusena. Kapitalirendi tingimustel renditavat materiaalsel põhivara amortiseeritakse kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kasutusrendi maksed kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt kuluna rendiperioodi jooksul.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

SIHTFINANTSEERIMINE

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel

LIIA KUMM
Kommunikatsioonispetsialist

perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub.

Vetrasside ehituseks mõeldud sihtfinantseerimise korral arvatakse ehituseks saadud kompensatsioonid maha ehitatud trasside bilansilisest maksumusest ning võimalik trasside ehitusmaksumust ületav osa kajastatakse tuluna kirjel "Muud äritulud/-kulud" ehitustööde lõpetamise hetkel.

TULUDE ARVESTUS

Müügitulu kajastatakse tekkepõhiselt saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Müügitulu kajastab müüdud kaupade ja osutatud teenuste eest saadavaid summasid, millest on maha arvestatud hinnaalandid.

Veemüügi, reo- ja sademetevee, tuletõrjehüdrantide ning muude teenuste müügitulu kajastatakse teenuse osutamise perioodil, kui teenuse osutamise eest saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja teenuse osutamisega seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Tulu varade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised vara omanisega seotud riskid ja hüved on ostjale üle läinud, müügist saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Kohalikest omavalitsustelt saadud veetrasside ehitamiseks saadavaid kompensatsioone kajastatakse sihtfinantseerimisena. Kompensatsioonid arvatakse maha ehitatud trasside bilansilisest maksumusest ning võimalik trasside ehitusmaksumust ületav osa kajastatakse tuluna kirjel "Muud äritulud/-kulud" ehitustööde lõpetamise hetkel.

Klientidelt saadud liitumistasusid ja muid kompensatsioone kajastatakse tuluna kliendilepingu kestvuse perioodil.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta puhaskasum perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Lahustatud puhaskasum aktsia kohta arvutamisel korrigeeritakse nii puhaskasumit kui keskmist aktsiate arvu potentsiaalsete aktsiatega, mis omavad lahustavat mõju puhaskasumile aktsia kohta.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÖPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

LISA 3. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE

Oma igapäevategevuses tuleb Ettevõttel arvestada erinevate finantsriskidega: tururisk (hõlmab valuutariski, hinnariski ning rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski), krediidirisk, likviidsusrisk ja omakapitalirisk. Lähtuvalt Ettevõtte positsioonist turul ja äritegevuse eripärast ei oma ükski eelmainitud riskidest Ettevõtte tegevusele olulist mõju.

FINANTSVARAD	12.31.2008	12.31.2007
Nõuded (sh raha ja raha ekvivalendid)	338 839	364 220
Finantsvarad õiglases väärtuses	0	1 550
FINANTSKOHUSTUSED		
Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavad kohustused	1 255 490	1 280 542

Lähtudes Ettevõtte riskide juhtimise protseduuridest ja juhatuse instruksioonidest teostab finantsriski juhtimist finantsosakond.

TURURISK

VALUUTARISK

Valuutarisk on potentsiaalne kahju arveldatavate välisvaluutade kursside ebasoodsast liikumisest Eesti krooni suhtes. Valuutariskivabadeks loeb Ettevõtte eurodes laekunud, tasutud ja omatavaid summasid, kuna euro kurss on Eesti krooni suhtes fikseeritud.

Ettevõtte valuutariskid on peamiselt seotud rahvusvaheliste ostude ja välisvaluutas (v.a. euro) omatavate rahaliste vahenditega. Kuna enamik Ettevõtte rahvusvahelistest ostudest teostatakse eurodes, teistes valuutades valuutaostude osakaal oli 2008.a. 1,1% (2007: 0,5%), siis ei ole Ettevõtte pidanud vajalikuks nende

valuutariski maandamiseks eraldi meetmete kasutuselevõttu.

Ettevõtte pangakontodel (sh tähtajalistes deposiitides) olevate rahaliste vahendite saldo kokku oli 31.12.2008 seisuga 229 860 tuhat krooni (2007: 178 420 tuhat krooni), millest muudes välisvaluutades omatavate rahaliste vahendite saldo oli 219 tuhat krooni (2007: 7 tuhat krooni).

Lähtuvalt eelnevast hindab juhatus Ettevõtte valuutariski madalaks ja plaanib ka tulevikus selle madalana hoidmiseks teostada enamuse oma majandustehingutest kas Eesti kroonides või eurodes.

HINNARISK

Ettevõttel puudub finantsinstrumentidest tulenev hinnarisk, kuna tal puuduvad investeeringud omakapitaliinstrumentidesse.

RAHAVOOGUDE JA ÕIGLASE VÄÄRTUSE

INTRESSIMÄÄRA RISK

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turuintressimäära muutuste tõttu. Rahavoogude intressimäära risk seisneb ohus, et muutuva intressimääraga finantskohustuste finantskulud suurenevad, kui turuintressimäärad suurenevad. Õiglase väärtuse intressimäära risk seisneb ohus, et fikseeritud intressimääraga finantskohustuste õiglane väärtus suureneb, kui intressimäärad turul langevad.

Ettevõtte tulude ja tegevuskulude rahavood on olemuselt sõltumatud turul toimuvatest intressimäärade muutustest. Finantstuludega seotud intressirisk tuleneb rahaliste vahendite paigutamisest üleoodeposiiti ja tähtajalistele hoiustele. Teisi rahaliste vahendite paigutamisevõimalusi Ettevõtte ei kasuta. Õiglase väärtuse intressimäära riski Ettevõttel ei ole, kuna tal pole intressikandvaid õiglasest väärtuses kajastatavaid instrumente.

Ettevõtte finantskuludega seotud intressimäära risk on seotud võetud pikaajaliste laenudega, mis on nii fikseeritud-, kui ka muutuva intressimääraga. Nordea pangast võetud muutuva

intressimääraga laenudega seoses puutub Ettevõtte kokku rahavoogude intressimäära riskiga. Juhtkonna hinnangul ei ole kirjeldatud risk olulise mõjuga, mistõttu ei kasutata selle maandamiseks finantsinstrumente. EBRD'st (European Bank for Reconstruction and Development) fikseeritud intressimääraga võetud laenu puhul puutub Ettevõtte kokku õiglase väärtuse intressimäära riskiga. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei erine fikseeritud intressimääraga pikaajalise laenu õiglane väärtus oluliselt laenu bilansilisest väärtusest. Laenu fikseeritud intressimäär on 4,67% (sama ka 2007) ja Ettevõtte kaalutud keskmine intressimäär oli 2008. aastal 4,88% (2007: 4,34%). Detailsem informatsioon Ettevõtte laenude kohta on toodud lisas 10.

Kui Ettevõtte muutuvate intressimääradega laenude intressimäärad oleksid olnud 50 baaspunkti võrra kõrgemad ning kõik teised muutujad oleksid jäänud samaks, siis Ettevõtte 31. detsembril 2008 lõppenud aasta maksustamiseelne kasum oleks vähenenud 3 002 tuhande krooni võrra (2007: 2 974 tuhande krooni võrra). Kui vastavad intressimäärad oleks olnud 50 baaspunkti madalamad ning kõik teised muutujad oleksid jäänud samaks, siis Ettevõtte 31. detsembril 2008 lõppenud aasta maksustamiseelne kasum oleks kasvanud 3 002 tuhande krooni võrra (2007: 2 974 tuhande krooni võrra).

KREDIIDIRISK

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida, kui vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi. Krediidiriskile on avatud rahalised vahendid pangakontodel, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Ettevõtte riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on Ettevõtte lühiajalisi vabasid vahendeid lubatud hoiustada ainult krediidi-asutustes avatud arvelduskontodel ja tähtajalistes deposiitides. Hoiustamiseks on lubatud kasutada vastaspooltena vähemalt Moody's Aa3 krediitireitingut omavat osapoolt. 31.12.2008 seisuga oli 60% Ettevõtte rahalistest vahenditest hoiustatud Moody's Aa2 reitingut omava vastaspoole juures ja 40% Aa3

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

reitingut omava vastaspoole juures (2007: 100% Moody's Aa3).

Ostjatega suhtlemiseks on Ettevõtte kehtestatud protseduurid, mis tagavad, et toodete ja teenuste müük toimuvad alati vastavuses Ettevõtte tegutsemise põhimõtetega. Vähendamaks ostjate laekumata arvetega seotud krediidiriske, jälgitakse

järjepidevalt klientide maksedistsipliini. Klientide ületähtaegsete võlgade puhul saadab Ettevõtte Krediidigrupp vajadusel välja meeldetuletusi, kontakteerub kliendiga telefoni teel või rakendab muid meetmeid võla sissenõudmiseks. Lähtuvalt läbiraakimistest kliendiga on võimalik erandlike maksetingimuste ja -graafikute kokkuleppimine hõlbustamaks arvete tasumist. Ettevõttes

on kehtestatud tingimused, mille täitumisel alustatakse võla sissenõudmist kohtu teel. 31.12.2008 seisuga ei ületa nõuded ühegi kliendi vastu ->5% kogunõuetest, välja arvatud Tallinna Kommunaalamet, mille vastu oli aasta lõpu seisuga nõudeid 24 893 tuhat krooni (31.12.2007: 104 000 tuhat krooni).

OSTJATELT LAEKUMATA ARVED 31.12.2008 SEISUGA				ÜLE TÄHTAJA		
	Saldo	Tähtajas	Kuni 3 kuud	4-6 kuud	7-12 kuud	Üle 12 kuu
Juriidilised isikud	62 566	57 322	5 012	155	77	0
Eraisikud	45 638	43 502	1 886	143	108	0
KOKKU	108 204	100 824	6 898	298	184	0

				ÜLE TÄHTAJA		
	Saldo	Tähtajas	Kuni 3 kuud	4-6 kuud	7-12 kuud	Üle 12 kuu
Juriidilised isikud	100%	91.62%	8.01%	0.25%	0.12%	0.00%
Eraisikud	100%	95.32%	4.13%	0.31%	0.24%	0.00%
KOKKU	100%	93.18%	6.37%	0.28%	0.17%	0.00%

OSTJATELT LAEKUMATA ARVED 31.12.2007 SEISUGA				ÜLE TÄHTAJA		
	Saldo	Tähtajas	Kuni 3 kuud	4-6 kuud	7-12 kuud	Üle 12 kuu
Juriidilised isikud	135 965	125 004	10 431	390	141	0
Eraisikud	49 258	47 036	1 499	658	66	0
KOKKU	185 223	172 040	11 929	1 048	207	0

				ÜLE TÄHTAJA		
	Saldo	Tähtajas	Kuni 3 kuud	4-6 kuud	7-12 kuud	Üle 12 kuu
Juriidilised isikud	100%	91.94%	7.67%	0.29%	0.10%	0.00%
Eraisikud	100%	95.49%	3.04%	1.33%	0.13%	0.00%
KOKKU	100%	92.88%	6.44%	0.57%	0.11%	0.00%

Ettevõtte maksimaalne krediidirisk võrdub finantsvarade bilansilise maksumusega ja juhatuse hinnangul on krediidiriski tase madal.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk on risk, et Ettevõtte ei suuda rahavoogude puudujäägi tõttu täita oma maksekohustusi. Risk realiseerub, kui Ettevõtte ei jätku vabasid vahendeid võetud laenude teenindamiseks, käibekapitali vajaduste rahuldamiseks, investeringuteks ja/või deklareeritud dividendide maksmiseks. Finantskohustuste tasumise tähtajad (diskonteerimata summades):

FINANTSKOHUSTUSED 12.31.2008	INTRESSI %	ALLA 1 KUU	1 - 3 KUUD	3 KUUD - 1 AASTA	1 - 5 AASTAT	ÜLE 5 AASTA	KOKKU
Intressi mittekanvad finantskohustused	-	85 422	1 006	842	614	121	88 005
Ujuva intressimääraga kohustused	6 kuu Euribor + 0,69	-	-	32 626	1 202 864	120 753	1 356 243
Fikseeritud intressimääraga kohustused	4.67	-	-	108 278	482 712	42 881	633 871
		85 422	1 006	141 746	1 686 190	163 755	2 078 119

FINANTSKOHUSTUSED 12.31.2007	INTRESSI %	ALLA 1 KUU	1 - 3 KUUD	3 KUUD - 1 AASTA	1 - 5 AASTAT	ÜLE 5 AASTA	KOKKU
Intressi mittekanvad finantskohustused	-	102 519	10 933	-	-	113	113 565
Ujuva intressimääraga kohustused	6 kuu Euribor + 0,24	-	-	27 308	568 549	121 532	717 389
Fikseeritud intressimääraga kohustused	4.67	-	-	69 387	502 311	131 587	703 285
		102 519	10 933	96 695	1 070 860	253 232	1 534 239

Likviidsusriski juhtimisel on Ettevõtte konservatiivse hoiakuga järgides eesmärki tagada võetud kohustuste täitmiseks piisava hulga raha ja kiiresti realiseeritavate finantsinvesteeringute kättesaadavus. Pidev rahavoogude planeerimine ja kontroll on Ettevõtte igapäevase likviidsusriski juhtimise loomulikud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

OMAKAPITALIRISKI JUHTIMINE

Ettevõtte juhatus tagab kapitalistruktuuri juhtimise vastavalt nõukogu poolt kinnitatud äriplaanile. Nordea pangaga sõlmitud laenuleping kehtestab omakapitali miinimummäära piiranguks 35% koguvaredest.

OMAKAPITALI OSAKAAL	12.31.2008	12.31.2007
Omakapital	1 281 278	1 234 320
Koguvare	2 559 051	2 559 192
OMAKAPITALI OSAKAAL	50%	48%

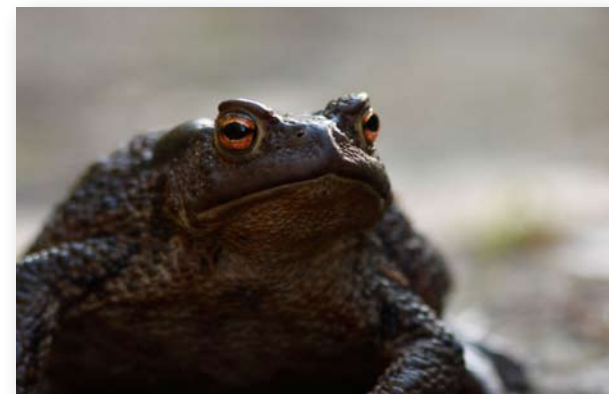
SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

ÕIGLANE VÄÄRTUS

Raha ja raha ekvivalentide, debitoorsete võlgnevuste, lühiajaliste laenu- ja võlakohustuste õiglasel väärtusel ei erine oluliselt nende bilansis kajastatud väärtusest, kuna nende realiseerumine toimub 12 kuu jooksul alates bilansi koostamise kuupäevast.

Pikaajalise EBRD laenu õiglane väärtus ei erine oluliselt selle raamatupidamisväärtusest, kuna selle fikseeritud intressimäär ei erine oluliselt turul kehtivast intressimäärast. Ressursi hinda mõjutav riskimarginaal on küll hiljuti oluliselt tõusnud kuid seda aitab kompenseerida 6 kuu EURIBOR'i langus.

Pikaajaliste Nordea pangast võetud laenude õiglane väärtus on väiksem kui nende bilansiline väärtus. Mõlemad Nordea panga laenud on küll ujuva intressimääraga, aga nende lepingute sõlmimise hetkest on oluliselt tõusnud intressi riskimarginaalid ehk kui Ettevõtte sooviks need laenud tänastes turutingimustes, refinantseerida kaasneks sellega lõpptulemusena suuremad laenukulud kui olemasolevates lepingutes kehtestatutega.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

LISA 4. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD

Juhtkond on hinnanud tulevase sündmuse ja muid ebakindlaid asjaolusid bilansipäeva seisuga ning vastava hindamisega seotud asjaolusid, millega kaasneb oluline risk varade ja kohustuste bilansilise väärtuse märkimisväärselt korrigeerimiseks järgmisel aruandeaastal. Aruandes kajastatud kõige olulisemad hinnangud on järgmised:

- Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasulik eluiga määratakse lähtuvalt juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Hinnangute tulemused on kajastatud lisa 2 lõigus 'Materiaalne ja immateriaalne põhivara', bilansiliste väärtuste ülevaade on esitatud lisa 9.

Seisuga 31.12.2008 omas Ettevõtte põhivara jääkmaksumuses 2,2 mld krooni (31.12.2007: 2,0 mld krooni), aruandeperioodi kulum oli 89 mln krooni (2007: 79 mln krooni). Kui amortisatsiooni-määrad väheneksid/suureneksid 5% võrra suureneks/väheneks aruandeperioodi kulum vastavalt 4,5 mln krooni (2007: 4,0 mln krooni).

- Ettevõtte on võtnud endale kohustuse ehitada aastatel 2009-2011 vee-, kanalisatsiooni- ja sademevee trasse ehitusmaksu-muses hinnanguliselt kuni 650 miljonit krooni. Veetrasside ehitust kompenseeritakse kohalike omavalitsuste poolt aastatel 2008-2017 saadavate toetustega. Kohalike omavalitsuste poolt saadavaid kompensatsioone kajastatakse sihtfinantseerimisena – saadud või saadaolevad kompensatsioonid arvatakse maha ehitatud trasside bilansilisest maksumusest ning võimalik trasside ehitusmaksumust ületav osa kajastatakse tuluna ehitustööde lõpetamise hetkel.

MARGUS MARIPUU
Veepuhastusjaama protsessijuht

Selle osa suhtes kompensatsioonist, mis saadakse pärast ehitustööde lõppu, kajastatakse bilansis nõuet kohaliku omavalitsuse vastu selle nüüdisväärtuses. Nimetatud kompensatsioonide kajastamine on seotud mitmete ebakindlate asjaolude ja juhtkonna hinnangutega, eelkõige projekti kogumaksumuse ja saadaolevate kompensatsioonide õiglase väärtuse osas.

Kuna ehitustööd toimuvad aastani 2011 ning nende täpne ulatus võib muutuda, puudub kindlus veetrasside ehituse kogumaksumuse ning projekti kasumlikkuse osas. Käesolevas aruandes on sihtfinantseerimise tulude kajastamisel lähtutud juhtkonna parimast teadmisest ja hinnangust projekti eeldatavale kasumimäärale. Juhul, kui tegelik ehitusmaksumus erineks nimetatud hinnangust, avaldaks 5%-line muudatus projekti kasumimäärades 2008.a. kasumile mõju 7,9 miljoni krooni võrra (2007: 0,0 miljoni krooni võrra).

Kuna veetrasside kompensatsioone saadakse aastani 2017 ning nende täpne suurus sõltub vee tarbimise hulgast, tugineb ka saadaolevate kompensatsioonide õiglane väärtus hinnangutel.

Hinnangu andmisel on kasutatud aastatel 2008-2017 eeldatavalt laekuvaid kompensatsioone, mida on diskonteeritud määraga 7%. Kui diskontomäär väheneks/suureneks 0,5% võrra, suureneks/väheneks aruandeperioodi kasum kuni 1 miljoni krooni võrra (2007: 0,0 miljoni krooni võrra).

- Nõuded ostjate vastu - ebatõenäoliselt laekuva nõude hindamiseks grupeeritakse individuaalsed ületähtaegsed nõuded vanuse järgi ja ebatõenäoliselt laekuva summa arvutamisel kasutatakse järgmiseid praktilisel kogemusel põhinevaid määrasid vastava grupi võla summast:

61 kuni 90 päeva üle maksetähtaja	10%;
91 kuni 180 päeva üle maksetähtaja	30%;
181 kuni 360 päeva üle maksetähtaja	70%;
üle 360 päeva üle maksetähtaja	100%.

Vajadusel võidakse rakendada suuremaid allahindlusmäärasid individuaalselt hinnatavate nõuete puhul.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

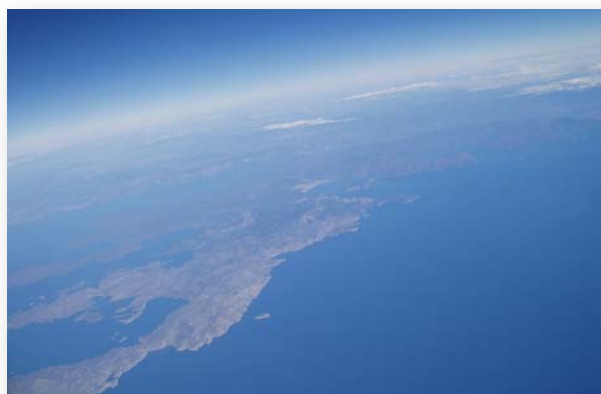
31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

LISA 5. MAJANDUSKRIISI MÕJUD

HILJUTINE VOLATIILSUS GLOBAALSETEL (JA EESTI) FINANTSTURGUDEL

Jätkuv globaalne likviidsuskriis, mis algas 2007.a keskel, on muuhulgas kaasa toonud kapitaliturgude vähenenud finantseerimisvalmiduse, madalama likviidsustaseme kogu pangandussektoris ning periooditi ka kõrgemad pankadevahelised laenuintressimäärad ja väga suure volatiilsuse aktsiaturgudel. Globaalsetel finantsturgudel valitsev ebakindlus on põhjustanud pankade pankrotte ning ülevõtmisi USA-s, Lääne-Euroopas, Venemaal ja mujal. Jätkuva finantskriisi mõju ulatust ei ole võimalik hinnata ega selle vastu ennast täielikult kaitsta.

Pankadevahelise finantseerimise maht on alates 2007.a augustist oluliselt vähenenud. See võib avaldada mõju Ettevõtte tulemustele seoses tema pikaajalise finantseerimisega kindlustamisega.

JANE LIBE
Kliendihaldur

Finantsturgude vähenenud likviidsus võib mõjutada Ettevõtte võlgnike maksevõimet. Keerulisemad tingimused võlgnike tegevuskeskkonnas võivad omakorda mõjutada Ettevõtte juhtkonna poolt tehtud rahavoogude plaane ning põhjustada monetaarsete ja mittemonetaarsete varade väärtuse langust. Olemasoleva info valguses on juhtkond varade väärtuse languse hindamiseks koostatud rahavoogude planeerimisel tehtud eeldused üle vaadanud.

Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärselt ennustada, milline on finantsturgude likviidsuse edasise vähenemise ning valuuta- ja väärtpaberiturgude suurenenud volatiilsuse mõju Ettevõtte finantspositsioonidele. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada Ettevõtte jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 6. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

	31. DETSEMBRI SEISUGA	
	2008	2007
Raha ja pangakontod	1 551	37 838
Lühiajalised deposiidid	228 309	140 582
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID KOKKU	229 860	178 420

LISA 8. VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSED

	31. DETSEMBRI SEISUGA	
	2008	2007
Intressid	765	2 065
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	3 669	3 114
Viitlaekumised ja ettemaksed kokku	4 434	5 179

LISA 7. NÕUDED OSTJATE VASTU

	31. DETSEMBRI SEISUGA	
	2008	2007
Ostjatelt laekumata arved	111 681	107 957
Arvestuslikud nõuded* (lisa 27)	0	80 727
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-3 477	-3 461
NÕUDED OSTJATE VASTU KOKKU	108 204	185 223

* Ehituskulul põhinev sihtfinantseerimise nõue, mille eest arve kuulub esitamisele järgmisel majandusaastal.

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
NÕUETE ALLAHINDLUSE KULU:	2008	2007
Lootusetult laekuvaks tunnistatud arved	-169	-472
Lootusetult laekuvaks tunnistatud arvete laekumine	172	157
Ebatõenäoliselt laekuvate arvete vähenemine/suurenemine (-)	-16	1,741

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

LISA 9. MATERIAALNE JA IMMATERIAALNE PÕHIVARA

Kasutusel olevad materiaalsed varad					
Maa ja ehitised	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata materiaalsed varad	
SEISUGA 31. DETSEMBER 2006					
Soetusmaksumus	345 074	2 016 934	534 627	17 532	89 989
Akumuleeritud kulum	-59 475	-641 049	-325 644	-10 894	0
Jääkmaksumus	285 599	1 375 885	208 983	6 638	89 989
Perioodil 01.01.2007 - 31.12.2007 toimunud liikumised					
Soetamine (lisa 24C)	0	0	0	0	142 541
Põhivara mahakandmine ja müük jääkväärtuses	-1 507	0	-80	0	0
Kompenseerimine sihtfinantseerimise teel (lisa 24A)	0	0	0	0	0
Reklassifitseerimine	20 654	119 355	47 058	658	-186 381
Arvestuslik kulum (lisa 19)	-3 952	-33 642	-31 569	-1 102	0
Kokku perioodil 01.01.2007 - 31.12.2007 toimunud liikumised	15 195	85 713	15 409	-444	-43 840
SEISUGA 31. DETSEMBER 2007					
Soetusmaksumus	364 188	2 134 970	566 408	17 708	46 149
Akumuleeritud kulum	-63 393	-673 373	-342 016	-11 514	0
Jääkmaksumus	300 795	1 461 597	224 392	6 194	46 149
Perioodil 01.01.2008 - 31.12.2008 toimunud liikumised					
Soetamine (lisa 24C)	0	0	0	0	113 524
Põhivara mahakandmine ja müük jääkväärtuses	283	12	-19	0	0
Kompenseerimine sihtfinantseerimise teel (lisa 24A)	0	0	0	0	0
Reklassifitseerimine	3 925	100 384	31 701	1 149	-136 695
Arvestuslik kulum (lisa 19)	-4 221	-38 023	-34 635	-1 218	0
Kokku perioodil 01.01.2008 - 31.12.2008 toimunud liikumised	-13	62 373	-2 953	-69	-23 171
SEISUGA 31. DETSEMBER 2008					
Soetusmaksumus	368 045	2 234 538	585 674	18 373	22 978
Akumuleeritud kulum	-67 263	-710 568	-364 236	-12 247	0
Jääkmaksumus	300 782	1 523 970	221 439	6 125	22 978

* Vaata ka lisa 4.

Põhivara on maha kantud juhul, kui selle seisukord ei võimalda edasist kasutamist tootmistegevuse eesmärgil.

Seisuga 31. detsember 2008 ja 2007 kehtivaid kapitalirendi lepinguid ei olnud.

Laenu tagatiseks panditud vara on näidatud lisas 26.

(TUHAT EEK)

Pooleliolevad varad			Immateriaalsed varad		Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad kokku
Lõpetamata torustikud rajamistasude arvelt*	Põhivara ettemaks	Lõpetamata immateriaalsed varad	Arenguväljaminekud	Litsentsid ja muu immateriaalne põhivara	
117 162	2 795	1 687	17 543	63 731	3 207 074
0	0	0	-11 408	-17 271	-1 065 741
117 162	2 795	1 687	6 135	46 460	2 141 333
135 085	2 611	5 716	0	0	285 953
0	0	0	0	0	-1 587
-158 187	0	0	0	0	-158 187
-4 003	-7	-5 518	1 809	3 709	-2 666
0	0	0	-1 918	-7 058	-79 241
-27 105	2 604	198	-109	-3 349	44 272
90 057	5 399	1 885	19 006	66 817	3 312 587
0	0	0	-12 980	-23 706	-1 126 982
90 057	5 399	1 885	6 026	43 111	2 185 605
189 651	0	3 082	0	0	306 257
0	0	0	0	0	276
-186 282	0	0	0	0	-186 282
-1 452	-3 546	-3 137	5 873	-2 736	-4 534
0	0	0	-8 931	-2 641	-89 669
1 917	-3 546	-55	-3 058	-5 377	26 048
91 974	1 853	1 830	17 742	62 372	3 405 379
0	0	0	-14 774	-24 638	-1 193 726
91 974	1 853	1 830	2 968	37 734	2 211 653

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 10. LÜHI- JA PIKAAJALISED LAENUKOHUSTUSED

SEISUGA 31. DETSEMBER 2008

PANGALAENUD	Bilansiline laenujääk 31.detsember 2008	Lepinguline intressimäär %	Sisemine intressimäär %	Tagasimakse tähtaeg
EBRD	539 266	4.67	4.95	05.2015
Nordea Pank I	586 550	6 kuu Euribor + 0,24	6 kuu Euribor + 0,255	11.2015
Nordea Pank II	41 669	6 kuu Euribor + 1,15	6 kuu Euribor + 1,28	11.2013
KOKKU LAENUKOHUSTUSED SH	1 167 485			
lühiajaline osa	82 843			
pikaajaline osa	1 084 642			

SEISUGA 31. DETSEMBER 2007

PANGALAENUD	Bilansiline laenujääk 31.detsember 2007	Lepinguline intressimäär %	Sisemine intressimäär %	Tagasimakse tähtaeg
EBRD	580 458	4.67	4.93	05.2015
Nordea Pank I	586 519	6 kuu Euribor + 0,24	6 kuu Euribor + 0,274	11.2015
KOKKU LAENUKOHUSTUSED SH	1 166 977			
lühiajaline osa	41 486			
pikaajaline osa	1 125 491			

Laenude tagatised on näidatud lisas 26.

NIMETUS	TAGASIMAKSETE TÄHTAJAD
EBRD	Laenu tagasimaksmine algas novembris 2008. aastal. Tagasimaksed toimuvad kaks korda aastas - mais ja novembris vastavalt laenulepingule.
Nordea Pank I	Laenu tagasimaksmine algab mais 2011. aastal. Tagasimaksed toimuvad kaks korda aastas - mais ja novembris vastavalt laenulepingule.
Nordea Pank II	Laenu tagasimaksmine toimub novembris 2013 ühes osas.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 11. HANKIJATE JA MUUD VÕLAD

SEISUGA 31. DETSEMBER

KOHUSTUSED	KOGUSUMMA 2008	KOGUSUMMA 2007	LÜHIAJALINE OSA 2008	PIKAAJALINE OSA 2008	TAGASIMAKSMISE TÄHTAEG
Võlad hankijatele - tegevuskulud	13 966	13 019	13 966	0	
Võlad hankijatele - investeeringud	26 805	53 063	26 805	0	
Faktooring	107	0	107	0	
Võlad seotud osapooltele (lisa 27)	3 972	4 091	3 972	0	
Võlad töötajatele*	11 658	11 492	11 658	614	12.2011
Intressivõlad	4 829	5 207	4 829	0	
Muud viitvõlad	2 913	94	2 913	0	
Pikaajalised tagatisrahad**	121	113	0	121	04.2102
KOKKU HANKIJATE JA MUUD VÕLAD	64 371	87 079	64 250	735	

* Pikaajaline võlg töötajatele on tulemustasu kohustus, mis projekti edukal täitmisel realiseerub aastal 2011.

**Pikaajaline tagatisraha on näidatud soetusväärtuses.

LISA 12. MAKSUVÕLAD

SEISUGA 31. DETSEMBER			
	2008	2007	KASUTATAV MAKSUMÄÄR
Tulumaks	1 916	1 948	21% (2007: 22%)
Käibemaks	7 699	15 891	18%
Vee erikasutusõiguse tasu	2 732	2 627	0,38 - 0,88 kr/m ³ (2007: 0,36 - 0,80 kr/m ³)
Saastetasu saasteainete heitmise eest veekogusse	7 052	1 752	4 909 - 156 000 kr/t (2007: 4 091 - 130 200 kr/t)
Sotsiaalkindlustusmaks	3 890	3 853	33%
Muud maksud	345	415	0,3 -21%
KOKKU	23 634	26 486	

RAAMATUPIDAMISE AASTARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 13. SIHTFINANTSEERIMINE

VARADE SIHTFINANTSEERIMINE

Aruandeperioodil käiku antud torustike ehitamiseks saadud sihtfinantseerimise summa on 159 310 tuhat krooni (2007: 118 947 tuhat krooni) (lisa 27).

Põhivarasid on vähendatud sihtfinantseerimise teel saadud summade võrra 135 820 tuhat krooni (2007: 112 750 tuhat krooni).

LISA 14. TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED

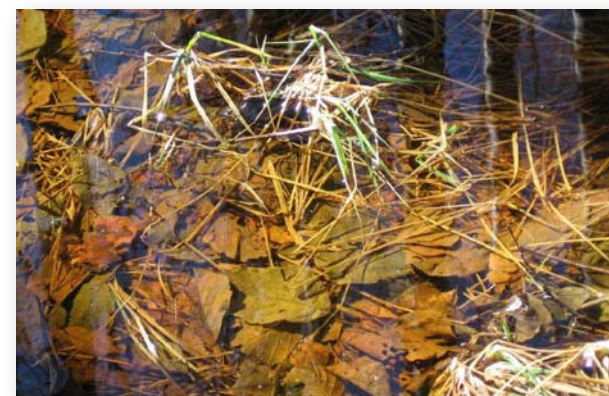
Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahvid. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei too ükski käimasolevatest kohtuvaidlustest kaasa kulu, mida oleks vaja kajastada bilansis või osundada bilansivälise tingimusliku kohustusena.

Ettevõtte vaba omakapital seisuga 31. detsember 2008 moodustas 674 276 tuhat krooni (2007: 627 319 tuhat krooni). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis kaasneb kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 179 238 tuhat krooni (2007: 166 756 tuhat krooni).

LISA 15. OSTJATE ETTEMAKSED JA TULEVASTE PERIOODIDE TULUD

	SEISUGA 31. DETSEMBER	
	2008	2007
Ostjate ettemaksed	1 073	1 095
Torustike eest saadud ettemaksud (lisa 24A ja 24B)	18 724	41 004
KOKKU OSTJATE ETTEMAKSED JA TULEVASTE PERIOODIDE TULUD	19 797	42 099

RUUTA LIIVE
Maksude ja statistika juht

RAAMATUPIDAMISE AASTARUAND E LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 16. AKTSIAKAPITAL

31. detsember 2008 ja 2007 on aktsiakapital nimiväärtuses 200 001 000 (kakssada miljonit üks tuhat) krooni, mis jaguneb 20 000 000 kümne (10) kroonise nimiväärtusega aktsiaks (A-aktsia) ja üheks 1 000 krooniseks eelisaktsiaks (B-aktsia).

B-aktsia annab aktsionärile vetoõiguse järgmiste küsimuste otsustamisel: põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmine, ettevõtte lõpetamise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise otsustamine, oma aktsiate omandamine, juhatuse või nõukogu nõudel Ettevõtte tegevusega seotud küsimuste otsustamine, mis ei ole antud seadusega Üldkoosoleku ainupädevusse. B-aktsia annab aktsionärile eelisõiguse saada dividende kokkulepitud summas 10 tuhat krooni.

Aktsiate emiteerimine ja tagasiostmine on aktsionäride üldkoosoleku pädevuses vastavalt põhikirjas määratud põhimõtetele, juhatusel sellekohased erivolitused puuduvad.

Ettevõtte aktsiate võõrandamise piirangud on avalikustatud ASi Tallinna Vesi noteerimisprospekti peatükis 'Aktsiakapitali ja äriõigusliku juhtimise kirjeldus'. Prospekt on kättesaadav Ettevõtte veebilehel (www.tallinnavesi.ee).

ELMO KORTTEL
Automaatik

Seisuga 31. detsember 2008 ja 2007 omasid United Utilities (Tallinn) B.V. 7 060 870 (35,3%) A-aktsiat ja Tallinna Linnakantselei Finantsteenistus 6 939 130 (34,7%) A-aktsiat ja ühte B-aktsiat, 6 000 000 aktsiat on vabas ringluses.

Seisuga 31. detsember 2008 omasid Credit Suisse Securities (Europe) Ltd Prime Brokerage A/C kliendikonto 1 151 948 (5,76%) aktsiat ja HSBC Bank PLC RE Parvus European Absolute Opportunities Master Fund kliendikonto 1 091 109 (5,46%) aktsiat.

Seisuga 31. detsember 2007 omasid Nordea Bank Finland PLC kliendid 1 542 491 (7,71%) aktsiat ja Morgan Stanley + Co International PLC kliendid 1 361 459 (6,81%) aktsiat. Teised otsesed aktsionärid omasid seisuga 31. detsember 2008 ja 2007 alla 5% aktsiaid.

Aruandeaastal omas nõukogu ja juhatuse liikmetest Siiri Lahe 700 aktsiat (2007: 180).

Väljakuulutatud ja väljamakstud dividendid on näidatud lisas 22.

Tingimuslik tulumaks jaotamata kasumilt väljamakstavatele dividendidele on näidatud lisas 14.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 17. MÜÜGITULU

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
PÕHITEGEVUSE TULUD	2008	2007
Veemüügi ja reoveeteenuse tulud kokku, sh:	658 305	599 612
Müük eraisikutele, sh:	346 836	318 963
Veemüügi teenus	193 688	178 452
Reoveeteenus	153 148	140 511
Müük juriidilistele isikutele, sh:	271 231	252 658
Veemüügi teenus	150 669	138 693
Reoveeteenus	120 562	113 965
Müük teeninduspiirkonnavälistele aladele, sh:	26 401	17 676
Veemüügi teenus	2 160	1 541
Reoveeteenus	24 241	16 135
Ülereostustasu	13 837	10 315
Sademeteevee kogumise ja puhastamise teenus	46 158	37 426
Tuletõrjehüdrantide teenus	2 687	2 361
Muud tööd ja teenused	12 773	8 936
KOKKU MÜÜGITULU	719 923	648 335

100% AS Tallinna Vesi toodangust realiseeriti Eesti Vabariigis.

LISA 18. TÖÖJÕUKULUD

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
	2008	2007
Töötasu	-66 330	-57 666
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustus	-22 093	-19 203
TÖÖJÕUKULUD KOKKU (LISA 19)	-88 423	-76 869
TÖÖTAJATE ARV ARUANDEPERIOODI LÕPUS	327	312

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 19. MÜÜDUD TOODETE/TEENUSTE, TURUSTUS- JA ÜLDHALDUSKULUD

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
MÜÜDUD TOODETE JA TEENUSTE KULU	2008	2007
Vee erikasutusõiguse tasu	-10 804	-10 493
Kemikaalid	-22 841	-20 979
Elekter	-29 759	-26 382
Saastetasu saasteainete heitmise eest veekogusse	-17 010	6 207
Tööjõukulu (lisa 18)	-63 516	-51 611
Arenduskulud	-26	-99
Kulum (lisa 9)	-82 079	-72 806
Transport	-19 693	-18 070
Muud kulud	-27 024	-22 444
MÜÜDUD TOODETE JA TEENUSTE KULU KOKKU	-272 752	-216 677
TURUSTUSKULUD		
Tööjõukulu (lisa 18)	-5 417	-6 107
Kulum (lisa 9)	-5 065	-3 553
Muud	-1 828	-3 887
TURUSTUSKULUD KOKKU	-12 310	-13 547
ÜLDHALDUSKULUD		
Tööjõukulu (lisa 18)	-19 490	-19 151
Kulum (lisa 9)	-2 525	-2 882
Muud	-32 531	-34 816
ÜLDHALDUSKULUD KOKKU	-54 546	-56 849

LISA 20. ÄRITULUD JA -KULUD

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
	2008	2007
Kasum võrkude rajamistegevusest* (lisa 24A)	4 430	8 053
Kasum sihtfinantseerimisest* (lisa 24A)	23 491	6 197
Muud äritulud/-kulud (-)	-2 876	1 850
ÄRITULUD JA-KULUD KOKKU	25 045	16 100

*Vaata ka lisa 2 arvestuspõhimõtete muudatus.

ELMO KORTTEL
Automaatik

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 21. FINANTSTULUD JA -KULUD

31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA		
	2008	2007
Intressitulud	15 606	10 861
Intressikulud	-57 191	-53 513
Muud finantskulud	-1 614	-1 585
Finantstulud ja -kulud kokku	-43 199	-44 237

LISA 22. DIVIDENDID

31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA		
	2008	2007
Perioodil väljakuulutatud dividendid	249 010	196 010
Perioodil väljamakstud dividendid	249 010	196 010
Tulumaks väljamakstud dividendidelt	-66 193	-55 285
ARVESTATUD DIVIDENDIDE TULUMAKS	-66 193	-55 285

VÄLJAMAKSTUD DIVIDENDID AKTSIA KOHTA:

Dividend A-aktsia kohta (kroonides)	12.45	9.80
Dividend B-aktsia kohta (kroonides)	10 000	10 000

Tulumaksumäärad olid 21/79 ja 22/78 vastavalt 2008 ja 2007.

LISA 23. KASUM

31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA		
KASUM AKTSIA KOHTA:	2008	2007
Aruandeaasta jaotamata kasum seisuga 31.12, millest on lahutatud B-aktsia eelisõigused (kroonides)	295 958	277 830
Kaalutud keskmine lihtaktsiate arv (tükkides)	20 000 000	20 000 000
Kasum A aktsia kohta (kroonides)	14.80	13.89
Kasum B aktsia kohta (kroonides)	10 000	10 000

Lahjendatud puhaskasum aktsia kohta ei ole oluliselt erinev näitajast kasum aktsia kohta 31. detsembril 2008 ja 2007 lõppenud aastal.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 24. RAHAVOOGUDE ARUANDE LISAD

LISA 24A. EHITUSE EEST SAADAVAD KOMPENSATSIOONID

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
TULUD	2008	2007
Käiku antud torustike eest saadud sihtfinantseerimine ja rajamistasud (lisa 20)	214 203	172 437
Torustike eest saadud ettemaksude muutus (lisa 15 ja 24B)	-22 280	9 218
Torustike eest laekumata arvete ja järelmaksude muutus (lisa 24B)	58 267	-79 815
LAEKUMINE RAJAMISTASUDEST	250 190	101 840
Käiku antud torustike soetuskulu (lisa 9 ja 20)	-186 282	-158 187

2008. aastal on äritegevuse rahakäibest elimineeritud investeerimise rahakäibes kajastatud käiku antud torustike rajamistasude ja soetuskulude netosumma -27 921 tuhat krooni (2007: -14 250 tuhat krooni) (lisa 20).

LISA 24B. KÄIBEVARA JA KOHUSTUSTE MUUTUS

Lisaks bilansis toimunud muutustele on äritegevusega seotud käibevara ja kohustusi korrigeeritud järgmiselt:

KÄIBEVARA	2008	2007
Muutus bilansis	26 189	-43 138
korrigeerimised:		
Raha jäägi muutus	51 440	-70 993
Põhivarade ja käibevarade vaheline muutus	4 252	2 206
Müügiootel varade müük	0	-242
Intressinõuete muutus	-833	290
Torustike eest laekumata arvete ja järelmaksude muutus (lisa 24A)	-58 267	79 815
KÄIBEVARA MUUTUS KOKKU	22 781	-32 062

LÜHIAJALISED KOHUSTUSED		
Muutus bilansis	-6 872	46 174
korrigeerimised:		
Pikaajaliste laenukohustuste muutus	-40 659	-40 659
Põhivara ostudega seotud võla muutus (lisa 24C)	26 150	-238
Põhivara müügi ettemaksude ja tagatisraha muutus	7	3 600
Torustike eest saadud ettemaksude muutus (lisa 15 ja 24A)	22 280	-9 204
LÜHIAJALISTE KOHUSTUSTE MUUTUS KOKKU	906	-327

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 24C. PÕHIVARADE EEST TASUMINE

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
	2008	2007
Põhivarade soetus (lisa 9)	-306 257	-285 953
Korrigeerimised:		
Põhivara ostudega seotud võla muutus (lisa 24B)	-26 150	238
KOKKU MAKSTUD PÕHIVARADE EEST	-332 407	-285 715

LISA 25. KASUTUSRENT

	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
RENDITUD VARAD	2008	2007
Arvutite ja sõidukite kasutusrendikulu	7 970	7 281
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed mittekatekestavatest rendilepingutest:		
Alla 1 aasta	7 342	6 946
1-5 aastat	8 010	9 053
KOKKU MINIMAALSED RENDIMAKSED	15 352	15 999

Kõikide kasutusrendilepingute alusvaluutaks on Eesti kroon.
Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

LISA 26. LAENU TAGATIS JA PANDITUD VARA

Seoses EBRD ja Ettevõtte ning Nordea Bank Plc Eesti filiaali (edaspidi Nordea Pank) ja Ettevõtte vahel sõlmitud laenulepingutega on sõlmitud ja kehtivad alljärgnevad tagatislepingud, mis puudutavad Ettevõtte varasid:

- (a) Kommertspandileping Ettevõtte vallasvarale EBRD kasuks summas 1 877 592 tuhat krooni; tagatiseks panditud käibevarade bilansiline väärtus on 113 878 tuhat krooni (31.12. 2007: 192 055 tuhat krooni) ja põhivarade (vallasvara) jääkväärtus on 547 887 tuhat krooni (31.12. 2007: 556 462 tuhat krooni). Kokku panditud varade bilansiline väärtus on 661 765 tuhat krooni (31.12. 2007: 748 517 tuhat krooni)
- (b) EBRD kasuks on seatud eraldi hüpoteegid Ettevõttele kuuluvatele Ülemiste veepuhastusjaama ja Paljassaare heitveepuhastusjaama kinnistutele. Mõlema hüpoteegi summa on 293 374 tuhat krooni, kokku 586 748 tuhat krooni; tagatiseks panditud põhivarade (kinnisvara) jääkväärtus on 468 790 tuhat krooni (31.12. 2007: 461 174 tuhat krooni).
- (c) Nordea Panga kasuks on seatud ühishüpoteek Ülemiste veepuhastusjaama ja Paljassaare heitveepuhastusjaama kinnistutele summas 586 748 tuhat krooni; tagatiseks panditud põhivarade (kinnisvara) jääkväärtus on 468 790 tuhat krooni (31.12. 2007: 461 174 tuhat krooni).
- (d) Nordea Panga ja EBRD kasuks seatud hüpoteegid on ühel ja samal järjekohal ja olid jõus samal kujul ka seisuga 31.12.2007
- (e) EBRD ja Nordea Panga vahel on sõlmitud Tagatiste jagamise leping (Security Sharing Agreement).

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

(TUHAT EEK)

LISA 27. SEOTUD OSAPOOLED

Tehinguteks seotud osapooltega loetakse tehinguid nõukogu ja juhatuse liikmetega, nende lähikondsetega ja ettevõtetega, milles nad omavad olulist osalust ning tehinguid olulist mõju omavate aktsionäridega. Dividendide maksed on näidatud omakapitali liikumise aruandes.

SVEN MILLER
Pinnavee tehniline spetsialist

OLULIST MÕJU OMAVAD AKTSIONÄRID

	31. DETSEMBRI SEISUGA	
SALDOD ETTEVÕTTE BILANSI KÄIBEKAPITALIS	2008	2007
Nõuded ostjate vastu	24 935	29 912
Viitlaekumised (lisa 7)	0	80 727
Hankijate ja muud võlad (lisa 11)	3 972	4 091
	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	2008	2007
Teenuste müük	48 845	39 787
Rajamistasude kompensatsioonid sihtfinantseerimisest (lisa 13)	159 310	118 947
Juhtimis- ja konsultatsiooniteenuse ost	20 585	22 387
	31. DETSEMBRIL LÕPPENUD AASTA	
	2008	2007
JUHATUSE LIIKMETELE ARVESTATUD TASUD ILMA SOTSIAALMAKSUTA	2 295	2 118
NÕUKOGU LIIKMETELE ARVESTATUD TASUD ILMA SOTSIAALMAKSUTA	500	578

Eelkirjeldatud tasud hõlmavad lepingulisi tasusid, mis on Ettevõtte poolt juhatuse liikmetele arvestatud. Lisaks sellele on juhatuse liikmed piiriüleste töötajatena saanud otse neile makstud tasusid ka United Utilities (Tallinn) B.V. gruppi kuuluvatelt ettevõtetelt.

Tehingutes seotud osapooltega on rakendatud turuhindasid.

Seotud osapooltele kuuluvate Ettevõtte aktsiate infot vaata lisast 16. Dividendide maksed on näidatud lisas 22.

AS PricewaterhouseCoopers

Pärnu mnt. 15

10141 Tallinn

Telefon 614 1800

Faks 614 1900

www.pwc.ee

SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS Tallinna Vesi aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS Tallinna Vesi (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.detsember 2008, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisa

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta; asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine; ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Raimla'.

Tiit Raimla
AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Nahkor'.

Stan Nahkor
Vannutatud audiitor

19. märts 2009

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Juhatus on 25. veebruaril 2008 koostanud AS Tallinna Vesi tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande.

ASi Tallinna Vesi nõukogu on läbi vaadanud juhatuse poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kasumi jaotamise kohta ja sõltumatu audiitori järeldusotsuse ning aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Majandusaasta aruandele on alla kirjutanud kõik juhatuse ja nõukogu liikmed.

	NIMI	AMETINIMETUS	ALLKIRI	KUUPÄEV
	Ian John Alexander Plenderleith	juhatuse esimees		25/2/09
	David Nigel Hetherington	juhatuse liige		25-2-09
	Siiri Lahe	juhatuse liige		25.02.09
	Robert John Gallienne	nõukogu liige		26.3.2009
	Kevin Starling	nõukogu liige		26/3/09
	Matti Hyrynen	nõukogu liige		26.3.2009

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

31. DETSEMBRIL 2008 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

NAME

Steven Richard Fraser

POSITION

nõukogu liige

SIGNATURE

DATE

26.3.2009

Mart Mägi

nõukogu liige

26.03.09

Rein Ratas

nõukogu liige

26.03.09

Elmar Sepp

nõukogu liige

26.03.09

Deniss Borodits

nõukogu liige

26.03.09

Valdur Laid

nõukogu liige

26.03.09

ASI TALLINNA VESI JUHATUS AASTAL 2008

Juhatus esindab ettevõtet suhetes kolmandate isikutega, juhib ettevõtte igapäevast tegevust ja korraldab selle raamatupidamist. Juhatus annab aru nõukogule ja täidab nõukogu korraldusi. Vastavalt põhikirjale koosneb ASi Tallinna Vesi juhatus kahest (2) kuni viiest (5) liikmest, kes valitakse kolmeks (3) aastaks.

ASI TALLINNA VESI JUHATUSE LIKMED ON:

IAN JOHN ALEXANDER PLENDERLEITH

Juhatuse esimees, tegevjuht

Britt Ian Plenderleith töötab ettevõtte tegevjuhi ja juhatus esimehena alates 1. oktoobrist 2008. 2004. aasta oktoobrist kuni 2007. aasta augustini töötas ASi Tallinna Vesi finantsdirektori ametikohal. 2007. aasta septembrist kuni 2008. aasta septembrini töötas Ian Plenderleith United Utilities'e äriarenduse ja rahvusvahelise finantsdivisjoni partnerina. Tal on üle 15 aasta töökogemust kommunaalsektoris mitmel finantsvaldkonnaga seotud ametikohal nii Suurbritannias kui ka teistes riikides. Ian Plenderleith on organisatsiooni Chartered Institute of Management Accountants liige.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

EVELIN MCQUAY
Müügikeskuse juht

DAVID NIGEL HETHERINGTON

Juhatuse liige, tootmisdirektor

Briti kodanik David Hetherington töötab ettevõttes alates 2006. aasta maist. Tal on märkimisväärsed veeärialsed kogemused nii Ühendkuningriigis kui välismaal töötades. David on lõpetanud Lancaser'i ülikooli MBA kraadiga keskkonnateaduste erialal. Enne meie ettevõttega liitumist töötas ta Kuveidis.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

SIIRI LAHE

Juhatuse liige, finantsdirektor

Eestlane Siiri Lahe liitus ettevõttega 1994. aasta novembris. Tal on enam kui 13-aastane töökogemus ning ulatuslikud juhtimiskogemused ASi Tallinna Vesi erineva taseme finantsvaldkonna ametikohtadelt, kuuludes kahel viimasel aastal ettevõtte tippjuhtkonna koosseisu. 2007. aasta 1. augustist töötab ta ettevõtte finantsdirektori ning juhatus liikmena. Siiril on ökonomisti diplom ning haldusjuhtimise magistrikraad Tallinna Tehnikaülikoolist. ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 700

ASI TALLINNA VESI NÕUKOGU

Nõukogul lasub lõplik vastutus ettevõtte töö korraldamise eest. Nõukogu planeerib ettevõtte tegevust ja teostab järelevalvet juhatus tegevuse üle. Nõukogusse kuulub üheksa (9) liiget, kelle volitused kestavad kaks (2) aastat. Nõukogu liikmed valitakse ja määratakse vastavalt järgmistele põhimõtetele:

- Viis (5) nõukogu liiget valitakse ja kutsutakse tagasi aktsionäride üldkoosoleku poolt, kusjuures valituks loetakse kõige enam hääli saanud isik. Aktsionäride üldkoosoleku poolt valitud nõukogu liikme võib enne tema volituste tähtaja lõppu tagasi kutsuda, kui tagasikutsumise poolt on vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest.

- Kaks (2) nõukogu liiget määratakse ja kutsutakse tagasi B-aktsia omaniku poolt või aktsionäri poolt, kelle aktsiad esindavad vähemalt 34% A-aktsiatega määratud häälest, kuid ükski aktsionär ei või määrata ega tagasi kutsuda rohkem kui kaht nõukogu liiget.

Tallinna Börsi reglement nõuab, et kui Tallinna Börsil noteeritud ettevõtte aktsiakapitalist kuulub enam kui 30 protsenti ühele aktsionärile, siis peab vastava ettevõtte nõukogus olema vähemalt kaks (2) sõltumatut liiget. Seetõttu toimus 22. novembril 2005 ASi Tallinna Vesi aktsionäride erakorraline koosolek, kus valiti kaks sõltumatut nõukogu liiget. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust ja juhatab nõukogu koosolekuid.

ASI TALLINNA VESI NÕUKOGU LIKMED ON:

ROBERT JOHN GALLIENNE

Nõukogu esimees - britt, nõukogu liikme kandidaadina üles seatud United Utilities kontserni poolt. Nõukogu liikmeks valitud 23.05.06 toimunud aktsionäride üldkoosolekul. Alates 1. aprillist 2002 kuni 2006. aasta juuni lõpuni töötas ASi Tallinna Vesi juhatus esimehe ja tegevjuhina. Enne seda oli Bulgaarias Sofyiska Voda (Sofia Vesi) tegevjuht ja Manila Water'i (Manila Vesi) kontserni klienditeeninduse direktor Filipiinidel. Tal on üle 26-aastane veemajanduse juhtivkohtadel töötamise kogemus nii Ühendkuningriigis kui muudes välisriikides. Ta on atesteeritud audiitor.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

ASI TALLINNA VESI JUHATUS AASTAL 2008

KEVIN STARLING

Britt, veemajanduses töötanud 18 aastat. Ametisse nimetatud United Utilities kontserni poolt 11.09. 2008. Tal on laialdane kogemus veejaotusvõrkude infrastruktuuri valdkonnas, kus ta keskendus peamiselt klienditeenindusele. Ta on töötanud rahvusvahelise osakonna juhatajana Suurbritannia ettevõttes Anglian Water ning Bulgaarias Sofiyska Voda AD juhatuse esimehena. Hetkel töötab ta United Utilities Austraalia tegevjuhina. Kevin on varasemalt olnud ASi Tallinna Vesi nõukogu liige 28.06.2006–19.01.2007.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

MATTI HYYRYNEN

Soomlane, kandidaadina üles seatud Euroopa Rekonstruktsiooni ja Arengupanga (EBRD) poolt ja liikmeks valitud 16.12.08 toimunud aktsionäride üldkoosolekul. Tal on laialdased kogemused pangandusvaldkonnas nii Londonist kui Soomast. Tippjuhi kogemus suurtes rahvusvahelistes finantsasutustes. Tal on magistrikraad matemaatikateaduses Helsingi Ülikoolist.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0.

STEVEN RICHARD FRASER

Britt, töötab United Utilities lepinguliste teenuste divisjoni tegevdirektorina. Ametisse nimetatud United Utilities kontserni poolt alates 4.07.08. Liitus United Utilities'iga 2005. aastal ning omab magistrikraadi inseneriprojektide juhtimise alal. Steven Fraseril on varasem kogemus kommunaalsektoris, ta on töötanud sellistes ettevõtetes nagu D.J. Ryan & Sons Limited ja Bethell Power Services.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

TALLINNA LINNA ESINDAJAD:

ELMAR SEPP

Määratud Tallinna linna poolt alates 7. detsembrist 2005. Elmar Sepp on lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduse erialal. 2005. aasta sügisest on ta Tallinna linnavolikogu aseesimees ja linnavolikogu keskerakonna fraktsiooni esimees. Ta on olnud Tallinna linnavolikogu liige aastatel 2003–2005 ja 1999–2002. Elmar Sepp on töötanud ühe aasta ASis Tallinna Soojus juhatuse esimehena. Enne Tallinna Soojuses töötamist oli ta Tallinna kesklinna vanem.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

DENISS BORODITŠ

Määratud Tallinna Linna poolt alates 19.09.07. Deniss Boroditš on omandanud õigusteaduse bakalaureusekraadi Concordia Rahvusvahelises Ülikoolis Eestis 2001. aastal. 2007. aasta aprillist töötab ta Tallinna abilinnapeana ning tema peamised vastutusvaldkonnad on kommunaalmajandus, infrastruktuuride rajamine, teedehitus, -remont ja -hooldus, vee- ja küttemajandus, side, keskkonnakaitse, haljastus, jäätmeäitluse korraldamine, riigikaitse, kriisireguleerimine.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0.

REIN RATAS

Rein Ratas valiti nõukogu liikmeks 22. novembril 2005. Ta on kaitsnud Tartu Ülikoolis doktorikraadi bioloogias ning töötab alates aastast 1999 ASis Tallmac keskkonnateenistuse juhi ja keskkonnaekspertina. Samal ajal on Rein Ratas andnud loenguid Eesti Põllu-majandusülikooli Keskkonnakaitse Instituudis. Enne seda töötas Rein Ratas 7 aastat Kesk-konnaministeeriumi kantslerina.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

SÕLTUMATUD LIIKMED:

MART MÄGI

Mart Mägi valiti sõltumatuks nõukogu liikmeks 23.11.07. Alates 2008. aastast töötab ASi Amserv Grupp tegevjuhina. Mart Mägi omab laialdasi finants- ja ettevõtlusalaseid teadmisi ning kogemusi. Ta on omandanud MBA kraadi Varssavi Kindlustuse ja Panganduse Ülikoolis kindlustuse ja panganduse erialal ning Tartu Ülikoolis juhtimise ja turunduse erialal.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0

VALDUR LAID

Valdur Laid valiti nõukogu sõltumatuks liikmeks 22. novembril 2005. Alates 2004. a veebruarist töötab Valdur Laid Eesti suurima telekomiettevõtte Elion tegevjuhina. Ta liitus Elioniga aastal 2002 finantsdirektori ja juhatuse liikmena. Enne Elioni töötas Valdur Laid üheksa aastat Eesti Pangas mitmel juhtival kohal. Aastatel 1999–2000 oli ta Eesti Panga direktor ja juhatuse liige. Valdur Laid on kaitsnud magistrikraadi Šveitsis Lausanne'is instituudi International Institute of Management Development juures.

ASi Tallinna Vesi aktsiaid 31.12.2008: 0.

TEKSTID KOOSTAS: AS Tallinna Vesi

DISAIN: Reklaamiagentuur Ecwador

Tegutseme roheliselt

